859.0
L 81

VASILE LOVINESCU

SCRISORI CREPUSCULARE

EDITURA ROSMARIN

Aceste SCRISORI CREPUSCULARE au o formă şi un conţinut de eseuri, făcând permanent referire la rezultatele originale ale cercetărilor scriitorului dar ne introduc şi într-un laborator de creaţie rar întâlnit, privind următoarele teme:

- folclor românesc (Miorița, Meşterul Manole, Basmele lui Ispirescu, Basmele lui Creangă, colinde, etc.)
- istorie sacră privind monumente româneşti (Mânăstirea Hurez, Mânăstirea Cocoşul din Dobrogea, Mânăstirea Pasărea, Mânăstirea Putna şi alte ctitorii ale lui Ştefan cel Mare, Alexandru cel Bun, etc.)
- aspecte tradiţionale şi metafizice din literatura românească şi universală (Creangă, Eminescu, Homer, Shakespeare, Rilke, Hölderlin, Dante, Jünger, Guénon, Cervantes, etc.)
- studii referitoare la simbolurile fundamentale ale diverselor tradiţii (hinduism, iudaism, creştinism, mahomedanism, etc.).

Deşi ediţia de faţă nu conţine tot fondul de scrisori ale lui Vasile Lovinescu, ele sunt reprezentative pentru corespondenţa lui, constituind un complement indispensabil exegezelor scriitorului.

În afară de corespondenţa purtată cu prietenii din grupul de studii şi meditaţii tradiţionale, Vasile Lovinescu a avut schimburi de scrisori cu: René Guénon, Frithjof Schuon, Titus Burckhardt, Mihail Vâlsan, Mihail Avramescu, Mircea Eliade şi alţii.

Menţionăm că scrisori sau fragmente de scrisori au apărut până acum în: Manuscriptum, Jurnalul Literar, LAI-Cotidianul, Steaua fără Nume, Caiete Critice.

Transcrierea scrisorilor se publică în forma şi cu ortografia autorului, cu excepţia unor mici îndreptări de punctuaţie.

Textele în arabă au fost fotocopiate ca atare, urmând ca specialiştii să le explice, deoarece autorul le folosea uneori drept limbaj încifrat.

S 59.0
: 21

VASILE LOVINESCU

Scrisori Crepusculare

Ediţie îngrijită de
Florin Mihăescu şi Roxana Cristian

BIBLIOTECA PUBLICA
„I. VĂCĂRESCU"
Str. Bozianu nr. 10
— BUCUREŞTI —
J 71. 007
S X

Editura ROSMARIN
Bucureşti
1995

859.0 - 6
859.0 - 4

Coperta

Corvin Cristian

Carte finanţată de Ministerul Culturii

© Editura Rosmarin, 1995
ISBN 973-96712-7-6

7 August, 1961

Dragă prietene,

Am primit amândouă trimiteri ale matale, pentru care îţi mulţumesc mult; scrisoarea matale şi a doamnei Neacşu, le-am primit la amiază; de cu dimineaţă, scrisesem prietenei noastre, fără a şti ultimele veşti; cum urma să plece la Predeal la data de 3, nu ştiu dacă scrisoarea mea a mai găsit-o în Bucureşti.

Am reluat anumite texte alchimice şi tantrice, studiindu-le sub aspectul lor practic şi cu aplicare la microcosm. "De Iside et Osiride" a lui Plutarc, de care îmi scrii, în calitate de text hermetic, cred, că poate intra perfect în categoria acestora; aplicarea lui la Microcosm este cea mai indicată şi cea mai fructuoasă, deoarece permanenţele sunt aceleaşi din acest punct de vedere, pe când, din punct de vedere macrocosmic, elementele esenţiale ne scapă, deoarece ritualurile şi iniţierile egiptene ne-au devenit aproape total necunoscute. Ceeace e sigur, e că nu avem de a face cu un mit metafizic, ci cu unul cosmologic, care se încadrează în modificările şi tribulaţiile Marei Mame. Dealminteri, observă cum se încadrează cele trei elemente ale Mitului în Marea Triadă.

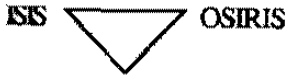

Avem de a face cu un triunghi cu vârful în jos, triunghi "umed" şi substanţial. Mitul, aproape că nu menţionează, decât în trecere, Cerul care dă cheia metafizică a legendei. Horus care în general e identificat cu inima, apare ca rezultatul unei dualităţi, sistola şi diastola, în loc să fie principiul lor

unic; perspectiva e, dealminteri, perfect legitimă; lucru curios, în virtutea aplicării analogiei în sens invers, mai puţina valoare metafizică, atrage o mai mare eficienţă, în aplicările practice.

Ce mai fac ceilalţi prieteni ai noştri? Ce mai e cu Radu? Mata, parcă urmai să pleci în Vâlcea. Până când stai acolo? Vezi de e posibilă o vânătoare de folclor de la unchiul matale. Mai ales lumea subterană şi tradiţiile eschatologice.

Am semnalat doamnei Neacşu un fapt; cum nu ştiu dacă scrisoarea a găsit-o în Bucureşti ţi-l semnalez şi matale: în chestia mandatului s-a produs o mică încurcătură, fiindu-mi adresat *direct Post-Restant, Oficiul P.T.T. Folticeni;* o simplă scrisoare sau c.p. mi-ar vesti asta, fără să menţioneze faptul.

Transmite salutări tuturor prietenilor noştri, a căror amiciţie, depărtată sau apropiată mi-e foarte scumpă.

Pe matale te salut afectuos

V. Lovinescu

P.S. Comunică-mi te rog, adresa doamnei Neacşu la Predeal.

4 Septembrie 1961

Dragă prietene,

Am primit ultimele două mesagii ale matale, pentru care îţi mulţumesc.

Pentru toţi care s-au angajat pe calea strâmtă, anumite simboluri sunt comune. Şi la mine, peisajul copilăriei îmi reactualizează copilăria (spaţializarea timpului). Şi nu-s, nici psihologie, nici alegorii, ci *prezenţe reale*, pe care trebue să le realizăm în fiecare clipă, adevărate daruri ale zeilor. Mă interesează ce-mi spui despre muzica bizantină. Lipsa mea complectă de cunoaştere teoretică muzicală, mă face să aştept, la revederea noastră, lămuriri mai vaste de la mata, în ce priveşte muzica tradiţională în general, nu numai cea bizantină; e un lapsus care trebue să-l umplu, *si fata sinant.*

"La Queste du Graal" are un iz psihologizant, nu numai în rezumatul lui Boulanger, ci şi în original. Sunt anumite limitaţiuni pe care Occidentul nu le-a putut niciodată depăşi, nici în momentele lui cele mai bune. Basmele noastre, cu o valoare simbolică cel puţin egală, în unele puncte esenţiale, superioară (în privinţa Paradisului Terestru, Împărăţia Verde), seamănă mai mult cu apologurile şi poveştile taoiste. A propos de asta, ideia cu Tao-Teh-Kingul mi se pare demnă de luat în considerare.

Chestiunea solomonarilor e una din cele mai importante din Tradiţia noastră. Păcat că se vorbeşte atât de puţin de ei. Sensul malefic, dat de *unii* folclorişti, e un non-sens, căci nu poate fi considerată ca malefică o misiune de rigoare. Numele lor îi desemnează ca *adepţi minori* (perfecţiunea umană), ca făcând parte din familia spirituală a lui Solomon (regele Urieşilor în tradiţia românească), dar mai ales, ca având drept patrie oraşul Salem, care, după cum o ştii din *"Le Roi du Monde"*, e o altă desemnaţiune a Agartthei. Deci membrii ai Centrului Suprem. Informaţiile folclorice despre ei, sunt excesiv de rare. Deaceea, te rog *stăruitor*, culege şi strânge tot ce găseşti despre ei, *scris* şi *oral*, mai ales oral. Poate stăruinţa matale i-ar face să revie... E foarte important.

Când vezi pe prietenii noştri, asigură-i de toată afecţiunea mea. Sper s-o revăd pe dna Neacşu la Folticeni, unde voi sta până după strângerea recoltelor din livadă.

Cu toată afecţiunea,

V. Lovinescu

1962

Dragă prietene,

Voiam să vă scriu mai de mult, dar am fost asaltat de cum am venit aici de un atac convergent de stupiditate şi de răutate, că nu era cazul să vă transmit vibraţiuni de undă de *tamas* şi de *avidya*.

Sunt ameninţat să fiu scos din casa părintească, pur şi simplu; sper să aranjez lucrurile într-un fel sau altul şi să salvez ceeace pentru mine este un substitut legitim de eternitate.

Ce mai faceţi? Voiam să-i scriu concomitent şi doamnei Neacşu dar mi-a spus sora ei că e internată la spital. Transmite-i din partea mea toate urările de însănătoşire şi de vigoare sufletească şi trupească. Mă gândesc cu multă simpatie şi chiar cu dor la întâlnirile noastre, fie la dumneaei, fie la mata. Printr-un paradox caracteristic sfârşitului de ciclu, ceeace mai poate fi salvat se găseşte numai în Babylon.

Desigur, continui să te duci la Academie. Scoate te rog cotele tuturor lucrărilor mai interesante. Caută-le de pe masa fişierului; capătă noi fişe la 2-3 săptămâni. Puse în fişierul mare sunt mai greu de pescuit. Comunică-mi din când în când, veşti de la mata şi ceilalţi; am primit mesagiul matale.

Sărutări de mâini doamnei Mihăescu.

Cu toată prietenia

V. Lovinescu

19.VI.62

Dragă prietene,

Am primit toate mesagiile matale; mă scuzi că nu am răspuns imediat; totdeauna când vin la Folticeni, în primele timpuri cad într-o stază de incubaţiune care mă amorţeşte. După cum vezi scuze slabe!

E curioasă coincidenţa, că atunci când am primit scrisoarea matale, tocmai terminasem de citit "*Nova Atlantis*". Cartea e mult mai complexă decât pare în primul moment chiar unui avertizat şi obişnuit cu simbolurile. Mi se pare incontestabilă înrudirea cu "Furtuna" căreia îi face o parafrazare, îi constitue o explicitare în sensul tehnic - şi aici ajungem la un alt lucru ce mi se pare incontestabil - am mai vorbit, mi se pare de asta, împreună: se poate vorbi într-adevăr de o degenerare? Degenerare în organizaţiile rozicruciene tardive a fost, dar nu în halul pe care l-ar presupune dacă am lua în sensul literal bâlciul de mostre din *Nova Atlantis*. Se poate ca un iniţiat să se ocupe cu asemenea mofturi! În realitate, cred că a fost vorba în organizaţiile autentice de atunci să creeze în *subtil* invenţiile cele mai virulente ale timpurilor moderne, pentru a fi integrate într-o lungime de undă, care le ia ceeace ar fi avut mai terific dacă ar fi fost lăsate de capul lor, sau mai exact, lansate de contrainiţiere de capul ei. E un fel de jugănire, sau cum se procedează la bucătărie, când se smulge racilor măţişorul toxic din coadă, înainte de a fi puşi la fiert.

Lucrul mi se pare cu atât mai probabil, cu cât toată cartea mi se pare plină de admirabile simboluri iniţiatice. Gândeşte-te la splendida rugăciune esoterică, în momentul când corabia era gata să naufragieze: "Dumnezeule, care îţi arăţi minunile întru Adânc, îndură-te de noi şi, precum întru Început ai dezvăluit Adâncul şi ai arătat Pământ ferm, tot aşa dezvălue şi nouă acum Pământul ca să nu pierim." Toată realizarea lui *Magnum Opus* hermetic e cuprinsă în ea. Compară cu ce spune Ponsoye, despre Pământul Graalului, care e o Piatră, care e un Verb... Putem admite ca acel care a găsit asemenea rugăciune (fie de-a-gata, ca incantaţiune, în

organizaţiile rosicruciene) să fi putut lua în serios hale de maşini, din a doua parte a cărţii...? Şi sunt multe lucruri tot aşa de interesante.Aş vrea să cetim împreună părţile cele mai importante ale cărţii. I-am scris acum şi doamnei Neacşu. Transmite salutări afectuoase tuturor prietenilor noştri, şi respectuoase sărutări de mâini doamnei Mihăescu.

Cu toată prietenia.
V. Lovinescu

Folticeni
3 Septembrie, 1962

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matale pe care am citit-o cu mult interes. E curios că noi care avem preocupări metafizice autentice, adică lucruri care aparţin hotărât exaltaţiunei, simţim în acelaş timp şi în aceeaşi măsură nevoia de baza substanţială, constituită în general de ambianţa copilăriei şi de ţesutul cosmic în interferenţa căriua s-a strecurat partea noastră prakritiană. Vezi cum în mod spontan şi fără deliberare reactualizăm în noi cuplul primordial, care, până la găsirea Doctrinei Tradiţionale, era inextricabil amestecat. Şi Alchimiştii spun că cea dintâi şi cea mai grea din operaţii este Separaţiunea, adică determinarea netă a unui pol pozitiv şi a unui pol negativ în noi care organizează, odată determinaţi, în mod armonic şi hierarhic elementele puruşiene şi pracritiene din noi, în câmpuri de forţe cosmice. E însăşi definiţia lui Magnum Opus: *Opus hierarchicum et catholicum.*

Ceeace admir fără rezervă în Platon e partea metafizică a lui şi mai ales miturile. Acestea din urmă nu erau ale lui probabil, ci aparţineau tradiţiei în care se integra. A propos, cred că am descoperit în Iliada, o aluzie discretă dar capitală la

mitul Cavernei, şi care situează tot sensul tradiţional al poemelor homerice. Te întorci înaintea mea la Bucureşti. N-ai putea citi până atunci, *Les Mythes d'Homer* a lui Buffière? Am putea discuta mai bine apoi. Revenind la Platon, raţionamentele lui mă entuziasmează mult mai puţin, mai ales după 2300 de ani de isprăvi dialectice... Dar, mă întreb, n-am putea spune de Platon ce spuneam de Bacon şi de preocupările lui ştiinţifice: dialectica fiind o posibilitate de manifestare a actualului ciclu, nu trebuia lansată de un mare iniţiat, care să-i atenueze virulenţa, în măsura posibilului? Trebue să citesc "Sofistul" ca să pot vedea mai bine problema.

Doamna Neacşu e la Folticeni de câteva zile, destul de slăbită. Am văzut-o de câteva ori; i-am citit scrisoarea matale care a interesat-o. Citeşte şi citim împreună pe Lossky.

Cu cea mai vie afecţiune aştept revederea; transmite-i şi lui Radu când îl vei vedea sentimentele mele cele mai bune.

V. Lovinescu

P.S. Ceva folk-lore?

Folticeni
24.VI.1964

Dragă prietene,

Am primit amândouă mesagiile din partea matale, ambele foarte bine venite şi pentru care îţi mulţumesc.

Decând am venit, am avut o serie de preocupări mărunte dar absorbante, din care caut să mă rup prin plimbări în jurul oraşului, din ce în ce mai exaltante, o constat cu plăcere.

O vizitez deseori pe Dudu; ea odihneşte într-o linişte de veacuri, în mijlocul unor orizonturi de tăceri, din dealuri, din lacuri, din munţi. În zilele excepţional de limpezi, se vede un vârf al Ceahlăului, chiar dela mormântul ei, mascat, ca de o cuvertură exterioară, de Pleşul, la poalele căruia sunt Mână-

stirea Neamţ, Cetatea şi Mân. Râşca. Spre Nord dealurile Bucovinei.

Am iubit fără rezervă poezia ce mi-ai trimis, cu succesiunea ei de integraţiuni, până la imobilitatea finală.

Mi-e foarte dor de întâlnirile noastre; transmite lui Radu, dnei Doctor şi familei matale salutările şi afecţiunea mea.

Sunt din ce în ce mai convins că cercetările asupra lui Shakespeare, au mult mai mare importanţă decât o credeam la început. Ceiace-mi comunici despre ultimele două sonete, confirmă tot ce presupuneam despre romanul lui Meyrink. Asta trebue să ne facă să continuăm cercetările. Când mă întorc la Bucureşti, o să trebuiască să-ţi traduc sau să-ţi rezum romanul lui Meyrink, chiar dacă ar dura câteva luni. E necear să ai toate elementele în mână.

Cu toată afecţiunea,

V. Lovinescu

Folticeni
1 August, 1964

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matale care mi-a făcut cea mai mare plăcere, ca toate scrisorile, întotdeauna. În adevăr te-am aşteptat prin Iulie. Deşi spui că timpul urât n-ar fi fost un impediment, totuşi îţi vorbesc en connaissance de cause: Folticenii e sinistru pe timp urât. Pe de altă parte, zugrăvirea şi reparaţiunea camerelor a durat aproape o lună. Acuma, s-a terminat, slavă Domnului! Pot să primesc musafiri.

Deocamdată, nu cred să pot veni la Bucureşti. Poate, prin Septembrie. Trebue să mă gândesc serios să găsesc ceva. Situaţia devine intolerabilă şi nu mai poate dura. Crezi că după 23 August s-ar mări şansele în acest sens?

Cartea lui George Ashe e interesantă. Analogia între cei doi balauri roş şi alb şi cele două roze e evidentă. Mă gândesc la o studiere mai aprofundată, a dramelor istorice ale lui Shakespeare, în sensul că ar constitui o explicitare a ciclului Arturian. Enigmaticul *King John* şi mai enigmatica lui situare în cronologia pieselor lui Sh. pare un avertisment pentru acei care au *l'inteletti sani*.

Cu privire la analogia între Aum şi Allah, după câte mi-amintesc eu ar consta în faptul că amândoi termenii sacri se reduc la trei membre (în arabă ALLH), în iniţială identică şi în caracterul "muribund" al literelor finale, care permite recitatorului să simtă Universalul sau chiar Supremul.

Foarte interesant ceiace-mi spui despre descoperirile din Turcia. Am văzut o reproducere a unei lespezi de mormânt pusă de Ştefan cel Mare pe mormântul unei rude. Finalul sună: "a fost făcută de *mistr Ian*". Interesant nu-i aşa? Cum s-o fi zicând în slavonă meşter?

Salutări tuturor prietenilor. Te îmbrăţişez cu toată afecţiunea.

V.L.

Folticeni,
16 Iulie, 1965

Dragă prietene,

Am primit cu multă plăcere ultimele dumitale mesagii pentru care îţi mulţumesc. Eu am sfârşit de citit a doua oară "*Études*" 1959-60 şi primele numere din 1965. Îţi aduci aminte desigur, de cartea lui Ponsoye "*L'Islam et le Graal*". Am găsit în anii 1959-60, cinci articole a unui domn René Mutel de care nu am auzit niciodată, în care atacă virulent cartea lui Ponsoye; atacuri de multe ori violente şi nedrepte dar uneori pertinente. E un atac deghizat şi contra lui Vâlsan, la care, poate-ţi aduci aminte, Ponsoye se referă când vorbeşte de

elementele Islamice ale Graalului. Nu ştiu ce s-a întâmplat, dar în nr. Mai-Iunie 1960, apare o scrisoare a lui Ponsoye: Réponse à M. René Mutel în care sunt răspunsuri juste dar multe chestiuni rămân neclare. Oricum, în numărul viitor se citeşte o notă a Direcţiei: "Nous informons nos lecteurs qu'à partir de ce jour, Jean Reyor (M. Marcel Clavelle [adică Redactorul Şef responsabil]) ne fait plus partie de la rédaction des "Etudes Traditionnelles". Par conséquent, toutes corespondances et manuscrits doivent être adressée à M. Paul Chacornac Directeur de la revue. Şi imediat, în 1960, apare din nou Vâlsan în revistă, ba chiar ca Redactor Şef după cum ştii.

După cum vezi, spre sfârşitul Vremurilor, Tradiţia îşi are şi ea tribulaţiunile şi peripeţiile ei.

Mai e de relevat un articol frumos al lui Luc Benoist: *L'Alchimie ou la Nature sauvée* din care-ţi exrag următoarele: "Sans doute, la phisique moderne réalise des transmutations. Mai à l'opposé de l'alchimie, ces mutations sont des amoindrissements qui "dégradent" la matière et l'énergie, qui lui font descendre l'échelle des métaux. L'efficacité véritable de l'alchimie devrait plutôt etre comparée à la mystèrieuse puissance des végétaux qui, sous l'influence du feu solaire, transforme la matière terrestre et les minéraux qui la forment en éléments assimilables et vivants" şi aici o notă: "D'après les travaux récents d'un agronome d'Europe Centrale, il semble que chaque plante ait la propriété d'extraire et de concentrer dans sons humus ambient et ses racines un métal bien déterminé, *l'or étant, dans ce cas, capté par le maïs*". Ce justificare pentru noi românii, mămăligari impenitenţi, ce instinct just (revelând o calificare iniţiatică autentică) şi ce încurajare pentru a continua! Aşadar să fim mămăligari!

Mai e un admirabil articol a lui Schuon despre "*La métaphisique de la Nature Vierge*", unde vorbeşte de animalele Totem ca fiind corespunzătoare oarecum cu Îngerul Păzitor.

Un "Commentaire succint de la "*Table d'émeraude*" de Burckhardt", remarcabil, în care, vorbind de chestiunea atât de obscură a Materiei Prime, "Nous trouvons la réponse à cette question, que la plupart des alchimistes ne donnent que par énigmes, dans le célèbre Dialogue du roi Khâlid avec le sage M: "Cette chose (ou matière) - dit M. au roi - s'extrait de toi même et c'est pour être sa minière que tu existes (haec res a te extrahitur, cujus minera tu existis)". Admirabil!

În 1965 a început traducerea unui important text taoist: "*Le Traité de la Fleur d'Or du Suprême Un*".

Voi ce mai faceţi? Vă salut afectuos, sărutări de mâini respectuoase doamnei Mihăescu. Ce mai face doamna Doctor?

V. Lovinescu

1966

Dragă prietene,

Am primit, la timpul lor şi ziarele şi interesanta matale scrisoare. Ceiace-mi spui la capitolul "nebunie" e extrem de interesant, şi, *si fata sinant*, utilizabil într-un eventual studiu al meu, care, fie zis în treacăt, nu se mişcă din cauze divergente; imensitatea subiectului şi vitregia împrejurărilor.

Mă gândesc, într-un asemenea studiu, ar trebui adăugat şi cazul melancoliei, care şi în medicina profană e un caz extrem al nebuniei. *Pour une fois*, cred că psihopatologia modernă are dreptate, dar concluziile sunt exact contrarii: melancolia, la spitalul Central e un caz extrem al nebuniei: *deci*, e cazul extrem şi al înţelepciunei. E punctul unde veghează Hyperion şi geniul morţii.

Aici timpul e excepţional de frumos, mult mai frumos decât acum o lună şi jumătate. Ce plimbări am fi putut face! Oricum, venirea matale, a fost o mare plăcere pentru mine şi Stella, scăzută doar prin faptul că nu ai putut s-o guşti mai mult.

Biserica din Dolheşti, deşi restaurată, e impresionantă, prin prezenţa reală, la dreapta şi la stânga pronaosului: tatăl hatmanului Şendrea şi soţia lui, sora lui Ştefan cel Mare, în morminte de epocă. Sunt şi resturi de pictură.

Transmite respectuoase sărutări de mâini dnei Mihăescu

şi deasemenea salutări afectuoase. Aştept cu plăcere reve
derea cu toţi. Salutări dela Stella.

Cu toată prieteni
V. Lovinescu

Fălticeni
17 Octombrie, 196

Îţi mulţumesc pentru amândouă scrisorile pe care le-am primit, fiecare, la timpul lor.

Înainte de toate, să te felicit pentru poezii care mi s-au părut de prima ordine. Îmi lămureşti un lucru care de mult era în mine, anume caracterul de partide de şah a artei lui Klee. Dar este mult de spus despre asta, şi vom mai vorbi. Deasemenea, despre expediţiile galice; sunt de acord cu două aperçu-uri ale matale: primul acel de *questă* a expediţiilor. Al doilea, acel de posibilă revoltă a cavalerilor contra autorităţii sacerdotale. În istorie, mai sunt şi alte expediţii ale Galilor de care Markale nu vorbeşte, anume acelea în Dacia; probabil sunt cele mai importante. E remarcabil faptul ce mi-l relatezi în legătură cu Kălimanii şi cu Omul lor. Guénon îmi spunea că e foarte important când acelaş nume e dat şi unui munte şi unei fiinţe. În privinţa asta noi Românii suntem dăruiţi excepţional: Kăliman-Om, nume de Taur în Moldova şi de om, Karaiman-Omul, Negoiul, Moldoveanul, etc. Sulful roş e o substanţă rară, în chimie, ca şi în Alchimie?

Pe aici timpul e admirabil cu o transparenţă de mister uimitoare, pe toate dealurile din jurul oraşelului. Cred că vom fi la Bucureşti ca de obicei. Ce mai fac prietenii noştri? Transmite-le afectuoase salutări, precum şi respectuoase sărutări de mână doamnei Mihăescu. Salutări prieteneşti dela Stella.

V. Lovinescu

Folticeni,
23 Iulie, 1967

Dragă prietene,

M-am instalat în sfârşit în viaţa folticineană. N-a fost chiar aşa uşor. Am avut o serie de călduri cari mă fac să-mi închipuesc ce-aţi avut de pătimit la Bucureşti. Eu demarez foarte greu cu scrisul. Traversez o perioadă de sterilitate. Aş vrea să mă apuc de Mioriţa şi de Meşterul Manole, dar n-am ce-mi trebue pentru a formula o doctrină mai amplă asupra Sacrificiului; îmi lipseşte "*Instant et Cause*" de Lilian Silburna, dar, evident nu o poţi găsi la Biblioteca Raională Folticeni.

Am primit ultimele matale mesagii şi-ţi mulţumesc. Ce mai faci şi ce mai faceţi?

Mi-aduc aminte cu plăcere de adunările noastre din Bucureşti. Am impresia că s-a elaborat ceva foarte important, că s-a actualizat o vână de apă vie, foarte preţioasă, care a fost până acum ascunsă. Dea Dumnezeu să fie *un signe des temps!*

Am găsit un basm, "Nucul de Aur", în care Făt-Frumos se sue pe Arborele Vieţii timp de trei ani până ajunge la crengi. În vârf erau trei zâne. Până la sfârşit o aduce (pe una) pe pământ şi pe locul casei lui îşi face *un palat care se învârtea după soare, pe un picior de găină*. Cum Găina e un simbol atlant (Pleiadele) s-ar putea să arate basmul întemeierea tradiţiei atlante, ieşită din Tradiţia Primordială (Nucul de Aur).

Eu şi Stella te aşteptăm cu mare plăcere şi nerăbdare; ne comunici data venirii. Salutări cordiale tuturor prietenilor, fiecărora în parte.

Cu toată afecţiunea.
V. Lovinescu

Folticeni,
11 August, 1067

Dragă prietene,
Am primit toate scrisorile şi mesagiile ce mi-ai trimis

BIBLIOTECA PUBLICĂ
„I. VĂCĂRESCU"
Str. Bozianu nr. 10
— BUC. PESTI —

şi-ţi mulţumesc mult pentru ele. Eu mi-am reluat lucrul, ş
aşa zisa transcriere e în realitate o nouă creaţie, mai gre
decât cea dintâi. Îmi dau seama, cu oarecare descurajare da
şi cu înminunare, că asemenea subiecte sunt inepuizabile ş
că tratarea lor va fi totdeauna neperfectă. Acum "copiez" p
Harap-Alb, şi-mi ies în cale tot atâtea dihănii şi aventuri c
şi eroului meu. E curios că munca asta în acelaş timp îmi d
lumină intelectuală, dar totodată şi contradictor, mă sensi-
bilizează, mă excită nervos, îmi dă *une sensibilité d' écorché*.

Îţi mulţumesc deasemenea pentru preţioasele *aperçu*-uri
asupra tainelor ţării noastre. Le vom discuta pe larg şi cu
folos când vei veni. Eu şi cu Stella te aşteptăm cu toată
dragostea.

Mă întristează cele ce-mi spui despre doamna Doctor.
Dacă poţi, spune-i că mă gândesc mereu şi cu toată solici-
tudinea la ea.

Te salut afectuos,

V. Lovinescu

Folticeni
11 Octombrie, 1967

Dragă prietene,

Am primit toate comunicările matale. Îţi mulţumesc
pentru lucrurile bune şi interesante ce mi le comunici. Ce
mai fac prietenii noştri? Eu mă ocup acum cu câteva snoave
de-a lui Creangă. Cu cât mă adâncesc în el, cu atât persona-
jul şi opera lui par mai enigmatice şi mai stranii. Va trece
vreme, până când vom avea lumini definitive asupra lor.
Probabil spre sfârşitul ciclului.

Iată o nouă enigmă. În "Moş Nichifor Coţcariul", la
început, Creangă pomeneşte de nişte străbunici de-ai lui,
Dediu şi Ciubuc Clopotarul, personagii perfect reale ce-au
trăit spre sfârşitul sec. XVIII (vezi "Amintirile"); la cumătria
lui moş Dediu "a fost cumătru mare Ciubăr-Vodă". Tot aşa
putea spune că cumătru mare a fost Verde Împărat! Moş
Dediu i-a dăruit 49 (7 x 7) de mioare, "oacheşe de un ochi"
adică fiecare din ele fiind Yin-Yang. Ce mai zici de asta? De

Ciubăr-Vodă, care apare între oameni reali, pe la sfârşitul
sec. XVIII, care apare în "Despot-Vodă" a lui Alecsandri,
deci între 1558-1561, iar Grigore Ureche îl arată domnind
două luni în 1448; este identificat cu un Csupor trimis de
Iancu Corvin (!) cu oaste ca sprijin cumnatului său Petru al
II. Ce zici de această "funcţiune" perpetuă, cu aparenţă de
nebunie şi tribulaţie ca şi King Lear?

Acestea, în tradiţii mai mult literare. Dar Ciubăr-Vodă
există realmente şi ca figură populară. Stella îşi aminteşte,
cum, copil, se juca cu băieţii de-a Ciubăr-Vodă.

Iată ce te rog: poţi să-mi faci marele serviciu să treci pe
la Institutul de Folclor, să vezi ce ştiu acolo de Ciubăr-Vodă?
Mi-ai da cel mai mare ajutor. Ţi-l cer pentrucă asta mă
opreşte în redactarea studiului.

Cu multe mulţumiri şi salutări afectuoase din partea mea
şi a Stellei.

V. Lovinescu

Folticeni,
8 August, 1968

Dragă prietene,

Am primit scrisorile matale - ca si celelalte mesagii,
pentru care-ţi mulţumesc, dar care m-au dezolat prin
fatalităţile lor. Tragedia nu mai este interioară, dar nu-şi
pierde drepturile prin aceasta... Se răzbună în afară, aşa că
nenorocitul care moare în accident de automobil, prin
analogia în sens invers, are o cardiogramă interioară mi-
jlocie... Şi cum ai dreptate! Ce călătorie postumă are!... Cu
atât trebue mai mult ajutat de cei ce supravieţuiesc. Şi aici,
un bun prieten al meu, prins cu totul de lumea aceasta, a căzut
trăsnit în stradă de ruperea coronarienei. A trebuit să suport la
înmormântare, reflexiile rudelor şi ale prietenilor, care se
felicitau şi îl felicitau pentru moartea asta "frumoasă".

Foarte interesante palinodiile lui Dumézil. Mă întreb
dacă nu are într-o măsură dreptate, cu diviziunea ternară a
castelor, casta şudrelor nefiind decât un depozit rezidual al
celorlalte trei, iar paria un reziduu al reziduurilor. Triunghiul

devine romb prin proecţiunea punctului de vârf în apele inferioare (cf. *"La Grande Triade"*).

Îmi pare bine de veştile bune pe care mi le dai despre Crisi. Să dea Dumnezeu să continue tot aşa!

Eu sunt într-o perioadă de uscăciune. Aproape nu mai pot scrie nimic. Să sperăm că e trecător.

Transmite-i lui Radu salutările mele afectuoase şi că aştept cu mult interes lectura piesei lui. Stella îţi trimite cele mai vii salutări; amândoi îţi aşteptăm venirea cu multă bucurie. Respectuoase salutări doamnei Mihăescu.

Fii bun şi transmite doamnei Doctor biletul alăturat.

Cu toată dragostea

V. Lovinescu

Folticeni
21 Octombrie, 1968

Dragă prietene,

Îţi mulţumesc din toată inima pentru scrisoarea pe care mi-ai trimis-o, cerându-ţi în acelaş timp scuze pentru întârzierea pusă în răspuns; nici măcar nu pot spune că am fost prea ocupat. Dar, cel puţin aparent, o toropeală, străbătută, nu rareori de *aperçu*-uri, chiar de străfulgerări care mă miră chiar, prin contrast.

Am scris profesorului Manny, ca să-i mulţumesc pentru informaţiile date şi pentru revistă. Cu această ocazie, după cererea lui, i-am scris părerea mea asupra imaginilor din criptele tourangele, reproduse în buletin şi pe care le-ai văzut. Răspunsul s-a întins fără să vrea la 8 pagini de coală, şi-au mai rămas atâtea de spus! Esenţial, e incontestabil că este vorba de Omul Universal, cu însemnele şi atributele puterii cheilor de a lega şi deslega, de-a distribui viaţa şi moartea. Îmi pare rău de graba de a-i răspunde (şi acolo întârziasem!), nu am putut face o copie după scrisoare. Avea proporţii de studiu.

Ambianţa bourului mă asaltează. Poate e cauza principală a toropelii mele. Aştept să iasă din ceaţa lui şi să-şi spue o parte din taină - şi pentru asta trebue să tac eu. Căci e incontestabil că panglica stilizată ce-i iese din bot, e expirul unui abur ce-l învălue, o secţiune într-o sferă vibratorie, el fiind centru. Avem primele două elemente, în ordinea lor de producţiune, mugetul expirând fiind Etherul-sunet, şi Aerul care prin expansiunea lui omogenă şi isotopă, e canavaua pe care se desemnează stema ţării. Limba scoasă a Bourului arată că expiră la sfârşitul vânătoarei. Mă întreb care altă ţară are ca stemă-pantacol o scenă de *nirvi-Kalpa-samadhi!* Ce subliniere în acest horoscop care este stema de întemeiere a unei ţări a destinului ei sacrificial!

O curiozitate: în gravura din buletinul primit din Franţa, deasupra omului, se află, dacă mai ţii minte, printre altele monograma lui Christ IHS şi un A care însumează primele două litere din MARIA, scrise pe verticală, de jos în sus. M-am întrebat de ce linia de la A care tebuie să fie orizontală, are forma unui V semănând şi paralelă în elementele ei cu intermediarul dela M.

Ţi-aduci aminte, că în *"Le Roi du Monde"*, Guénon reproducea unele din hieroglife din Mânăstirea Carmilor din Loudun, care este aproape de Chinon, în care se găseşte începutul lui AVMaria, şi fireşte, şi mai ales monosilabul sacru AVM. Or, în semnul din revistă, semnul se găseşte mai riguros, în numele MAria: de jos în sus MA(ria), de sus în jos, prin analogie inversă, linia de la A - devenită V, permite lectura AVM.

Te rog transmite dnei Mihăescu, respectuoase sărutări de mână; cele mai calde gânduri dnei Doctor; deasemenea şi celorlalţi prieteni. Radu a adus vreo carte interesantă?

Te îmbrăţişez cu toată afecţiunea,

V. Lovinescu

10.12.68

Dragă prietene,

Am întârziat atât să-ţi scriu că aproape mi-am pierdut dreptul la indulgenţă. Te rog să înţelegi starea mea parturi-

entă; or e numai o iluzie? Dar mă simt la punctul de interferenţă a unor lucruri stranii care se învălmăşesc în mine fără măcar să catadicsească să-şi desvălue identitatea. În orice caz, pot să te asigur că este tot ce poate fi mai dezagreabil şi depresiv. Rătăcesc după bourul alb, tot aşa de evident dar tot aşa de insezisabil ca şi piciorul curcubeului. În general, se opreşte pe culmea dealului, la orizont; te apropii de el, eşti la câţiva paşi de el, şi când pui piciorul pe locul unde incontestabil se află, dintr-o săritură e pe culmea dealului din faţă. Are rafinamentul de cruzime să nu dispară niciodată. Când te opreşti, stă şi el şi îşi întoarce capul pe gâtul lui de lebădă androgină. Numai Dragoş l-a putut prinde, pentrucă l-a putut îngrămădi într-un loc unde nu este timp şi spaţiu, odată ca niciodată. Dar cine poate imita vânătoarea lui Dragoş! În realitate, trebue să fi fost o vânătoare imobilă, privită cu ochi nocturni de cucuvea.

Cum spui, stema dela Putna e un Sri Yantra inepuizabil. E remarcabilă observaţia dtale că panglica ce iese din gura bourului poate fi şi râul Moldova, dar o Moldovă constituită din balele bourului expirând. Încă ceva: purtată pe piept cum trebue, sau deasupra intrării dela Putna, stema are o axă care nu este orizontală ci verticală, Zenit-Nadir, Nord-Sud. Dacă ţinem seama de acest fapt esenţial, observăm că Moldova din stemă, *curge în sus* contraveniind tuturor legilor gravitaţionale. Ce poate însemna asta decât că e vorba de *Ganga*, de Moldova cerească; că reprezintă un proces de rezorbire, parcurgerea inversă e Iordanului de care vorbesc gnosticii. Panglica-râu, care e în acelaş timp sunet, abur şi bală atinge urechea bourului cu un singur punct. Guénon observa că urechea are o conformaţie care reaminteşte schema monosilabului sacru AVM şi că "cela touche aux plus profondes mystères cosmologiques". Punctul de atingere a Moldovei cu urechea e *para-bindu*, e litera finală M a monosilabului. Deci o rataşare directă la Tradiţia Primordială, ca şi gâtul de lebădă. În registrele inferioare, dincoace de râu, în lumea exterioară, Roza, *Vajra* sub formă de dublă-cruce şi dublu-crin, Sfântul Imperiu şi regalitatea franceză, într-o poziţie de totală subordonare şi dependenţă.

Dacă pentru motivele spuse, considerăm cursul râului Moldova în sensul lui invers, de pildă, depe podul Bogata, avem la dreapta Biserica Albă, simbol solar şi sacerdotal, la stânga Borta lui Hârjab cu caracterul ei evident cosmologic şi hermetic.

Sunt de acord că vasul de sub bot e Graalul, dar nu bourul soarbe din el; din contra, *îl umple cu balele lui divine*. El se contemplă în oglinda ieşită din propria lui substanţă şi e singurul caz când narcisismul e permis şi autentic; cu alte cuvinte, stema e o reprezentare heraldică a lui *Eheieh Asher-Eheieh*, Eu sunt cel ce sunt. Asta îmi reaminteşte pe Galaad care contemplă interiorul vasului divin şi moare şi e prodigios că stema de întemeiere a unei naţiuni, rezumându-i destinul şi misiunea e o scenă de *nirvikalpa samadhi!*

Acum, uită-te bine la cupă. Nu are, proectat în plan, un fel de mâner-toartă, rotunjit la capăt, ţinându-se de cupă prin nişte clenciuri? Şi mă întreb: e o cupă, sau o ceaşcă? (csupor). *Nu e în realitate un ciubăr?* Cum un simbol autentic e foarte realist la punctul lui de plecare, e natural ca la botul unui bou să fie un ciubăr.

Maria de Mangop are swastici nu numai la gât ci şi pe bolta cerească ce o învălue. Poate fi vorba de o reînsumare a centrului bizantin, în origina lui, o urcare în sens invers, după ce Imperiul de Răsărit şi-a încheiat ciclul. Se va remanifesta ca Ierusalim Ceresc: dovada e forma unică a swasticei. Centrul e constituit de un pătrat, secţiune transversală a Ierusalimului Ceresc, mai ales dacă ţinem seama de tradiţia populară care prezice că o parte a Ierusalimului Ceresc se va coborî în Moldova.

Observă că Maria Doamna poartă ca cercei ochiul divin. Eu voi fi în Bucureşti peste câteva zile. Te îmbrăţişez. Salută te rog pe ceilalţi prieteni, pe dna Doctor.

V. Lovinescu

Folticeni,
31 Iulie 1972

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matale din 25 c. E adevărat, că la început a fost cam rece aici, şi acum călduri caniculare (vorbă să fie! cum spune Creangă). Dar toate neajunsurile sunt compensate de aerul, în adevăr, transcandent, care e aici. Mi-au trebuit zece zile ca să mă obişnuiesc cu el. Acum s-a făcut.

Nu m-am pus încă pe lucru, pentrucă, în privinţa lui Creangă (căci pe el l-am luat aici), principalul e făcut. Prin urmare, nu ar fi decât să-l adaptez la mentalitatea unui public cititor ceva mai răsărit, admiţând că acesta există. Apoi, aproape totala lipsă de siguranţă în ce priveşte publicarea, nu-mi dă ghes la lucru, mai ales, că sunt lucruri noi şi grele de introdus în lucrare, în primul rând problema Demiurgului (Dănilă Prepeleac, Stan Păţitul, Ivan Turbincă şi în altele, şi raporturile dintre Tradiţia Hyperboreană şi Tradiţia Atlantă (Povestea Porcului şi Harap Alb). Dar ai cui vorbi?

Îţi mulţumesc pentru veşti, dar nu-mi place deloc ce-mi scrii despre duduia Silvia. Să nădăjduim în Dumnezeu. Te rog să mă crezi că sunt cu toată prietenia, solicitudinea şi dragostea alături de mata şi doamna Mihăescu, căreia te rog să-i transmiţi respectuoasa mea prietenie. Te rugăm, eu şi cu Stella, fă tot posibilul să vii şi pe la noi. Nu concepem o vară fără mata.

Textele lui Jünger, în adevăr, impresive. De cum am venit aici, am pus mâna, aproape întâmplător, pe *Sonetele către Orfeu* ale lui Rilke. Sunt o otravă transcendentă, o *prana* care dizolvă toate nodurile, chiar pe ale vieţii, toate precipitatele,*sărurile* într-un cuvânt. De o lună trăiesc între cer şi pământ şi aud lira poetului hyperborean, pe toate dealurile de aici; Orfeu la Oprişeni!

Gesang...ist nicht Begehr
Gesang ist Dasein. Für den Gott ein Leichtes.
Wann aber sind wir?
In Wahrheit singen, ist ein andrer Hauch.
Ein Hauch um nichts. Ein Wehn im Gott. Ein Wind.

(sonet III, prima parte).

Am primit pachetele de ziare ce mi-ai trimes şi pentru care îţi mulţumesc încă odată. Fii liniştit în ce priveşte "Express"urile.

Cu toată dragostea
V.L.

P.S. Salută pe duduia Lilica şi pe toţi prietenii pe care îi mai vezi.

24.IX.72

Dragă prietene,

Am primit ultima matale scrisoare şi-ţi mulţumesc pentru tot ce conţine. Cred că totuşi voi putea fi la Bucureşti prin jurul Crăciunului. Pentru mine monotonia Folticenilor se transmută în incantaţiune. Nu e amorţire, din contră. Probă e că pot scrie la Creangă, care-mi dă prilej de nenumărate şi nepreväzute actualizări. Munca e foarte asiduă, pentrucă în realitate e o re-creaţiune care are puţin de a face cu vechea mea lucrare. Ceeace scriu e necomformist şi inactual la un grad care e o sfidare faţă de lumea modernă. Nu are nici o şansă de publicare, *tant mieux*, nu vreau să fac nici un compromis.

Deabia aştept să ascult muzica tradiţională înregistrată de care-mi vorbeşti. O profesoară din Folticeni, a asistat la Bucureşti la spectacolul "Visul unei nopţi de vară" şi mi l-a descris ca o parodie blasfematorie. Dar, cele ce-mi spui, schimbă chestiunea. Capul lui Bottom, la interferenţa jocului ielelor, e într-adevăr o idee! Mă întreb, pentru prima oară, dacă numele Titania (titanică) nu o pune pe zâna noastră, *ex parte substantiae* şi că Midsummernight este totuşi Janua Inferni. Mă gândesc la o posibilă interpretare politică. Măgarul e Anglia puritană, mercantilă şi cromwelliană care se închega atunci. Hypolita, regina Amazoanelor, strămoaşa amazonismului modern, elementul cel mai virulent al Apocalipsului, Fiara şi The Whore.

Am primit regulat "Monde" şi-ţi reînoesc mulţumirile.

Omagiile mele respectuoase dnei Mihăescu. S-a împlinit

un an dela pierderea pe care aţi făcut-o. Stella vă trime
salutări; şi din partea mea tuturor prietenilor şi matale

V. Lovines

Foltic
24 Novembre,19

Dragă Roxy,

Ne-a făcut mare plăcere, mie şi Stellei scrisoarea ta. N
las greu desprins de aici, tocmai din cauza "rădăcinilor"
care-mi vorbeşti. Dacă le simţi tu care eşti din cealaltă pa
a ţării, îţi închipui ce este cu mine care sunt localnic. Nume
de Cristina mi se pare foarte bun şi nu trebue să te l
impresionată de superstiţii, ţinând seama de coincidenţa
numele naşei. (Stella spune că dacă faci gemeni, pe unul
botează ea).

Dar dece Corvin , în eventualitatea unui băiat?

Corvinus vine dela *Corvus*, Corb, pasărea heraldică
Corvineştilor, care au o aşa frumoasă legendă iniţiatică,
un nume măreţ, hieratic şi pompos. Dacă e vorba de asta,
ce nu numele de Căliman, care se găseşte în fraţii Jderi a
Sadoveanu? E un nume de munte dar şi de om, mai ales
Bulgaria. În Islam e numele unuia din cei opt îngeri c
susţin tronul divin. E curios că toate trei numele, Cristi
Corvin şi Căliman încep cu C+ numele de familie.

Salutări cordiale din partea mea şi a Stellei, ţie şi lui G
Aştept revederea şi uşurarea ta.

V. Lovines

Foltic
9 Noembrie,1

Dragă prietene,

Am întârziat cu răspunsul, fiind în stază de asimilare,
un boa constrictor, a diferite probleme ce ne interesea
Digestia e laborioasă producând inerţie. E o scuză slabă
recunosc.

Cunosc legenda "Domnului de Rouă", care de cele
multe ori e Ler-împărat, dar uneori "Troian", ceeace e foa

semnificativ. Cum "Arborele-Vieţii" distilează roua care
învie morţii, Domnul de Rouă e stăpânul Arborelui Lumii.
Este de asemenea stăpânul Zorilor, adică Luceafărul de
Dimineaţă, Stella Matutina.

Într-o carte apărută de curând "*Misterul Bomarzo*", pe
care nu ştiu dacă o ai, se descrie un parc din Latium,
aparţinând principilor Orsini, cu diferite etape "labirintice",
începând cu "Păzitorul Pragului" care deschide o gură
enormă ca să te înghită, de pe cuvertura cărţii. Autoarea
spune: "adeseori în Europa de Nord-Vest, vestigii labirin-
tice se numesc din bătrâni, în gura poporului, "Troia" sau
"Troia Borg". Oraşul Troia de pe coasta Asiei Mici era
considerat în antichitate centrul legendar al cultului labirin-
tic. Asta mi-a reamintit saga în proză de care îmi vorbeai.
Vezi deci, ce importanţă are identificarea lui Lear cu "Troi-
an".

Am mai citit o "elegie" în proză a lui Boccaccio, cu titlul
semnificativ "*Fiammeta*", Mica Flacăre. Sunt tribulaţiunile
sufletului căzut în flacăra mare a pasiunilor, răscumpărat
până la sfârşit. Retorismul e insuportabil, dar aşa e legea
"jargonului". Termenii sunt aceia ai "*Fedelilor d'Amore*".

Am mai citit o carte coreană de Kim Man Cijun, "*Visul
celor nouă suflete*", care arată caracterul iluzoriu al Tim-
pului.

Cât despre Parsifal-Dragoş, exploziile se ţin lanţ.
Supoziţiile lui Tonnelat despre livretul lui Wagner, sunt ale
unui om fără competinţă. Nu ştie ce poate fi transmisiunea
orală. Poate fi secretă timp de şase secole şi după un *naros*,
să se socotească util să emerjeze prin Wagner. E în natura
lucrurilor ca Wolfram să nu fi spus tot şi tot în natura
lucrurilor ca Wagner să dezoculteze când bate ceasul
Destinului.

Remarcabil şi semnificativ în cel mai înalt grad mi se pare
cursul omogen, fără soluţie de continuitate, al predaniei,
dela Wagner la Meyrink. E vorba de eliberarea unui princi-
piu masculin, simbolizat de lance, dintr-o captivitate asu-
rică-feminină; Herakle la Omfalos, Uranus emasculat, cu

organele căzute pe pământ, Merlin "adormit" de Vivian
Când ne vom reîntâlni, îţi voi arăta identitatea în detalii.

Îţi spuneam că identitatea de tradiţie şi continuitate mer
până la Jünger. Îţi aminteşti de strania etimologie a l
Wagner *Parsifal-Fal*, ceeace dă versiunii mitului un
zoroastrian. Or, "*Heliopolis*" are un cartier locuit de Par
populaţie persecutată. Chiar eroul se căsătoreşte cu fii
unui Parsi.

Cât despre "descoperirile" privind pe Dragoş-Parsif
sunt atât de uluitoare, încât au nevoe de explicitări verba
la fiece pas. E necesară tapiseria discuţiei. Aşa, de ex. a
descoperit două miniaturi ale lui Matei Caragiale, care pr
eliminări succesive, nu pot reprezenta decât blazoane ale
Dragoş! Şi cu ce detalii semnificative! Dar pentru as
trebue să le vezi. Le voi aduce la Bucureşti.

În subsidiar, ştii că Dragoş apare ca fidelul vasal al regel
Ungariei, Ludovic cel Mare. Sorinel Gorovei îmi semnale
ză, că numai cu doi ani înainte de întemeierea Moldovei,
1359, "Regele a făcut o expediţie contra Lituanienil
păgâni obţinând de la ducele lituanian Kiejstat promisiun
creştinării; ducele a întărit jurământul într-un chip origin
a efectuat sacrificiul ritual al unui bou". Or, exact ace
lucru avea să-l facă Dragoş, peste doi ani în Moldova.
firesc chiar din punct de vedere profan, ca Dragoş să-ş
însoţit Suzeranul în expediţia litvană.

Respectuoase sărutări de mâini doamnei Mihăes
salutări prietenilor; te îmbrăţişez cu afecţiune.

V. Lovine

Folti
18 Septembrie

Dragă Roxy,

Am primit scrisoarea ta şi suntem bucuroşi că te-ai sin
bine cu noi. Dealminteri şi noi ne-am simţit tot atât de b
cu tine.

În acelaşi timp, îţi închipui consternarea noastră când
aflat de pătimirile micului Corvin. O boală nedetectată la

copil e totdeauna îngrijorătoare, pentrucă micuţul nu poate să şi-o spună.

Sperăm, din tot sufletul, că totul se va aranja. Noi ne "gândim" la tine cum o ceri.

Cu toată dragostea,

V.Lovinescu

Folticeni,
23VI,1975

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matale şi am fost retroactiv cu voi toţi la Înălţare, cu un păhărel de Drăgăşani care coroborează aşa de bine înălţările. Am găsit un mit în care Dionysos se căsătoreşte cu nimfa Zefir, cu numele de Aura, adică Suflul, Duhul. Deaceea, după zece zile dela Înălţare se coboară Duhul Sfânt? *Ispas* e ispăşire, judecată, dar ce are asta în comun, specific cu înălţarea? Hristos se ridică pe nori când se înalţă; tot pe nori se va coborî ca să judece vii şi morţii. Este aceasta elementul comun?

Îmi pare bine că urmaţi lectura; continuitatea e un substitut al perpetuităţii. Îmi pare rău însă de inevitabilele depresiuni care vă bântuie. Se pare că trebuie să le suportăm; pot interveni doar cu sfatul, căci în ce priveşte exemplul...

Am avut în mână, cu câteva zile înainte de plecare, "*L'Art de L'Icône*" de Evdokimov. Eu am recitit cartea lui Roux despre Argonauţi, cu citate şi exemplificări de o incomparabilă valoare iniţiatică. Deasemenea , am reluat "*Heliopolis*", vrăjit în recidivă de fântânile lui arteziene.. Ce zici de pasajul acesta citit chiar astăzi?

"Iar dacă ţi-ai închipui timpul trecând încă şi mai iute,
"atâtea naşteri şi morţi ar fi asemeni coloanei de apă arun-
"cată spre cer de o fântână arteziană, pe care vântul o împrăştie
în cădere. Ce-ar putea rămâne din această cascadă fugi-
"tivă,
în afară de arca curcubeului care naşte din ea după
"legile luminii, mai pură şi mai durabilă decât diamantul?"

Aceste fiind zise, nu ştiu dacă Jünger este iniţiat s
contrainiţiat.

A propo de Jünger, transmite-i duduiei Lilica gratitu
nea mea în recidivă.

Plimbările pe care le-am reluat constituiesc acelaşi
demn spre reculegere. Totul e suflu şi ison. Ambianţa
retras într-un palat de cleştar şi labirintul care duce la e
invizibil. Ofelia damnată în fundul apelor.

Eu revăd pe Creangă şi sunt consternat de modificăril
adiţiunile, pe care trebue să le adaug într-una. 600 de co
scrise în zadar!

Dl. Popa a fost cam bolnav. Îi citesc pe Creangă. Îţi trim
salutări. Îmi povestea de băsmuitorul lui, Moş Sandu R
(numele adevărat nu o fi Râu?) că avea un şarpe în casă
care îl chema cu fluerul. *Dar tot cu fluerul* îl trimitea înap
Solve, coagula. Prin părţile lui, *placenta, locul* cu car
învălit fătul se numeşte Corabia lui Noe. Pe ea trebue mo
s-o îngroape undeva, unde nu ştie nimeni, *mai ales părin*
(capital). La *Argo*, partea din apă se numea pântece; sup
structurile şi pânzele, periton.

Te aşteptăm cu toată dragostea la Fălticeni. Dacă,
întâmplare, vii deadreptul, adu-mi cartea lui Fay des
Gnosticism. Salutări afectuoase tuturor prietenilor,
spectuoase sărutări de mâini dnei Mihăescu.

Cu toată dragost

Vasile Lovines

Foltic
25.7.

Dragă Roxana,

Am primit amabila ta invitaţie, pentru care, Stella şi eu
mulţumim. Totuşi ne gândim la incomoditatea şi dificu
tea deplasării, mai ales eu care am datorii imuabile faţă
mine...

Ne-ar face mare plăcere, ca, în trecere spre Bucureşti
dai o raită cu Corvin pe la noi. *Realmente* plăcere.

Cu toată afecţiun

V. Lovines

Bucureşti
3.III.1976

Dragă Roxana,

Farfuria pe care mi-ai arătat-o reprezintă o secţiune orizontală în Cilindrul Universal, a cărui doctrină este expusă în *"Le Symbolisme de la Croix"*, care înfăţişează tot Universul, Manifestarea Universală. S-a ales forma cilindrului ca să se poată reprezenta felul cum "Atracţiunea Cerului" se exercită asupra tot ce este de ordinea Manifestării. În adevăr, în cilindru se pot reprezenta toate stările de fire, suprapuse una deasupra alteia, avându-şi centrul în axa verticală a cilindrului, care atinge centrul bazic. Sub Atracţia Cerului, aceste cercuri suprapuse primesc o impulsie de rotaţiune completă. De aceea nu sunt în realitate cercuri ci spirale care ajung deasupra punctului de plecare, cu un pas infinitezimal, Deci cercul (farfuria în cazul nostru) are o mişcare helicoidală ascendentă. Această mişcare helicoidală este reprezentată în farfurie, prin cele două păsări opuse una alteia, cele două pale ale unei elici. Calitatea volatilă a mişcării ascendentă arată cele două păsări în stază ascendentă spre zenit. Cum axa verticală a cilindrului este Arborele lumii cele două păsări formează un şarpe care se încolăceşte în jurul acestui arbore. Avem atunci, simbolul bine cunoscut al Şarpelui cu pene, cum e Lebăda, pasăre prin aripi, şarpe prin gât. Culoarea verde este aceea a Centrului, a Agartei în speţă. Apărând în momentul când ziua se îngână cu noaptea, verdele e o culoare crepusculară, unificând antinomiile. Schematizând cele două păsări, liniile lor prelungite până la circumferinţă, fac din cerc, din farfurie, o imagine a Yin-Yangului. Dacă jumătate din el este neagră şi cealaltă jumătate albă, şarpele care le desparte este verde, şi aceasta e o mare taină.

L.

Bucureşti
10.III.'76

Mitologizare:

Îţi scriu acestea în ultimul moment, gata de plecare, cu pardesiul pe mine.

Suntem unul în faţa altuia. Tăcere. Deodată se iscă între noi o Moldovă tainică, curgând imobil într-o tăcere şi o linişte ca din veacuri.

Cupă de safir, smarand miezonoptic, dar de Rege Mag, fecioară purtătoare a Graalului meu. Dece nu ai fi toate acestea în lumea metamorfozelor?

"..Moldova era învăpăiată de razele apusului.

"Călăreţii intrară în apă ca într-un basm".

(Sadoveanu)

L.

Folticeni
29.06.76 Lacuri

Dragă Roxy,

Mă întorceam dela o plimbare în plină fabulă; păduri de argint, de fagi şi de stejari, cu poiene în care păşteau cerbi şi ciute. O masă enormă de tăcere încremenită, s-o tai cu cuţitul. Simţeam aburul răsuflării licornei şi bourului alb, dar nu-i vedeam. Poate că mai târziu... În dosul munţilor, inaccesibil, pe celălalt tărâm, Ceahlăul, clopotniţă a Dumnezeirii. La toate zările, "fiorul fără moarte".

Eram încărcat cu masa asta de materie primă ca Harap Alb cu sarcina de sălăţi culese în Grădina Ursului. Mă întrebam cum o s-o transform într-o masă vibratorie omogenă. Am trântit sarcina pe pat, lăsând pe mai târziu elaborarea ei lentă, când... zăresc pe măsuţă o carte poştală cu câteva rânduri...mesajul tău din noaptea de Sânziene, farmazoano.

A trecut ca o boare peste micul nostru lac liric şi, pe căile, numai ei cunoscute, a ajuns în Ţara de sus şi, *într-o clipă*, prin trecere la limită, printr-o trecere dela potenţă la act, masa aceasta confuză şi împrăştiată s-a cristalizat într-un

sâmbure de argint lunar, chintesenţă de mit. Dacă plesnesc din biciu, îşi desfăşoară iarăşi coroana de constelaţii reci. Crede-mă Roxy, nu fac literatură; îţi descriu o experienţă riguros obiectivă, prelucrarea mentală a venit mai târziu. E un caz tipic de simbioza lui Amor cu Gnosis, miracol al lui Luce intelettual piena d'Amore.

Domniţă Roxana, cât de suavă, de încântătoare poţi fi uneori...până îţi dai în petec şi te apucă hachiţele.

Unui ambasador i se spune Votre Excellence; ţie aş vrea să-ţi spun Votre Exquisité...fără soluţie de continuitate.

Îmi lipseşti.

P.S. Ţi-am spus că am văzut prin poeni cerbi. Fără să vreau, cu toată discreţia şi pudoarea, nu am putut să nu-mi reamintesc cutremurătoarea lectură, în lacrimi de sânge, pe care ai făcut-o, eu fiind aproape, căutând să mă fac uitat, a Cerbului maramureşan.

Acum permite-mi să-ţi trimit versurile care mă concernă:

Cerbul

"De săptămâni un roşu cerb prigoana
"şi-o înteţeşte. Ciuta-i printre ruguri
"de corni, zdrobeşte în copite struguri
"şi piere în făget. S-aude goarna.

"Prin brume, cerbul de imbold şi visuri
"c-un răget cearcă să se mântue
"Dar ciuta dispărută-l bântue.
"Sublimul foc îl mână spre abisuri (din cosiţă ruja-i arde)

"De sete ars, cum tremură în totul
"ajuns la iezer-cerbul. Dar abea
"atinge apa mulcomă cu botul.

"Din luciul albăstrui, precum e fierul,
"sorbind, cu grije-alege, parcă-ar vrea
"să bea uşor din apă, numai cerul.
(Lucian Blaga)

P.P.S. Devin fastidios: pot totuşi să-ţi scriu?

Folticeni
16.7.76

Am primit azi dimineaţă o scrisoare dela Florin. Îmi dă veşti, pe rând, dela toţi; "cu Roxana n-am vorbit decât la telefon. Mi s-a părut foarte abătută".

Vechiul tău prieten nu mai poate nimic pentru tine?

V.L.

Folticeni,
19 Iulie,1976

Dragă prietene, Am primit ultima matale scrisoare, care mi-a întărit sentimentul de tristeţe şi morbideţă pe care am simţit-o la Bucureşti în ultimul timp; nu era o impresie subiectivă, concernându-mă numai pe mine, ci reprezintă un plan obiectiv, pe care l-am interferat toţi, traversându-l numai, cel puţin aşa o sper. Nu evoci *impunément* pe prinţul Melancholiei; ne-a efleurat aripa lui. *Dar nu mai putem da înapoi;* ştii că acela ce nu poate străbate o poartă, nu se întoarce înapoi ca mai înainte, ca un profan, ci ca *Saher*, ca vrăjitor... Am semnat cu toţii pactul tacit. Peste morminte înainte, spunea Goethe...

Sunt complet de acord cu Bertram în privinţa otrăvei care l-a ucis pe Nietzsche şi *pe care o distilau misterele din Eleusis*.Este VITRIOLVM: Se găseşte în fundul cupei Graalului. Reacţia depinde de calitatea băutorului. Pe Nietzsche îl otrăveşte, lui Sartre îi dă pântecărae.

În grupul nostru, otrava a venit, suflată de Hölderlin, ca o boare pe deasupra lacurilor şi a secţiunilor transversale. Dar aşa e natura lucrurilor; imediat ce obţinem în noi un plan orizontal,*ipso facto* survine Dizolvantul Universal, eminamente pozitiv, malefic numai pentru cel slab de Înger (ce expresie miraculoasă) care l-a diluat în sentimentalisme, cu linguriţa.

Nu cred că "existenţa şi comportamentul nostru rămân profane", pe bunul motiv că la un anumit grad de angajament, nimic nu mai este profan, chiar să vrei. Totul devine simbolic, *malgré nous*. E un mare merit să fiu încă un

afirmativ al vieţii pentrucă sunt sdrobit de tristeţe: bunul şi iubitul meu prieten, Profesorul Popa, a murit de tumoare pulmonară. Poate pentrucă a vrut

să aducă în lume
pe cel fără Nume.

V. Lovinescu

Mai scrie-mi. I-am scris duduii Lilica, de cum am venit la Folticeni; n-am primit încă nimic dela ea.

Folticeni
20.10.76.

"....lerne
"vergessen, dass du aufsingst. Das verrint.
"In Wahrheit singen, ist ein andrer Hauch.
"Ein Hauch um nichts. Ein Wehn in Gott. Ein Wind.

"...învaţă
"să uiţi că tu cânţi. Asta se scurge.
"A cânta în Adevăr, este un alt suflu.
"Un suflu în jurul Nimicului. O adiere în Dumnezeu. Un vânt.

Această adiere supremă mişcă hora literelor.Când se insinuează în lumea noastră devine şir de hieroglife luând forme sacre, cum e fenixul pe care mi l-ai trimis, brodat cu litere profetice.

În Islam, Fenixul, rupt din soare, are picioare lungi ca şi cocostârcul sau cocorul. Sumă de simbolism solar cu simbolism polar. Aşa l-am văzut, roş irizat cu roz, pe fondul Împărăţiei Verzi.

سر العنقا الحي القيوم ✱

Formula de mai sus e o chintesenţă, un rezumat al Graalului, al Fenixului, Mantramul lor, strigătul Fenixului şi Marele Nume Inefabil. Şi nevrednicul meu nume... Nu-ţi înăclăi aripile.

Bucureşti
15.XI.76.

Astă noapte, am ieşit cu ceaţa din casa ta în mine. I-am găsit echivalentul afară, dar ceaţă miraculoasă, bună, metafizică. *Psihic*, peisajul nu avea nimic exaltant, fără seducţiunile uneori prea evidente ale primăverii, dar *intelectual* era generozitatea însăşi, neprecupeţit dăruită de Marea Mamă, generozitate ventrală. Mergeam înr-o singurătate şi o linişte stoarse din eoni, ca strugurii sacri ai lui Sumedru Cimerianul. Chiotul tăcerii.

Am vrut să mă duc la lacul liric, cu riscul de a pierde ultimele maşini, dar mi s-a părut că a fost secat.

Nu-i nimic: cupa e superioară suprafeţii.

Secţiunile transversale sunt făcute ca să desvălue concavităţile

Umidul radical mi s-a ridicat la ochi, de bucurie, pentrucă simţeam că pot fi bun. Cerul, crucea orizonturilor, pământul, nu mă aruncau din tovărăşia lor, ma bien-aimée. Nici luceferii.

Scumpă, scumpă, scumpă Roxana, dece soliciţi numai ţepii din mine? Pot fi bun şi de altceva.

Voi primi un telefon de contramandare dela tine, voi găsi un bileţel înfipt cu un ac în uşa ta. Nu importă! Marţi, după amiază, voi fi la tine. Metafizica gestului! Să nu ne jucăm cu ea.

Iată, una din aplicările ei cele mai tainice: gestul secţiunii orizontale e făcut să descopere concavităţi. Dece? Ca să se umple cu rouă, să devie lacuri sfinte, pe care *însfârşit le este permis*, să plutească lebedelor sacre.

Este gestul de consacrare prin excelenţă.De câte ori simţim o opacitate în noi, s-o secţionăm orizontal, şi atunci, minuni! De câte ori povesteşti un basm lui fiu-tău, fă prezent faptul.(1)

À propos de lebede, îmi revine un text de Villiers de l'Isle Adam. *Tribulat Bonhommet, le tueur de cygnes*, omora lebede ca să le audă cântecul suprem. Diletantism! Le gâtuia cu mănuşi ţepoase de fier.

"Alors l'âme des cygnes mourants s'exhala en chant
"immortel d'amour, d'espoir et de délivrance, vers
"des cieux inconnus".

L.

(1) Uneori,Făt-Frumos tae pe smeu, la grumaz! Foarte important.

Bucureşti 1976

Text dictat de Vasile Lovinescu în continuarea eseului *Beatrice** terminat cu câteva zile mai înainte:

Ni s-a atras atenţia asupra unei afirmaţii a lui René Guénon, într-un articol intitulat Er-Rûh, după care, din datele tradiţionale ale Ştiinţei Literelor, Allah a creat lumea, nu prin *Alif* care e prima literă a alfabetului, ci prin *Ba*, care e a doua. *Ba*, fiind a doua literă, simbolizează dualitatea între polii căreia se produc toate lumile.*Ba* e locul şi mijlocul, fiind prepoziţia arabă, *Bi* care înseamnă *prin*. Deaceea, cărţile sfinte ale celor trei religii încep, nu cu litera A ci cu litera B. Vechiul Testament începe cu fraza, *Bereşit bara Elohim*, "La început a creat Dumnezeu Cerurile şi Pământul". E admis acum că evanghelia lui Ioan are un original ebraic, care şi el începea, fireşte, cu *Bereşit* (La început a fost Cuvântul); iar Coranul începe cu *Bismillahiarrahmaniarrahim*, care unifică Cuvântul cu prepoziţia *prin*.

B este iniţiala lui Beatrice. În ea şi prin ea, Dante îşi găseşte începutul, mijlocul şi sfârşitul călătoriei lui izbăvitoare care îl duce dincolo de toate lumile. Într-un vers din Divina Comedie (Paradisul,7,14), Dante o numaşte *Bice*, abreviaţiune, în care prepoziţia arabă *bi* e total prezentă. Avem trei contractări consecutive, concentrice, fiecare fiind un cuvânt substituit, Bisettrice, Beatrice, Bice, desemnând diferitele hipostaze ale Reginei Tangentelor.

În cântul XXXI Paradis, aparent Beatrice dispare şi locul îl ia Sfântul Bernard:

"Unde-i ea?" am spus pe dată. La care el:

* Vezi *Beatrice* din volumul *Mitul Sfâşiat* (Ed. Inst.European, Iaşi, 1993)

"Spre-a-ţi împlini dorinţa mânatu-m-a pe mine

"Beatrice din locul meu", ceeace arată clar o misionar dela superior la inferior.

Calea lui Dante nu se abate de la litera B.

În adevar, iniţiala numelui poetului este V care interşanjabilă cu litera B. Virgiliu e misionat de Beatrice în acelaşi mod în care Beatrice l-a misionat şi pe Sfântu Bernard, cum am văzut în versul de mai sus. Atunci, aver o triciplitate Virgil-Beatrice-Bernard care constituie vârfu de săgeată al traiectoriei spirituale a lui Dante.

E remarcabilă analogia între contragerea numelui Bea tricei în Bice cu contragerea lui Durante în Dante.

Traiectoria lui Dante în ultima ei etapă are la cele dou capete ale ei două puncte: punctul superior care e *si qutbâniyah* şi punctul inferior prin punctul diacritic de su litera *Ba*ب. Aceste două puncte, după părerea noastră, sun Beatrice şi Bernard. Confirmarea o găsim în articolul *Er-Râ* din R. Guénon:

"L'alif est la lettre "polaire" (qutbâniyah) dont la form même est celle de l'"axe" suivant lequel s'accomplit l'ordr divin: et la pointe supérieure de l'alif, qui est le "secret de secrets (sirr el-asrâr) se reflète dans le point du *ba*, en tan que ce point est le centre de la "circonférence première"

Orice dreaptă în tendinţă devine tangenta unui cerc.

Dumnezeu crează lumea prin tangente.

Beatrice e swastika.

Bucureşt
19.XI.76

Azi am fost la Mayer. Nici o şovăire în conversaţie. Totuşi simţeam că e o punte peste un abis. Era ceva straniu între noi, care nu mai avea nevoe să facă schime sensibile deoarece era coextensiv nucleului său. Nimeni nu ar putea detecta nebunia în versurile pe care ţi le-am citit şi totuşi sunt rătăcite dela capăt la sfrşit, de la sfârşit la capăt. Convorbirea

era normală şi totuşi lângă noi se afla o oglindă care reflecta a patra dimensiune a demenţei larvare, a schemelor inversate. Totuşi ceva sacerdotal ieşea dintr-însul. E un Mare Preot dezafectat, care printre ruine, recită Koranul, odată la 14 zile, şi-şi face riturile reduse, cum este permis. Şekhina în exil. Să ne rugăm pentru liberarea ei. Un Zefir proaspăt mai curgea între noi, în celula de balamuc.

E pueril, Roxana, să căutăm care din noi e punctul de plecare sau terminus, complicitatea, în straniile şi atât de simbolicele ecuaţii în care suntem cufundaţi. Să spun că suavitatea pe care am resimţit-o la Radu te-a împins la el, că generozitatea ta m-a catapultat la Mayer, după o cinică absenţă de patru ani, este adevărat, dar fără importanţă. Dar că sunt mişcări misterioase pe o tablă de şah, la sfârşitul unei partide, configurând o geometrie sacră, că sunt scheme şi modificări de Yin-Yang, este un adevăr nedemonstrabil dar irezistibil.

M-ai făcut bun Roxana şi lacrimi de recunoştinţă îmi curg din ochiul inimii. Suntem, amândoi, împinşi spre slăvi, de-o voim sau nu.

Ţii minte mitul platonician al Cavernii? Oameni legaţi fedeleş, cu spatele la intrare, văd numai umbrele pe fundul peşterii. Noi doi suntem legaţi, dar cu faţa spre ieşire, spre soare, cu spatele spre umbre. Nu ne putem întoarce spre ele. Numai să putem rezista la atâta strălucire. Întoarcerea capului îndărăt e o catastrofă: ne transformăm într-o statuie de sare, ca femeia lui Lot (Geneza XIX, 26).

Trebue să ţii la mine pentru defectele mele, din cauza sforţării pe care o fac, ca să le depăşesc.

Totdeauna va exista între noi un sgomot de fond, sub agitaţia exterioară.

L.

Bucureş
Noembrie 197

(Text consemnat sub dictare)

Coarda de argint (Privighetoarea)

Trebue plecat dela datele imediate: privighetoarea este o pasăre care priveghează. Or, e dela sine înţeles că priveghe-rea (I) nu se poate face decât atunci când firea doarme.

Privighetoarea este prin excelenţă pasărea de Miezul-Nopţii, Fiica Tăcerii pe bunul motiv că privegherea îşi are locul ei numai noaptea; în timpul zilei firea nu mai are nevoie de veghere pentrucă toată firea e sub supravegherea soarelui, e în stare de trezvie.

Privighetoarea îşi pregăteşte înălţarea dela Apusul Soa-relui-Latet sol in sidere, oriens in vespere- Culmineză în Miezul Nopţii-Soare de Miezul Nopţii-Mezilă, prin urmare, în mod inevitabil se află în mijlocul cerului, deci în clopotniţa cea mai de sus de ceruri. În lumea noastră, coboară în realizare descendentă şi cu toate binecuvântările implicite...

Privighetori, primveghetori, paraveghetori, preaveghetori, superveghetori, hiperveghetori. Această secvenţă de superlative nu poate să convină decât unei singure Fiinţe; două fiinţe nu pot sta în acelaşi punct, din cauza caracterului superlativ şi unic, şi acest punct unic se află în cheia de boltă a cerului. E remarcabil că acest punct în care se înmănunchează toate puterile cerului şi ale pământului este sinonim cu vegherea. Şi atunci, faptul că numele suprem de Veghe-tor a fost dat unei păsări, însemnează că avem de-a face cu o entitate angelică, Metatron, Îngerul Feţii.

Luând simbolismul arborelui lumii, privighetoarea cântă în vârful lui şi asta ne reaminteşte de vechile tradiţii ale arborilor cântători cum era cel din Dodona sau din basmul românesc "Făt-Frumos Luceafăr şi Cosiţa de Aur". Ca să citäm pe Altissimo poeta, Dante spune celor înrudiţi cu el spiritual:

"O voi che siete în picioleta barca, desiderosi
"d'ascoltar seguiti
"Dientro al mio legno che cantando varca..."

Poziţia culminantă a privighetorii o presimte ciocârlia -

Fiica Pământului - care fără încetare şi fără oboseală, tinde spre suprem, spre staţiunea privighetorii, pe care, când o atinge e fulgerată de Vajra suprem, fulguraţiunea Cerului Empireu. Cele două păsări sunt deci complementare. Ciocâr-lia e diurnă, Privighetoarea e nocturnă, Ciocârlia parcurge fără a se obosi bisectoarea pe care o face Privighetoarea prin cântecul ei crepuscular, Miezul-Noptic şi Înzorit. Ciocârlia este sacrificială iar Privighetoarea funcţională. *Tri*lul Pri-vighetorii însufleţeşte cele trei curente subtile din om şi univers.

Trilul se exaltează spre Chilia de Tămâie în spirale indefinite. E supremul mantram al întregii firi. Privighetoa-rea priveghează şi uneşte Cele de jos şi cele de sus prin acest mantram.

Privighetoarea se identifică cu piatra din unghi a catedral-ei cosmice, deci este "Artifex în opere".

Numele o arată ca o pasăre care prevede, deci, profetică, în limbajul de taină a lui *Mantiq u-ttairi*. Posesiunea acestui limbaj este inerentă stării de perfecţiune umană. Coranul îl arată pe regele Solomon posedând acest limbaj:

"ulmna mantiqu-ttairi (Surata Furnicei)"
"am fost învăţat limba păsărilor"

Microcosmic, privighetoarea reprezintă Sinea din noi. Totul este să creem o noapte sacră în centrul fiinţei noastre, al cărui limbaj este viersul Privighetorii. Până atunci, privi-ghetoarea este prizonieră şi numai după ce este deşteptată, gratiile cuştii ei devin prin cântecul ei magic, *coarda de argint*.

*
* *

"Cine sunt? A existat, de când e pământul, un om care
"să fi ştiut să dea justul răspuns la această întrebare?
"Sunt privighetoarea nevăzută, care stă în colivie şi
"cântă. Dar nu gratiile oricărei colivii vibrează când
"ea cântă. Cât de des am stârnit în tine un cântec ca
"să mă poţi auzi, dar toată viaţa ai fost surd. Nimic,
"în toate lumile, nu ţi-a fost aşa aproape şi propriu,
"ca mine, şi acum mă întrebi cine sunt? Mai tuturor oamenilor

"propriul lor suflet le-a devenit atât de străin, că se nărue,
"mort când soseşte clipa de timp când trebue să-l privească.
"Nu-l mai cunosc şi le apare ca şi Capul Meduzei. Le apare cu
"înfăţişarea faptelor urâte, pe care le-au făcut şi de care se
"tem că le-ar păta sufletele. Cântecul meu nu-l poţi auzi decât
"dacă şi tu cânţi odată cu mine. Un răufăcător este acela care
"nu aude cântecul sufletului său, un răufăcător contra vieţii,
"contra lui şi a altora...Cine-i surd, este şi mut. E fără
"păcat acela care aude cântecul privighetorii, chiar dacă şi-ar
"fi omorât tatăl şi mama...Cântecul meu este o veşnică melodie
"a Bucuriei. Acela care nu cunoaşte bucuria-conştiinţa pură,
"fără fund, beatifică, "eu sunt cel ce sunt", acela face un
"păcat contra Sfântului Duh.
"De strălucirea bucuriei, care străluceşte ca un soare în
"cerul interior, fug stafiile Întunericului care caută să-i
"împiedice Destinul. Cine aude Cântecul bucuriei, acela
nimiceşte-
"urmările oricărui păcat şi nu mai grămădeşte păcat peste
"păcat.
"Acela care nu se mai poate bucura, în acela a murit
"soarele; cum ar putea să răspândească lumină?
"Chiar bucuria impură e mai aproape de lumină decât
"seriozitatea turbure şi întunecată.
"Mă întrebi cine sunt? Bucuria şi Eu suntem acelaş.
"Cine nu cunoaşte bucuria, nu-şi cunoaşte nici Sinea.
"Sinea interioară este izvorul prim al Bucuriei. Cine
"nu o adoră, acela slujeşte iadul. Nu stă scris: "Eu sunt Domnul
"Dumnezeul tău; nu trebue să ai alţi zei pe lângă mine"?
"Acela care nu aude şi nu cântă cântecul Privighetoarei,
"acela nu are "Eu"; a devenit o oglindă moartă în
"care demoni străini vin şi pleacă; un cadavru rătă-
"citor, ca luna cu focul ei stins.
""Încearcă bucuria şi bucură-te!
"Aşa de mulţi care au încercat-o, întreabă:de ce
"să mă bucur? Bucuria nu cere un motiv, creşte din
"ea însăşi, ca Dumnezeu. Bucuria care cere un motiv,
"nu este bucurie ci plăcere.
"Mulţi vor să resimtă bucuria şi nu pot, şi dau
"vina pe lume şi pe soartă. Nu se gândesc: un soare
"care a uitat strălucirea, cum ar putea cu primele
"lui licăriri, să alunge strigoii unei nopţi de o mie

"de ani?
"Totuşi, în acela în care s-a stârnit Bucuria
"fără motiv, numai o singură dată, acela are viaţă
"veşnică, pentrucă este unit cu Eul care nu cunoaşte
"moartea; acela este mereu bucurie, chiar dacă s-a
"născut orb sau schilod. Dar Bucuria cere să fie învă-
"ţătă, vrea să fie dorită, căci ceeace doresc oamenii,
"nu este Bucuria, ci pretext de bucurie.
"După el însetează şi nu după Bucurie"
(Gustav Meyrink: "*Walpurgisnacht*")

*

* *

În vechiul Testament, Cartea Legii dată de Moise e găsită de Marele Preot Hilchia; faptul e concomitent cu colectarea argintului de către Leviţi, castă sacertotală în Israel, ceeace însemnează că Leviţii redescoperiseră ştiinţa sacerdotală a *corzii de argint* care se găsea în harpa regelui profet David. Această ştiinţă odată reactualizată atrage dela sine ridicarea la suprafaţa planului nostru de fire a Legii lui Moise. *Coarda de argint* este coada de cometă care atârnă din punctul de dincolo de timp şi spaţiu, de unde cântă privighetoarea. Totul este ca noi, cei de jos, să prindem celălalt capăt al cozii, care astfel se întinde şi vibrează.

Întreaga operaţie teurgică a colectării argintului a fost privegheată şi vegheată de către Leviţi, care apar în acest episod ca privighetori umane:.

"14. Când au luat ei argintul care se adunase în
"templul Domnului, atunci Hilchia preotul a găsit
"cartea legii Domnului care fusese dată prin mâi-
"nile lui Moise.
"15. Şi a început Hilchia să grăiască şi a zis
"către Safan scriitorul: "Am găsit cartea legii
"în templul Domnului! "Şi Hilchia a dat acea
"carte lui Safan.
"16. Iar Safan s-a dus cu cartea la rege şi i-a
"dus regelui o dată cu cartea şi ştirea: "Tot ce
"ai încredinţat robilor tăi se va face!".
"17. Apoi a dus argintul care s-a găsit în templul
"Domnului şi l-au dat în mâinile privighetorilor

"(supraveghetorilor) şi în mâinile meşterilor de
"lucrări": (II Cronici, 34, 14-17)

Ridicarea la suprafaţă a Cărţii legii, unindu-se cu Cântecul privighetorilor, reactualizează Marele Nume inefabil.

Privighetoarea nocturnă nu solicită oare Tradiţia primordială, acum, îngropată în dărâmăturile ciclului?

Vie Împărăţia Ta.

Cele spuse mai sus sunt o evidentă ilustrare a formulei hieratice care reprezintă pe Iana Simziana, când e arătată că din "cosiţă ruja-i cântă, nouă împărăţii ascultă, Dumnezeu se minunează". Şi atunci, privighetoarea e ascultată şi de oameni şi de Dumnezeu, constituind un istm, un punct diacritic între făptură şi făptuitor, şi această legătură se efectuează prin dinamizarea firelor de păr inert, care prin incantaţiune devin linii geometrice, unind centrul cercului - care-i capul Ianei-Ilenei - cu circumferinţa lui.

Ca orice lucru în lume, şi gramatica ne obligă la o viziune superlativă a universului căci distingem pe lângă gradul pozitiv, gradul comparativ şi cel superlativ (de ex: frumos, mai frumos, cel mai frumos). Superlativul epuizează toate posibilităţile firii. Atunci, ce caută şi ce poate însemna cuvântul românesc "prea"? La prima vedere pare inutil din cauza existenţei superlativului. În realitate "prea" este identic cu "para" care desemnează Supremul (Parabrahma, Paraşabda). Cu alte cuvinte, indică "ciaturtha", starea deasupra grosierului, subtilului şi informalului.

Interesant cum limba noastră are asentimentul fin al cuvântului "prea" care nu se întrebuinţează decât în expresii religioase sau pentru înalte ranguri: "Prea-Mărite Doamne, Prea Bună Doamnă, Prea Fericit".

Acestea ne autorizează să identificăm Privighetoarea cu Preaveghetoarea (Para Veghetoarea) regenta *ciaturthei*, a stării a patra, a cărei substanţă şi raţiune de a fi e Veghea continuă

Privită astfel, Veghea devine o determinaţiune negativă, coextensivă Vidului.

Cuibul Privighetoarei este Vidul.

(1) Faptul că în biserică se face priveghere, ne îndreptăţeşte să identificăm Privighetoarea cu Pasărea Măiastră din poveste fără de care turnul se năruie într-una.

Bucureşti
Noembrie 1976

Răspunsuri la câteva întrebări despre basme:

...În ultimul obstacol pe care avea să-l străbată Făt-Frumos în drumul lui spre "Tinereţe fără Bătrâneţe şi Viaţă fără de Moarte", despărţit numai de o pădure deasă şi plină de fiare, evident că *selva oscura* a lui Dante şi a Fedelilor d'Amore, calul, în speţă maestrul spiritual şi vehiculul de foc, îl îndeamnă să treacă pe deasupra pădurii, care altfel nu poate fi străbătută, fiarele pădurii, adică patimile congenitale ale lui Făt-Frumos, neputând fi învinse de-a-dreptul, ci depăşite, printr-un zbor transcendent, până la Cetatea Soarelui.

Calul nu e de ajuns, fiarele râvnind şi la hrana cerească aflată în Slava Cerului - azurul în care pluteau - deaceea stăpâna fiarelor şi a palatului trebue să le dea de mâncare, ca să le potolească şi să le distragă atenţia, un substitut al Slăvii Cerului, un substitut al nectarului. Or, momentul hranei este acela al amiezii, adică tocmai ora când Marele Pan doarme. Misterul doarme odată cu el şi fiarele nu mai miros pâinea cerului şi se îndreaptă spre o hrană telurică.

*

* *

Făt-Frumos trebue să actualizeze şi să-şi deştepte în el pe Shakti care este în acelaşi timp şi maestrul lui spiritual. Deaceea, cei mai frumoşi arnăsari lumeşti nu pot suporta tangenţa cu o forţă spirituală şi se prăbuşesc. Numai calul răpciugos şi bubos şi slab suportă Duhul, pentrucă şi el însuşi este Duh, exilat şi oropsit în lumea noastră. După restaurarea completă a omului regenerat, pornesc în căutarea Cetăţii Soarelui, unde se piteşte Tinereţe fără Bătrâneţe şi Viaţă fără de Moarte.

Bucureşti
24.XII.1976

Colind
Lerui Ler, Lerului Doamne,
Cine oare aicea doarme?
Doarme dumnealui de casă
In cămaşă de mătasă
Alături de jupâneasă...

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Au dormit cât au dormit,
Jupâneasa s-a trezit
şi s-apucă de vorbit:
- Scoală Domnul meu iubit
Că ne-a nins, ne-a viforât!
Peste tot numai omăt
In grădină şi-n pomăt.

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Dumnealui că se trezea,
Pe fereastră se uita
Şi la ochi se tot freca
Până când se dumirea
Şi pe urmă aşa grăia:

- Buna mea, frumoasa mea,
Culcă-te că nu-i aşa.
Nu-i aşa cum spui matale
Nici pe deal şi nici pe vale!
In grădină şi-n pomăt
Nu-i cum crezi mata omăt!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Nu ne-a nins, n-a viforât,
Ci doar vântul c-a bătut
Prin Grădina Raiului,
Peste vârful plaiului,

Flori de măr s-au scuturat
Peste noi s-au revărsat!
Lerui Ler, Lerului Doamne,
Floarea mărului, frumoasă
Peste cei din astă casă!

La mulţi ani!

Bucureşti
1976, ultima zi

Buna mea, frumoasa mea nu e ceaţă, nici umezeală, ci o cernere de materie primă, de umid radical, prin sitişca stelelor. Cea mai mare parte din ea rămâne pe cealaltă parte a Domului de cristal, în poala Maicii Domnului. Dar nici bruma care ajunge la noi, n-o prinde în mâini făcute cupă şi nu o foloseşte o umanitate bicisnică şi imbecilizată, care o lasă să cadă jos să se plămădească cu glodul. Ştiu eu oare s-o folosesc, să răspund la implorarea hipercerului, când o simt pe mâini ca cercuri concentrice, ca o continuitate spre cele de sus, dar şi orizontal, până la locul conceptual unde cerul sărută pământul, într-o zarişte care e şi strict metafizică dar şi generoasă ca laptele fecioarei hyperboreene care alăptează pe Domnul?

Mă opresc o clipă pentrucă mă simt năpădit de tandreţă până la extincţiune; departe şi aproape te văd în ceaţa asta ca într-un element firesc. Dar ce importanţă are departe şi aproape pentru Erosul Kosmogonic? Te afli, şi eu prin tine, acolo unde Domnul de Rouă nu se evaporează niciodată.

Sunt mişcat de truda ta, la ultima noastră întrevedere, de a crea poeni de amintiri, sustrase timpului tocmai pentrucă sunt efemere: câteva minute de muzică mozartiană, bradul transfigurat, Schwarzenberg pe care mi l-ai dăruit cu un gest regal şi mângâerea evanescentă a buzelor tale pe obrazul meu.

Ii simt ca germeni în ceaţa prietenă.

Simt doar o jale cosmică pentru masacrul brazilor ca

pentru masacrul copiilor de către Irod. Nu oare asta simbolizează?

Cred că în vremi străvechi, familia se ducea la un brăduc din pădure, îl umplea omagial cu daruri şi făcea cerc în jurul lui cântând, urându-şi viaţă lungă.Se întorcea înapoi acasă, cu crenguţe-talismane. Cercul horei se înfăşura spiraloid în jurul brăduţului şi ajungea în slava cerului. Inainte de a-l svârli, fă-ţi câteva clipe hora asta, mental, cu cine crezi. E o reparaţiune.

L.

Bucureşti
4.1.77

Nu aş vrea să ne despărţim cu recriminări reciproce şi la telefon.

Joia trecută, venisem la Florin cu scrisoarea alăturată. Era un suspin în noapte. Ţi-o remit pentrucă e atimporală. Am găsit cacofonia pe care o ştii. Ai plecat singură, apoi...

L.

Bucureşti
17.1.77

Dragă Roxana,

Ştii că reacţiile mele sunt lente şi tardive; asta din cauza echivocităţii mele... Ai dreptate, nu trebue să ne revedem câtăva vreme.

Dealminteri, am o lucrare care mă exaltează *pneumatikos*, dar care mă extenuiază *psyhikos*. Vreau să termin studiul asupra colindelor, să-l transform, să-i adaug introducerea Eliezer şi să-l contopesc cu *Quo modo cecidiste Lucifer*.

Bună şansă Roxana şi noapte bună.

L.

"Cine sunt? Sunt bucuria care nu-şi are altă ţintă decât pe ea însăşi... sunt în inima ta ca o pasăre în colivie. Lasă-mă să cânt pentruca gratiile să devie strune"

Domniţă, iartă şi fii bună cu un om stângaci.

L.

Bucureşti
12.3.77

Câteva răspunsuri în legătură cu basmul *Feciorul Impăratului Roşu şi Impărăteasa fără-de-moarte* (poveste culeasă din Banat, de Petre Uglişiu-Delapecica)

"A fost odată un împărat cu numele Roşu-mpărat, deşi
"el numai roşu nu era. Barba şi părul îi erau negre ca
"şi pană corbului, iar pielea albă, nearsă de soare".

Cuvintele de mai sus se referă la starea hyperboreană, polară, nevăzută de soare, dar şi la rataşarea tradiţiei atlante la tradiţia primordială.

"După o călătorie îndelungată,.a ajuns în Impărăţia
"Păsărilor".

E vorba de Ierarhiile Ingereşti.

"O dată am ajuns la un izvor cu o apă limpede..."

Feciorul după ce a ajuns la *sursă* (izvorul), recapitulează, răscumpără prin muncă:

"Acum trebue să car toată apa din lacul acesta, eu
"cu familia mea, până va seca apa din el. Va trebui
"să muncim şapte sute şaptezeci de ani, ca să mă
"văd cum am fost odată."

Trebue să care apa până o termină pentrucă această apă nu este lacul infinit... Să le aducă să le integreze la Pol. Numărul 777 e Numărul Polului. 7 x III.

"Am ajuns în ţara Mileniului, unde firul vieţii unui
"om este de nouă sute nouăzeci şi nouă de ani..."

9 x III; cele nouă ceruri planetare, cerul stelelor fixe şi Cerul Empyreu (de diamant), Tăria. Polul - III - în cele trei lumi. Dacă se scad 333 din 999 rămâne 666, numărul Anticristului. Deci, questa Feciorului de împărat e contra Anticristului.

"Aceasta-i Ţara Soarelui-Răsare, deoarece aici soarele e
"toată ziua pe cer şi nu apune niciodată"
In realitate, Ţinutul Polar, Syria primitivă.
"Fata împăratului îi dădu un ghioc fermecat..."
A U M.

Bucureşti
Martie, 1977

Răspunsuri la câteva întrebări referitoare la enigmele shakespeariene:

...Regele Ferdinand formulează un adevărat program de asceză iniţiatică: "De-ar putea gloria pe care toţi o urmăresc în viaţa lor să se fixeze, de-a pururi vie, pe mormintele noastre de aramă şi să ne împrumute graţia în disgraţia morţii". Cuvântul "graţie" e unul din numele Şechinei, sinteză a sefiroturilor în Cabală, Prezenţa lui Dumnezeu în lume. La naşterea lui "Emanuel" (Dumnezeu în noi), îngerii cântă: "Gloria in excelsis Deo"; "să se fixeze", termen alchimic, aplicat tehnicii de "coagulare", a volatilului "pe mormintele noastre de aramă". Nu există morminte de aramă; în schimb, e un nume care se potriveşte bine Athanorului în care se perfectează, în ocluziune desăvârşită, realizarea lui Magnum Opus; de altminteri, arama e metalul proxim al Argintului şi Aurului, Sol-Luna.

"Graţia", termen coextensiv Şechinei, care se dă în "disgraţia morţii, poate fi chezăşia şi semnul morţii iniţiatice, care se întâmplă chiar din viaţă, prin Moarte şi Transformare căci "în ciuda Timpului, acest cormoran care sfâşie tot, putem printr-o sforţare în această existenţă efemeră, să cucerim o cinstire ("Gloria") care va toci tăiuşul ascuţit al coasei sale şi ne va face moştenitori ai întregii Veşnicii".

Cum se toceşte tăiuşul coasei Timpului, Shakespeare ne-o arată cu tărie şi preciziune prin gura expirantă a lui Hotspur Northumberland, doborât în luptă de Prinţul Harry, viitorul Henric V: "But thought's the slave of life and life's time fool. And Time that takes survey of all the world must have a stop".

"Dar timpul e sclavul vieţii şi viaţa bufonul timpului.
"Şi timpul care supraveghează toată lumea trebuie să
"aibă o oprire" (Henric IV, prima parte, Actul 5, scena a patra)

Dar această oprire a timpului care este Moartea, poate să se întâmple din această viaţă, în timpul ei generator şi e ceeace se numeşte moarte iniţiatică.

Profanul poate s-o numească simulare. In realitate, e mai efectivă şi mai eficace decât moartea vulgului.

Concomitent cu lupta dintre Prinţul Harry şi Hotspur, în aceeaşi scenă şi în acelaşi loc, se luptă Douglas cu Falstaff, baş-bufonul operei lui Shakespeare. Falstaff se prăbuşeşte şi *face pe mortul* (indicaţia scenică a lui Shakespeare), adică ceeace, *aparent*, face şi iniţiatul. Şi bufonul Falstaff dă o admirabilă, o magistrală definiţie a morţii iniţiatice, care pentru mine pune deasupra oricărei discuţii gradul de cunoaştere a lui Shakespeare. După ce prietenul său, Prinţul Harry, îi ţine un discurs funebru în care-i promite să-l îmbălsămeze, după ce câmpul de bătaie se goleşte, mortul se scoală încet şi spune:

"Fallstaff - Să mă îmbălsămezi! Dacă mă îmbălsămezi astăzi, îţi permit să mă sărezi şi să mă mănânci mâine... Era timpul să simulez moartea, altfel balaurul ăsta scoţian m-ar fi achitat (căci moartea e dragonul păzitor al pragului, n.n.) *Să simulez? Mă înşel, n-am simulat nimic. Când mori* (în sens obişnuit n.n.) *simulezi, căci nu mai eşti decât simulacrul unui om când nu mai ai viaţa unui om; din contră, a simula moartea când trăieşti aici* (adică încă în lumea noastră, n.n.) *nu e un simulacru, ci realul şi perfectul model al vieţii*" <s.n.> (adevărata, descondiţionata, când timpul "has a stop", n.n.)

După acestea, Shakespeare putea să-şi permită lucrurile comune de happy end, mai ales când aruncă praf în ochii cititorului şi spectatorului.

Falstaff cere o răsplată pentru pretinsa omorâre a lui Hotspur, consecvent rolului său de bufon.

Recunoaşte totuşi: "Dacă devin mare, voi decădea",

ceeace e enunţarea riguroasă a legii analogiei inverse. Dacă decad din rolul meu de bufon şi devin un om onorabil şi onorat, voi scădea, din punctul meu crucial, care e deasupra binelui şi al răului, căci nu pot exista bine şi rău într-o lume care e ea însăşi o bufonerie.

Acest interludiu explică ce înţelege Regele Ferdinand prin tocirea coasei timpului, cu urmare, câştigarea Eternităţii.

"De aceea, bravi cuceritori căci sunteţi cuceritori voi care faceţi războaie propriilor voastre patimi şi imensei armate a dorinţelor acestei lumi (formula e o parafrazare a unei sentinţe mohamediene, care spune că "micul război", Jihad Seghir, e cel din afară, contra duşmanilor vizibili, iar "marele război sfânt", Jihad Kebir, e lăuntric, contra propriilor pasiuni)... şi Ferdinand reaminteşte curtenilor săi, Berowne, Du Maine et Longaville, de pactul făcut de ei, în vederea acestui război, în urma căruia Navara va fi minunea lumii (reflexul, realizarea în lume a lui "miracle"), curtea va fi o academie de doctori paşnici şi contemplativi ai vieţii artei (aplicării Artei Regale hermetice).

Bucureşti
Aprilie, 1977 Noaptea

Ce-a fost asta Roxana? Toată seara ai călcat, ai turnat sodă caustică peste un strat de violete. Din plictiseală, probabil, plictiseala care constitue unul din straturile fiinţei tale. Şi scoicile asasinate, şi coraliul smuls din fundul apelor, te plictisesc... Cu cimitirul acesta ai găsit cu cale să-mi ieşi înainte, ca pe tavă.

Asta, ca să umpli prima oră... A doua oră, o omorâm cu diapozitive în care, eu, Roxana, mă arăt într-o mie de chipuri, în care nici unul nu a fost al tău A. Qadr, ca să te fac o rană vie.

In mijlocul acestor ruini bântuite ţi-am aruncat în poală una din cele mai mari taine ale acestui popor. Şi vocea ta lăuntrică, nepercepută de tine, dar de mine da, exclama graţios: "Vai, ce interesant! Aşa o fi?", adică vocea plictiselii care se vrea politicoasă.

Roxana, spune-mi că mă înşel. O nădăjduiesc cu disperare. Dar ce greu va fi să găseşti accentul de convingere!

Scumpa mea, eram hotărât să-ţi sacrific grupul de săptămâna aceasta; i-am spus-o Lilicăi la telefon. Va fi mirată când mă va vedea. Dar după suita asta de incoherenţe am hotărât pe loc, *la tine*, la plecare, să n-o mai fac.

Nu uita ce s-a produs între noi, ca între doi poli, fără voia noastră, nesolicitat.

"Am adus în lume
"Pe Cel fără Nume."

Fii atentă, dela asemenea lucruri nu te mai poţi întoarce în lumea obişnuită, cu riscul de a deveni o statue de sare, ca femeia lui Lot.

L.

P.S. Ca să adaug la incoherenţe, mă simt atât de responsabil faţă de tine, tandreţea mea!

Alăturat, un marş funebru.

E.M. Cioran, Précis de décomposition. Epitaf.

A avut mândria să nu comande niciodată, să nu dispună de nimic şi de nimeni. Fără subalterni, fără stăpâni, nu a dat ordine nici nu a primit. Sustras imperiului legilor, anterior binelui şi răului, nu a făcut să sufere nici un suflet. In memoria sa s-au şters numele lucrurilor; privea fără să perceapă, asculta fără să audă; arome sau parfumuri se împrăştiau în apropierea nărilor sale şi a palatului său. Simţurile sale şi dorinţele sale au fost singurii lui sclavi; deaceea n-au simţit şi n-au dorit. A uitat fericire şi nenorocire, sete şi temeri; şi dacă i se întâmpla să-şi reamintească, dispreţuia să le numească şi să se înjosească astfel la speranţă sau la regret. Gestul cel mai infim îl costa mai multe sforţări decât ar fi costat pe alţii ca să întemeieze sau să răstoarne un imperiu. Născut obosit de a se naşte, s-a vrut umbră; când deci a trăit? Şi din vina cărei naşteri? Şi dacă, viu, şi-a purtat giulgiul prin ce miracol a ajuns să moară?

Bucureşti
Aprilie, 1977

Iţi mulţumesc pentru "fluier". E admirabil! A actualizat într-o clipă privighetoarea din mine.

Să veghem, draga mea, să priveghem, să păzim cuibul trilului-suflu...

Iţi trimet şi eu câteva pagini despre *povestea Fluierului.*

Cu tandreţe.

A.Q.

Originalitatea poveştii Fluierului consistă în faptul că mitul se situează după facerea lumii, după păcatul lui Adam şi după alungarea din Rai. Arată desăvârşirea Naturii prin elementul care a creat-o, Verbul.

Natura în care era exilat Adam "semăna cu acea din Rai, dar era mută. Izvoare erau şi pe pământ, dar în Rai altfel cântau şi altfel curgeau şi murmurau. Când le ascultai, te sfinţea, nu altceva! Pe pământ însă, bolboroseau aşa, fără nici un rost. Păsările nu cântau".

Avem de a face cu un exil, cu o captivitatea a Sunetului în lumea căzută; şi în această privinţă mitul este unic şi pune problema Şehinei a "Prezenţei reale" a lui Dumnezeu în lume, înrobită de întuneric, Şehină ce se identifică cu Verbul, în aspectul lui tribulant. Având în vedere primordialitatea sunetului, exilul Verbului atrage în mod firesc, exilul a tot ce iese şi ţine de El, adică toată creaţiunea. Repetăm, nicăieri nu am găsit pusă problema efectelor păcatului originar, dela o asemenea înălţime şi atât de cuprinzător.

Diavolul, adică Ialdabaot, cu îngăduinţa Demiurgului superior din Plerom, vine la Adam şi-l sfătuieşte ce să facă din lut, adică din Materia Primă, din care însuşi Adam a fost plăsmuit. Adam la rândul său urmează să se poarte ca Locotenent şi Calif al lui Dumnezeu, cum e misiunea lui în lume. Ialdabaot nu poate da viaţă operii informe pentru că nu e stăpânul Suflului, pe când omul, intermediar între Cer şi Pământ îl vehiculează. E remarcabil că în povestea noastră, nu reiese cu nimic, ca în alte legende, prin ce gest

diavolul lucrează contra voinţii lui Dumnezeu îndemnându-l pe Adam să plămădească chipuri de lut şi să le însufleţească. Adam desăvârşeşte Natura şi asta este chiar voinţa lui Dumnezeu.

Menţionăm deasemenea, extrema plasticitate a lutului din poveste, care la o simplă suflare a lui Adam îşi modifică forma. In realitate, avem de-a face cu argila primordială, amestecată cu apă, de o neînchipuită subţirime din care însuşi Adam a fost făcut de Demiurgul superior. In starea în care ne aflăm este inaccesibilă simţurilor noastre, fiind coextensivă Materiei Prime.

Pierre Ponsoye, în cartea sa *"L'Islam et le Graal"*, citează pe Mohyi-u-ddin ibn Arabî care numeşte acest pământ *Ardu-l Haquiqah*, Pământul Realităţii, pentru că este "Locul" Teofaniilor.

Acest pământ, precizează Mohyi-u-ddin, e făcut dintr-un rest din argila din care a fost frământat Adam. Nu e altceva decât Paradisul Terestru, subsistând în mod necesar deşi obliterat în ochii omului căzut, deoarece e principiul imediat şi exemplar al existenţei acestei lumi şi locul real pentru orice fiinţă din universul nostru, a propriului său adevăr. De aceea se spune că "argila oricărui credincios a fost preluată din pământul Paradisului său". Dar această argilă primordială nu mai există în natura proprie (în ceea ce Sf. Pavel numeşte "acest corp de moarte"), decât numai în starea de urmă esenţială şi de simplă virtualitate. Ea nu mai poate fi de acum înainte, decât fructul lung, şi aspru căutat al transmutaţiunilor spirituale ale acestei naturi, în care omul trebuie mai întâi să regăsească această urmă esenţială, această memorie ontologică a pământului ceresc, care e o piatră ascunsă în adâncimile pământului natural. Pe această Piatră, "Mediatorul" iniţiatic o va face vie cu voinţa lui Dumnezeu, apoi vivificatoare şi puternică pentru ca să poată plăsmui din natură acest corp transfigurat sau corp de resurecţiune. Şi această argilă-piatră, identică cu Muntele Polar Qaf e complementară cu Fenixul care îşi face cuibul numai pe vârful lui. Pustnicul Trevrizent din "Parsifal", spune despre această Piatră, *Lapsit exillis:*

"Prin virtutea ei, Fenixul se mistue şi devine cenuşă; dar din "această cenuşă renaşte viaţa; graţie acestei pietre Fenixul îşi "împlineşte primenirea pentru ca să apară din nou în toată strălucirea sa, mai frumos ca oricând".

Deaceia, în basmul nostru, neamul păsăresc este reanimat prin suflul lui Adam.

Din această argilă primordială a făcut Adam buciumul şi fluerul, cele două momente esenţiale ale fiinţei româneşti. Ele sunt un mijloc, ţevi străbătute în care *pătrunde* Suflul ca să devie Sunet. Prin Suflu devenit Sunet, Verbul a creat lumile iar chemarea la Judecată, la sfârşitul Timpurilor, o face Arhanghelul Mihail, suflând într-un bucium, în iconografia noastră populară. In Bucium şi Fluer, Adam uneşte Viaţa cu Moartea şi, prin aceasta devine Stăpânul Ciclilor, distribuitorul Verbului, al lui Paraşabda, Inceputul şi Sfârşitul, Alfa şi Omega întregului Univers.

Bucureşti
Aprilie, 1977

Când ne-am despărţit aseară, am pornit liniştit spre casă, iritat dar fără exagerare de după amiaza pierdută, de acomodarea mea şi a tacu mediul înăclăit. Dintr-odată, am izbucnit în râs. Noroc că nu m-a văzut nimeni. Râdeam de mine, de oameni, de case, de felinare, de stele, un râs pentru râs, o sfidare a Devenirii, a Samsarei: "mă vei omorî dar nu-mi vei smulge un 'da' de laşitate şi de conformism". Am respirat mirosul terapeutic al Râsului, izul lui de răşină alpestră, de tămâie care alungă pe toţi demonii; am resimţit caracterul lui dilatant, explosiv. Vechii Greci, în special Homer, vorbesc de "râsul teribil al zeilor" (de unde expresia de "râs homeric"); teribil pentrucă pătrunde în toate tainiţele şi hrubele cosmosului, topeşte toate mucegaiurile, usucă tot borboros. Nietzsche l-a descris cel mai bine, deaceea vreau să-i recitesc pe bunul învăţător. Râsul este şi un "da" rostit în mijlocul Neantului şi ce este mai neant decât scurgerea universală? Râsul în lumea noastră e singura plăcere pe care o pot face oamenii lui Dumnezeu. Mai explicit: râsul zeilor

şi al oamenilor, topeşte lanţurile de pe Dumnezeul *sacrificial* (nota bene), lanţuri pe care Verbul acceptă să le poarte, pentru că singur le poate dizolva.

Dumnezeu, în staza lui de jertfă perpetuă.

Făt-Frumos, în naivitatea lui incipientă, consimte să pue pe grumazul câinilor săi cele trei fire de păr ale Mamei Pădurii, care devin odgoane de oţel, pe care numai râsul la sfarmă.

Personal aş defini pe Zeul care râde ca pe o hemoragie sută la sută, fără gram de sentimentalism. Generos dar fără efuziuni cleioase.

*
* *

Tradiţiile gnostice spun că Demiurgul a creiat lumile prin şapte hohote de râs, explodate în sânul Haosului, creind liniile de forţă ale Cosmosului. După ce a transformat Haosul în Cosmos, cele şapte hohote au devenit cele şapte note ale gamei. Aceasta este muzica sferelor. Şi în adevăr, este lumea altceva decât o cascadă de râsuri? Şi noi, microcosmosuri, nu trebue să ne alăturăm prin analogie cu Macrocosmosul? Râsul nu ne face colaboratori ai lui Dumnezeu? Hohotul de râs e acelaş cu "cucurigul" cocoşului; aceeaşi explozie în noapte, aceeaşi sfâşiere a întunericului într-un punct de către un sâmbure de lumină care-şi fărâmiţează limitele. Cunoşti tradiţia populară după care cocoşul cântă în noapte când aude toaca din cer.

Zeii calcă în picioare ciorchinii care se caţără pe constelaţii, oferind Olympului jertfele Pământului. Din strugurii zdrobiţi musteşte o licoare neevoluată, impură, ale cărei părţi nobile se ridică în partea superioară a vasului; ele constitue Nectarul, băutura de viaţă fără de moarte, de tinereţe fără bătrâneţe, a zeilor olympieni. In fundul vasului se depune drojdia, fluviul noroios al lui Lete, al Uitării, din care se hrănesc fii pământului, oamenii. Ne este dat ca în fiecare clipă să avem libertatea alegerii: sau bem din nectarul zeilor cu cupa craniului nostru, sau digerăm mâlul de târâţe care lunecă greoi în părţile inferioare ale fiinţei noastre psiho -fizice.

Râsul produce această separaţiune a celor două părţi din noi; acolo unde era amestec şi confuzie, râsul ridică un zid, un dig pe care păşesc zeii când se coboară în lumea noastră şi stau veghetorii, sentinelele luciditătii. Cred că e motivul pentru care Tragicii greci, care de multe ori au scris trilogii, au intercalat în treime şi o comedie între sau după două tragedii, ceeace nouă, oamenilor de astăzi ne pare incoprehensibil. În realitate comedia reliefa tragediile ca şi clar-obscurul tablourilor lui Rembrandt.

Proverbul românesc "a face haz de necaz", ca toate proverbele, are un sens mult mai adânc decât pare la prima vedere. Hazul e tonic şi împrăştie noaptea şi strigoii ei, şi fugăreşte dracii. Adu-ţi aminte de Dănilă Prepeleac al învăţătorului nostru, Creangă. Guénon spune că diavolul este nu numai teribil, dar şi grotesc. E deajuns ca Dănilă să prindă aspectele groteşti şi ridicole ale Satanei, şi să râdă de ele, pentruca să şi-l facă servitor supus. "Fugi după iepure", îi spune la una din încercări, "şi ai să iei toate păcatele mele în cârcă, ca o cocoaşă". Râsul, aşa cum ni-l arată Creangă, e cel mai eficace ritual de exorcizare.

In Evul Mediu, în "les Cours d'Amour", unde ascunsă în dosul cântecelor şi dansurilor, se conferea iniţierea cavalerească, Ştiinţa Tainei, la Fede Santa, era numită "la Gaya Scienza", "le Gai Savoir", ştiinţa veselă, poreclită astfel pentru motivele pe care le-am spus mai sus. Profunzimea lua masca râsului şi contemplaţia se învăluia în glumă, ca să deruteze pe Necurat şi să alunge toate spectrele nopţii.

Nietzsche a preluat formula şi a dat-o ca titlu uneia din ultimele lui cărţi "*La Gaie Science*".

P.S. *Vestigium pedi* este o dâră formală, o urmă care suportă o realitate informală. In privinţa aceasta se poate spune că este un *upa-guru*. Este prin excelenţă un *barzach*, un istm; vezi urma uşoară a condurului, dar nu corpul fiinţei care se înalţă deasupra, deşi pot fi entităţi vii care, primesc o rază de dincolo, o lumină care nu mai e a soarelui, de multe ori nemeritând-o, de ex. florentina Beatrice Portinari, care habar nu avea ce a însemnat pentru Dante. Ce importanţă are?

Ca în caverna lui Platon, nu se văd decât umbrele.

E o presimţire atenuată, devenind efectivă în ochii aceluia care o contemplă. E un paradox: vestigiul e concret, limitat, al Realităţii ultime şi tocmai deaceea, determinaţiune negativă. E un mesaj de dincolo, vehiculat de o întâmplare cotidiană; o veste sensibilă din lumea inteligibilă. Un ţipăt de pasăre, o fulgerare tăcută, uneori oglindirea soarelui sau a lunii pe ape, dar nu totdeauna şi nu la voinţă noastră; câteodată natura redusă la schema ei geometrică invizibilă; un şirag de întâmplări temporale devenite spaţiale.

De obicei, vestigiul e văzut de unul singur; de ex. parcurgerea singuratecă a unei alei cu nuci, fără ştirea şi în absenţa fiinţei cu care ai făcut-o în trecut. Vestigiul poate fi precipitat într-un bărbat şi o femee, întovărăşiţi de un copil, născuind spre Muntele Sfânt, după care se ascunde Impărăţia Verde, sub umbra Luceafărului; sau aceeaşi Triadă trece peste un istm, peste un pod care desparte şi uneşte două lacuri, la poalele bisericii din Ţarna Mare. Atunci, podul devine vestigiul acului Balanţei polare despărţind şi redistribuind cele două lacuri-talgere ale Dublei Spirale; tăcerea e atât de mare încât cu luare aminte a minţii, auzi hohotele Marelui Pan venind din Tărie.

*

Dragă prietenă îţi trimit acest mesaj din lumea mea de "vestigii", sub forma unui post-scriptum, care sper să nu devie definitiv. Au fost sute de asemenea "vestigii" între noi doi, alcătuind o coroană, prin centrul căreia se ridică, ax vertical, "neclintita limbă".

V.L.

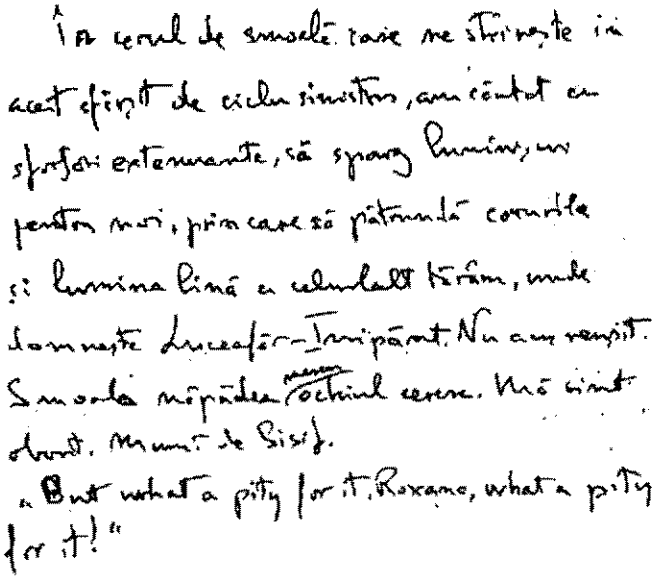

Bucureşti
1.5.77

In cerul de smoală care ne striveşte în acest sfârşit de ciclu sinistru, am căutat cu sforţări extenuante, să sparg luminişuri pentru noi, prin care să pătrundă corurile şi lumina lină a celuilalt tărâm, unde domneşte Luceafăr-Împărat. Nu am reuşit. Smoala năpădea mereu ochiul ceresc. Mă simt obosit. Muncă de Sisif.

"But what a pity for it, Roxana, what a pity for it!"

Hölderlin recuperat spune:

"M-am instruit sub răcoarea stelelor
"Dar n-am învăţat decât Numibilul

"Totuşi, de acuma înainte
"Voi sta jos singuratec
"Căci otrava este între noi iar acum
"E în gândul meu".

V.L.

Bucureşti
5.5.77

Iţi mulţumesc pentru orele halcyoniene pe care mi le-ai dăruit ieri. Un hagealâc suav spre depărtări inaccesibile şi totuşi familiare, trecute prin simţuri, fără cădere. O frumuseţe teribilă, adică ce ne poate dărui mai preţios viaţa.

Prin ochi mi-ai dat cerul cu roua lui; prin mură am sorbit seva pământului; mai jos am auzit naiul Marelui Pan. Iţi mulţumesc cu lacrimi, Cybelă scumpă.

V.L.

Folticeni
20 Iulie 1977

Iţi răspund cu oarecare întârziere pentrucă mă aflu în faţa unei probleme cvasi-insolubile; să transfer în vorbe limbajul mut al munţilor şi apelor, al arborilor şi al lui Soare-Apune, într-un cuvânt, mesajul încremenit al lui Verde-Împărat. Ori unde mă întorc, fie spre o constelaţie, fie spre un gândac, o floare sau o piatră, se găseşte un înger cu degetul pe buze. Mă întăreşte un aforism taoist:

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler des
"merveilles, ne vous inquiétez pas de la distance des
"montagnes, ni de l'éloignement des rivières". Şi Jünger:
"să ne închipuim că focul şi piatra gândesc, în timp ce
"omul este prizonierul unei amorţiri vrăjite... Atunci
"vezi că în fiecare bucată de metal, în fiecare bară de
"aramă doarme materia din care e făcută lampa fermecată
"a lui Aladin".

Cât despre situarea noastră, a amândorura, pe punctele

cardinale, aş crede că faptul cel mai important, e că ne aflăm acuma pe axele complementare, eu Nord-Sud, tu Vest-Est, o, fiică a Atlanţilor! Căci, oricare orientare e valabilă, cu condiţia să o considerăm ca un substitut legitim al Nordului infailibil.

Orice linie dreaptă se topeşte într-o hierogamie, unde, în mod necesar, timpul şi spaţiul se sleiesc, datorită îmbinării cruciale, la capăt, a unei secţiuni transversale, cu una verticală, de data asta. Or, această sleire se produce la capătul axei care merge, sau la Alger sau la lacurile de dincolo de fereastră; distanţa şi direcţia nu contează; totul e să vedem capătul calitativ al liniei.

Poate îţi aduci aminte, că dogele Veneţiei, după alegere se căsătorea cu marea, adică cu îndepărtarea şi indefinitatea. Ieşea în larg, pe nava Bucentaur (nume semnificativ) şi arunca inelul în mare. Căsătorie indisolubilă. Iată comentariul lui Jünger: "Noii dogi aruncă în valurile de eter inelul lor lipsit de greutate".

Imi pare bine că te afli la poalele unui substitut al lui Gebel Qaf; există în Banat un munte şi o localitate cu acelaş nume, de unde e şi scriitorul Jebeleanu. Cred ca ştii că în arabă *gebel* înseamnă munte. Ceiace este de o importanţă capitală e faptul că marele istoric grec Herodot, numeşte pe Zalmoxis şi Gebeleizis.

In antichitate, locuitorii Turchestanului de astăzi erau numiţi Masa Geţi, adică Marii Geţi. La capătul celălalt al secţiunii transversale, la extremul Occident (Maroc, Maghrib înseamnă Soare Apune) şi în Algeria, locuia un popor şi i se zicea Getuli, adică diminutivul lui Get, Micii Geţi. La punctul median, echilibrant, la distanţă egală între Masageţi şi Getuli se aflau Geţii, fără alt epitet. Te afli spre Soare Apune, Roxana, nu te da de partea Atlanţilor. E adevărat că المهدي Mahdi-ul vine din Apus, dar se îndreaptă spre Răsărit.

Ex Occidente Dux, ex Oriente Lux.

Mă menţin la cele auzite: lumea se termină înaintea lui

1400 musulman, cu corectivul, că e vorba probabil de lumea modernă.

Guénon îmi scria că nu se atinge anul 2000.

Cât despre "peste o sută de ani", e cu totul neverosimil. Adu-ţi aminte de ce-ţi spunea părintele Argatu. In tot cazul cercetează într-una şi prin altă parte.

Interesant şi ingenios, cele ce-mi spui despre caracterul fatidic al sec. XIV., în Creştinism şi Islam.

Până la plecarea noastră din Bucureşti nu am primit cartea ta poştală. Ai trimis-o în plic? E preferabil aşa, nu excită pofta vecinilor.

Pentrucă eşti lângă mare, cultivă indefinitatea ca substitut al Infinităţii. Ştii că estul Algeriei şi Marocul se numeau în Antichitate Mauretania, Ţara Negrilor, tot aşa de negri ca şi Karaiflak (Valahia Neagră, Val=Bel), Kara-Bogdan?

Anamnesis pentru Mauretania (din Falezele de marmură şi Heliopolis). Imi pare bine că l-ai urcat, pe turnul moscheii, Axis Mundi, pe Corvin, care şi el e "negru". Il îmbrăţişez cu tandreţă, pentrucă în loc de o banală iscălitură, îmi trimite un labirint.

In ce priveşte distanţă dintre noi, "comorile se găsesc în punctele de ruptură"; apoi: "plecăm pentru împărăţii în care nu numai distanţele dintre naţiuni se risipesc, dar în care obiectul vizat desfiinţează distanţa dintre punctele vizate, ca o ogivă".

Salutări cordiale lui Gri.

عبد القادر

Fălticeni
1o.8.77

Ai primit lunga mea scrisoare? Iţi mulţumesc pentru c.p. a ta metafizică: Fenixul, Anca, în haine de doliu, prosternat sub tărie, pe deşert. Eu citesc mult şi-am găsit lucruri admirabile: Ciobani preoţi şi regi! Iţi trimit propria noastră imagine, la Miezul-Nopţii.

Indisolubil dar sub orizont.

A.Q.

16.08.77

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matale şi întârzierea răspunsului e de natură muzicală: certitudinea că anumite *Stimmungen* nu pot fi transmise la justa lor vibraţiune, decât prin mişcarea circulară a luminei şi nu prin vorbe (1). Folticenii rezistă asaltului din ce în ce mai virulent al modernizării. Când te urci pe dealurile dimprejur *ascensio montis* devine o *ascensio mentis*. Totul e să adulmeci vestigiile. In numeroase colinde apar doi vulturi suri care se bat pentru un *fulg de aur*, luat apoi de colindători şi dăruit gazdelor.

- Şi noi am umblat/codrii am vânat/şi noi am vânat un sfârcuş de aur.

Abia acum câteva zile a sosit aici volumul lui Boccaccio, *Filocolo*; Hölderlin nu a sosit dar e aşteptat la librărie.

Fragmentul de bocet pe care mi l-ai trimis e unul din cele mai beatifice pe care le cunosc. Iţi dă impresia că ţara de dincolo de negură e mai mult accesibilă, prin huciuri, vâlcele şi ape decât prin culmi care arată popasuri de mari Mistere. Versul "la drum de plai" face bocetul una din *membra disjecta* a Mioriţei; "Feciorul de crai" e şi Ciobănaşul dar şi Luceafărul, mai ales că *seara* e indicată ca spaţiul intelectual al bocetului în primul vers.

Citesc acuma cartea lui Traian Herseni "*Forme vechi de cultură poporană românească*". Din ea, am citat fragmentul de colindă de mai sus. Teza este caracterul precreştin al colindelor. Ce zici de perla aceasta a Septemtrionului?

"Felul şi modul în care se desfăşura păstoritul oilor în vechime îl cunoaştem din pana cancelarului Ardealului istoriograful conte Niculae Bethlen care ne-a lăsat în memoriile sale o admirabilă descriere a vieţii şi activităţii păstorilor români. Aceşti păstori, zice Bethlen, trăesc de veacuri în fundul văilor ("pe un picior de plaiu"), ca nişte republici mici separate. *Capul familiei este în acelaş timp preot şi jude*.

Schuré era ocultist *dans le pire sens du mot*, după formula lui Guénon. Nu cred că raporturile lui cu Wagner să fi depăşit planul estetic. Cuplul Radiane-Viviane, mi se pare o amintire a dublului aspect al lui *Kundry*.

Aşteptăm, eu şi Stella, cu multă bucurie venirea matale la noi. Te rog adu-mi "Caracteriologia lui Ludwig Klages" care e la mata.

Sper că dna Mihăescu s-a restabilit; transmite-i respectuoase sărutări de mâini. Salută călduros din partea mea pe dna Lilica, Radu, Raluca, Margareta.

Te îmbrăţişez cu toată afecţiunea.

V. Lovinescu

(1) "izvor pecetluit în deşert, închis pentru cine vorbeşte; deschis pentru cei ce tac" (Verba Hermetis).

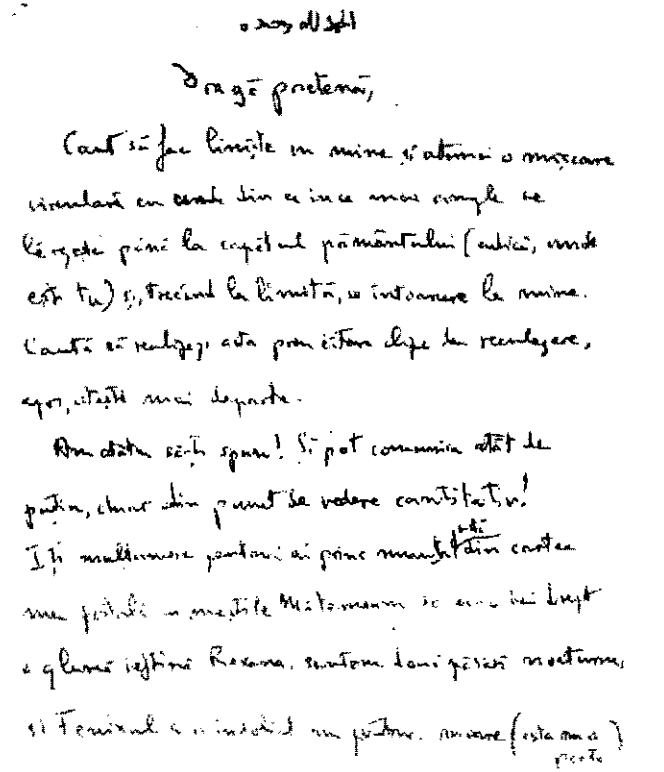

Fălticeni
21.08.77

Dragă prietenă,

Caut să fac liniște în mine și atunci o mișcare circulară cu unde din ce în ce mai ample se lărgește până la capătul pământului (adică, unde ești tu) și, trecând la limită, se întoarce la mine.

Caută să realizezi asta prin câteva clipe de reculegere, apoi, citește mai departe.

Am atâtea să-ți spun. Și pot comunica atât de puțin, chiar din punct de vedere cantitativ.

Îți mulțumesc pentrucă ai prins nuanța justă din cartea mea postală cu măștile. Mă temeam să n-o iei drept o glumă ieftină. Roxana, suntem două păsări nocturne, și Fenixul s-a îndoliat, nu pentrucă moare (asta nu o poate) ci pentrucă trece, pentru noi, dela Manifestat la Non-Manifestat. E bucuria soarelui de Miezul Nopții. Și coincidența cu ziua ta.

Un fapt semnificativ: știi poate (e și în cartea pe care mi-ai trimis-o; îți mulțumesc; e un haos de fapte juste și de elucubrații) știi că termenul *Inca* nu desemnează un popor sau o castă, ci o singură persoană, un Zeu-Om axial și central la Indieni. Or, în arabă fenix se spune *Anka* ; dacă punem semnul - deasupra literei incipiente, se citește A عَنقا ; dacă punem semnul dedesubt, se citește I, عِنقا este deci *Inca*-Fenix, *Anka*. Cartea ta postală plasticizează aceste idei în tribulațiune.

Vorbeam de coincidențe; ele sunt vestigiile calitativului în lumea noastră. De ex. m-am dus cu trenul la Preuteşti, punct de plecare de excursii pentru mine. La intrarea în vagon, un sicriu gol... Peste două ceasuri, m-am întors cu acelaș tren. Când m-am coborât în gară la Folticeni,din alt vagon se cobora... Radu și Margareta, veniți să facă un reportaj despre Rădășeni și orașe din Bucovina, în revista lor.

A doua zi ne-am dus toți patru (cu Stella) la Baia, lângă Folticeni, fosta capitală a Moldovei. Am vizitat biserica

făcută de Petru Rareș în 1532. Spre uimirea mea, care o văzusem de zeci de ori, am observat brusc că fațada închipue un cap de mort, din cauza deschizăturilor din zid unde sunt clopotele.

Până și fosele temporale există.

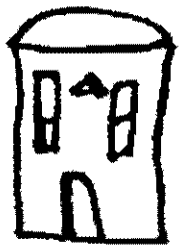

Biserica Craniului = Biserica Neagră.

Toți ceilalți au recunoscut faptul. Or, când ne-am întors acasă, am găsit "The Courier" trimis de tine (cadou admirabil care ne-a transportat pe toți); la pag. 15 este un admirabil cap de mort sculptat. Stella, cea mai imparțială, pentrucă cea mai profană, a exclamat: uite fațada bisericii lui Petru Rareș.

Că în intenția lui Petru Rareș și a arhitecților săi, a fost să închipue un cap de mort, început, poartă de voiaj infernal o arată ochiul al treilea, frontal, simbolizat de un triunghi. Or, în tantrism, ochiul dintre sprâncene e reprezentat printr-un triunghi. In biserică se intră prin ușa situată pe axa verticală a celui de al treilea ochi. Intenția inițiatică a voevodului, nu mai poate face îndoială. Florin a făcut acum vreo zece ani o fotografie a bisericii; dacă o mai are ți-o trimit și ție.

Inainte de a lua domnia, Rareș a fost pescar; adică *Le Roi Pécheur*, numele Regelui Graalului. Ca pescar e și navigator, ca și Charon care conduce în barca lui morții peste Styx. Deci Rareș e un zeu negru, ca și Zalmoxis și el subteran. Prima fază a lui Magnum Opus hermetic, se numește Nigredo, l'Oeuvre au Noir, simbolizată de un craniu. Urmează l'oeuvre au blanc: Biserica Albă tot din Baia, a lui Ștefan cel Mare, or, l'Oeuvre au Blanc e numită și l'Oeuvre

au Vert. Vezi Legătura. "Biserica Neagră, Biserica Albă"

Pentrucă suntem la simbolismul Negrului,Florin mi-a trimis o "*Cântare pentru cel dus*", divină: - Seara va-nsera / Gazdă n-ai avea / Şi-ţi va mai ieşi / Vidra înainte / Ca să te-spăimânte / Să nu te spăimânţi / De soră s-o prinzi / Că vidra mai ştie / seama apelor / Şi a vadurilor / Şi ea mi te-a trece/ Ca să nu te-nece / Şi mi te-a purta / La izvoare reci / Să te răcoreşti / De mâni până-n coate / De fiori de moarte / Şi-ţi va mai ieşi / Lupul înainte / Ca să te-nspăimânte / Să nu te-nspăimânţi / Frate bun să-l prinzi / Că lupul mai ştie / Seama codrilor/Şi-a potecilor / Şi el te va scoate / La drumul de plai / In dealul cu jocul / C-acolo ţi-e locul / 'n câmp cu bujorul / c-acolo ţi-e dorul.

... Degetul pe buze... Iţi dau ca test să-mi comunici toate reflexiile produse, de această adiere din veacuri, din Ţara de dincolo de Negură. Voi spune apoi pe ale mele. Deocamdată, ce zici de celălalt tărâm care e un joc pe deal? Deatunci, oriunde se uneşte pământul cu cerul, pe dealuri, munţi, câmpii, văd jocuri de Sânziene.... Mişcarea circulară a luminei...

L.

Folticeni
Beiram,1398,15.9.77

Draga mea Nichtsisolde

Am primit ieri cartea ta postală şi azi, de Beiram, scrisoarea ta. Sunt dezolat că n-ai primit o lungă scrisoare, în care îţi ceream păreri despre lucruri interesante.

Am citit cu emoţie rândurile tale. Eu n-am cunoscut nici o zi în ambianţa islamică. O faci tu pentru mine, prin delegaţie, cu multă fineţe şi luciditate. Nu eşti lentila, ci ochiul meu.

Te felicit pentru ideea care până acum nu-mi venise că "die Nichts-Isolde" e vălul, vestibulul lui Isis. Idee strălucită; felicitări. "Nimeni nu mi-a ridicat vălul" scrie pe inscripţia de pe statuia lui Isis la Sais; deaceea "die Nichtsisolde" este o determinaţiune negativă, dar pe o muche de cuţit, poate

deveni Abisul.

Apropo, de "Nichts" ce zici de versurile lui Rilke dintr-a şaptea elegie:

"Immer ist es Welt
"und niemals Nirgende ohne Nicht".
"Mereu este lume / dar niciodată, nicăieri
"fără Nu.
Adwaita.

Cu tandreţe,
A.Q.

لا هو ، هو

Folticeni
2.10.77

Salaam alikum, draga mea entuziastă. Sunt fericit că ai sezisat în mod global şi intuitiv, trăirile complexe pe care le-am avut în timpul Ramadanului, care şi el este o moarte, în felul lui. Nu foamea mă stingea ci extincţiunea ca o lumânare pe care o sleeşte flacăra proprie. Ai fost tovarăşa mea pe cărări în zigzag, încâlcite. Am trecut amândoi prin portalul craniului (Golgotha = craniul) şi am impresia că ne-am făcut prieteni din vidră şi lup.

In treacăt,confirm primirea scrisorii cu iconiţele cu Maria; aceea a Stellei e pusă la Răsărit printe celelalte icoane. Noi credem că vom fi la Bucureşti prin jurul lui 1 Novembre.

Ceiace e admirabil şi înalt metafizic în bocetul pe care ţi l-am trimis este că entităţile ocrotitoare şi îndrumătoare, înspăimântă la început şi pe drept, pentrucă toate, craniul, vidra, lupul, dacă nu le dai semnul just de recunoaştere, parola, devorează. Reciteşte articolul Kala-Mukha din *Symboles*. Lupul e şi lupa "che di tutte brame sembiara cerca nella sua magrezza", "care de toate foametele părea încărnată în slăbătura ei", "e dopo'l pasto ha fame piu che pria", "şi după mâncare îi este foame mai mult ca înainte". Trebue să ne înspăimânte şi chiar să ne devoreze, pentrucă numai reduşi la materia primă, putem reînvia pe celălalt tărâm.

Dar lupul în ipostaza sa supremă, metafizică, este admirabil înfăţişat de Jünger: "Ejnar percepu marele geamăt etern, fâlfâitul de aripi al neantului... un om-lup care dă târcoale printre ruine, afară, departe. Apoi îl străbătu un fior violent. Era lupul Fenrir ce-şi înălţase glasul care se auzea mai departe decât luna, decât Sirius. Calea laptelui era balele ce i se scurgeau din bot. Pământul îşi revărsa mărunţaele"

Constelaţia Crucea Sudului nu o vezi pe bunul motiv că se află în cerul austral. Numai Dante o vede când iese din Infern, la antipozi şi e o enigmă cum ştie de dânsa, deoarece navigatorii europeni nu navigaseră încă pe vremea lui, pe tărâmul austral al pământului.

Gestul lui Florin a fost Zen când mi-a trimis "Cântarea", dar mai degrabă a fost un *Upaguru.*

Intuiţiile tale sunt juste dar le-aşi vrea mai riguroase, mai *strânse.* Prea se amestecă unele cu altele şi asta poate crea haos. Nişte păzitori de prag, precum vidra şi lupul nu sunt *direct* determinaţiuni negative; îşi pierd precizia şi conturul când sunt contractate. Păstrează-ţi sângele rece, Roxana. Fructele Arborelui Vieţii sunt cristale, deci reci, şi chiar în cântec, vidra "ne poartă la izvoare reci". Abluţiunea se face cu apă rece, Cerul Suprem e Cerul de diamant. "Nemuritor şi rece" a lui Em. nu e o vorbă goală.

Lupul duce la acelaş "loc" calitativ, în aceeaşi geografie sacră, ca şi Mioriţa: e "Hermes psyhopompos". Chiar versurile seamănă: că el te va scoate / la drumul de plai / la un fecior de crai (Hyperion) / să te ducă-n rai (o gură de rai) / c'acolo-i de trai / la dealul cu jocul (pe un picior de plai).

Pentrucă ai pomenit în scrisoare de Eros Kosmogonos, îţi voi cita pe Klages care descrie admirabil această beţie contemplativă care se naşte, ca orice cunoaştere, din unirea sufletului cu o imagine cosmică:

"Nu se poate încerca să numeri prilejurile care permit intrarea fiinţei însufleţite în cercul înflăcărat al beţiei erotice. Se poate produce la simpla vedere a unei fiinţe iubite (aparţinând, fie aceluiaş sex, sau sexului opus, fie regnului animal sau vegetal), se poate produce la respirarea unui

parfum, la gustarea unui vin, la auzul unui sunet, în contactul unei ramuri ude. Se poate naşte în stare de veghe, ca şi în somnul cel mai adânc. Işi celebrează orgiile (procesiuni sacre) în suflul furtunilor primăvăratice în faţa firmamentului spuzit de stele, pe vârful înflăcărat al munţilor (dealul cu jocul), în răpăitul grindinei, în tumultul valurilor care se sfarmă de stânci; printre fulgerele primei dragoste, dar şi în strânsoarea destinului care sfarmă pe extatic. E voluptatea ascensiunii ca şi voluptatea declinului care sfarmă pe extatic şi moartea chiar se schimbă în transformare dureros beatifică. In clipa etemă a înfloririi ei este: delir de liberaţiune, răpire cristalină... seamănă aşa de puţin cu o stare de nevoe oarecare că trebue să definim impulsiunea care locueşte în ea ca o revărsare, o difuziune vibratorie, ca o dăruire de sine fără limită. Nu-i nici nevoe, nici lipsă, ci supraabundenţă de plenitudine izvorândă, flacără încoronată de scântei de aur, gestaţiune grea de lumi. Obiectul pe care-l loveşte raza sa străluce îndată de o frumuseţe fără nume, locul unde i se pune piciorul se acopere de mănunchiuri de flori şi strânsoarea sa liberează zeul înlănţuit din lucruri şi din oameni".

Dar contemplarea lui Eros Kosmogonos e şi teribilă: "pentru acela care-l contemplă cu ochii spiritului, viziunea lui Er. K. nu e numai tragică; este şi de o oroare insondabilă: *Gorgo Medusa".* (Capul de mort, intrare la biserica pescarului Rareş; Rareş e vidra).

Imbrăţişez cu dragoste pe Corvin. Stella îţi mulţumeşte pentru iconiţă.

Eu caut să-mi coordonez ideile în vederea unui studiu despre finalul Divinei Comedii şi a metafizicei gestului, despre care am discutat mult cu Radu şi Florin.

A.Q.

الحمد لله وحده

Folticeni

Dragă Roxana

Am primit scrisoarea ta şi mă bucur de aceste vibraţiuni concordante, devenite ecou.

De cine e şi cum se numeşte cartea care vorbeşte de patronul meu Abdul Qadir? Spune că în anumite ţări orientale cuvântul *sabil* devine *salib*. Intreabă pe vreun arab învăţat dacă e adevărat şi dacă *salib* înseamnă cruce. Sebil. Sibilă.

Voi încerca să traduc minunatul poem pe care mi l-ai trimis.

Iţi trimit o fotografie destul de proastă, dar suficientă, pentruce ne interesează, a bisericii lui Rareş, Infăţişarea de *caput mortum* e izbitoare. După ce o priveşti în faţă, întoarce-o pe dos şi uită-te la ea în contra luminii.

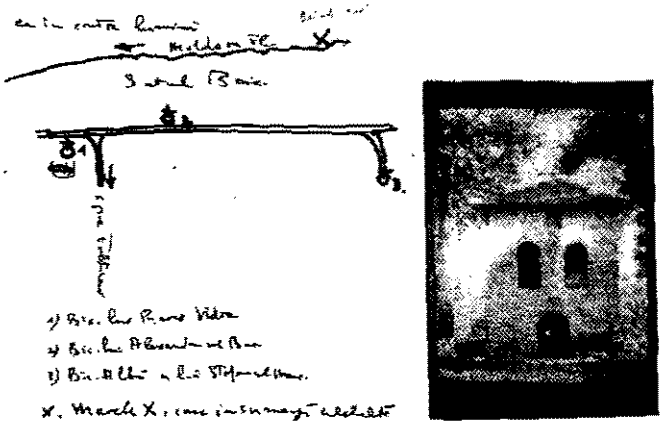

1)Bis. lui Rareş Vidra
2) Bis. lui Alexandru cel Bun
3) Bis. Albă a lui Ştefan cel Mare
X. Marele X, care însumează celelalte secrete.
Alb, Lumină în greceşte LUKOS, Lup Lumină.

Tradiţiile spun că în zidul Nord-Est al Bisericii Albe se găseşte zidită cheia X-lui de pe malul drept al Moldovei.

Sunt curios să ştiu reflexiile tale. Scrie-mi.

عبد القادر

Folticeni
3.XI.77

Dragă prietenă,

N-am mai primit nimic. Ţi-au sosit scrisoarea şi fotografiq? Ne-am mai amânat venirea, dar înainte de 15 vom fi la Bucureşti. După o minunare cosmologică ruginiu-viorie, peisajul a devenit intelectual; copacii au devenit figuri geometrice. Dar, spune Pascal, "proporţiile geometrice devin sentimente".

A.Q.

الحمد لله وحده

Bucureşti
12 Noembrie 1977

Dragă Roxana

Zilele acestea m-am întors la Bucureşti, pe care l-am găsit sinistru fără tine. Am găsit scrisoarea ta şi a doua zi am primit pădurea sacră care m-a răpit în basm. Stella a primit şi ea felicitarea pentru care îţi mulţumeşte.

Sunt tuşat de formele pe care mi le scrii în arabă. Când te adresezi cuiva, trebue să pui vocativul, adică monosilabul Ia, în arabă, aşa că, روكسانا ، يا عبد القادر nu-mi spui dacă ai primit fotografia (nu schema bisericii lui Rareş).

Iţi mulţumesc pentru poemul muhammedian pe care nu-l cunoşteam. E o hemoragie care a răscolit-o pe a mea. Sunt profund sensibilizat.

Am terminat un studiu de 15 coale pe care-l voi citi în după amiaza aceasta în grup. Ţi l-aş trimite în întregime dar e strict interzisă trimiterea a ceva care e susceptibil de publicare în străinătate, dacă nu a trecut printr-o comisie de cenzură. Iţi fac un palid rezumat. Se numeşte *Trestia de Aur*, important simbol masonic.

...Percepţia părţii subtile a lumii a devenit o cvasi imposibilitate. Mai demult era curentă... Breslele sacralizate, ca

zidăria, vehiculau o influenţă spirituală... Descrierea lor amănunţită... Analogia cu organizarea Universului şi cu Centrul Suprem... După această introducere, studiul simbolic al Mânăstirii Hurezu, Hu-hurezu. Ştiai că acest nume este un strigăt în noapte al păsării Hurezu, Hu-hurezu cum i se spune în Moldova? Mânăstirea este o pietrificare, o înlemnire, o fulguraţiune a acestui Mantra, Hu-Hu, persoana a treia singulară în arabă, *El*, cel mai important nume divin. Identitatea Supremă se spune în arabă *Hu-iya*... Descrierea unor portrete în frescă, a ziditorilor Mânăstirii. Toţi ţin o mână la piept şi alta sub buric, ţinând şi o trestie de aur, reflex după Trestia de Aur cu care Ingerul arhitect din Apocalips măsoară laturele Ierusalimului Ceresc... Când săpau, puneau cărămizile, aruncau tencuiala, zidarii îşi ritmau lucrul cu Hu Hu, adică vorbeau în limba păsărilor... Portretele sunt ale lui Ştirbei cel Negru (Negru-Vodă), Badea Pârcălabul, Apostol "Vornicul Doamnei" (păstrătorul chivotului de Alianţă, Portarul ei, Madonna Inteligenza); Istrate Lemnarul, Vucaşin Pietrarul, Manea, vătaful de lucrări(cu alte cuvinte Meşterul Manole, veşnic viu, pe vremea lui Constantin Brâncoveanu).

Pe lângă trestii, ultimii trei ţin în mână un compas, un echer, o secure (*Vajra*), simboluri stricte de masonerie operativă. Mâinile personagiilor aşezate pe piept şi sub buric, formează un Z care e litera trăsnetului. Tetragramul Hu-Hu (Tetragram = Numele mare divin din 4 litere), neîncetat rostit de lucrători şi de huhurezii din pădure, impregnează Mânăstirea, transformând-o într-un Mantra pietrificat, ca pe unii eroi din basme vechi. Odată cu Hristos, murind şi înviind zilnic pe masa pătrată din altar, Hu-hu-rezul-Fenix murea şi învia pe cvadrilaterul mânăstirii şi el cvadrilater-tetragram. Orice cvadratură este o ardere de tot, un Rug arzător, Mânăstire de Tămâie.

Personagiile au capul descoperit, jumătate ras, la dreapta şi la stânga dar linia despărţitoare nu e o linie dreaptă, un diametru, ci o linie şerpuitoare. Deci, au Yin-Yang-ul pe craniu, Kundalini ridicat până pe vârful capului...

Acesta-i tâlcul mânăstirii Hurez, care ca şi unele biserici dintr-un lemn, este o Mânăstire dintr-un fulger.

Ca olteancă te interesează cu atât mai mult aceste lucruri. Salutări afectuoase lui Corvin şi lui Gri. Când voi citi, vei fi în faţa mea pe canapea cu figura ta din zilele bune.

A.Q.

P.S. seara. Mare succes.

Bucureşti
26.XII.77

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Cine oare aicea doarme?
Doarme dumnealui de casă
In cămaşă de mătasă
Alături de jupânească...

Lerui Ler, Lerului Doamne,
A dormit cât a dormit,
Jupâneasa s-a trezit
şi s-apucă de vorbit:
- Scoală Domnul meu iubit
Că ne-a nins, ne-a viforât!
Peste tot numai omăt
In grădină şi-n pomăt!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Dumnealui că se trezea,
Pe fereastră se uita
Şi la ochi se tot freca
Până când se dumirea
Şi pe urmă aşa grăia:

- Buna mea, frumoasa mea,
Culcă-te că nu-i aşa!
Nu-i aşa cum spui matale
Nici pe deal şi nici pe vale!

In grădină şi-n pomât
Nu-i cum crezi mata omât!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Nu ne-a nins, n-a viforât,
Ci doar vântul c-a bătut
Prin Grădina Raiului,
Peste vârful plaiului,
Flori de măr s-au scuturat
Peste noi s-au revărsat!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Floarea mărului, frumoasă
Peste cei din astă casă!
(Cules de Profesorul Vasile Popa şi trimis mie ca urare)

Iţi trimit acest colind, pe care dealminteri îl cunoşti, dar ca pe un Mantram care *trebue* repetat fără încetare, în amintirea lui 26 Decembrie, anul trecut, plin de sufluri suave, ca boara din grădina Hesperidelor.

"Domnia Sa"

"Dumnealui", El, Indicibilul, se înfăşură în gogoaşa lui de mătasă, ca Brahma, în cămaşa de mătase a lumilor. Un ciclu s-a sfârşit, altul începe; le desparte somnul Sandhya, care separă două cicluri consecutive.

E una din cele 12 nopţi centaurice.

L.

Bucureşti
30.XII.77

...Mi-am întrerupt scrisoarea, pentrucă mi-am adus aminte de scena penibilă dela Florin, peste câteva zile, după Crăciunul nostru şi lumea mi s-a făcut cenuşie. Dar suntem în aşa moment ciclic, că nici o lumină de far nu trebue să se piardă dară-mi-te, o ninsoare cu petalele Mărului Vieţii.

...doarme alături de Sakti a lui, care prinde, feminin, imediat şi înaintea "Dumnealui", ambianţa, dar sub forma ei iluzorie. Interpretarea justă vine tardiv dar decisivă... Sau

poate, în adevăr, ca în clipa ciclică actuală, ninsoarea de petale, să apară ca un vifor: rigoarea înfăşurând mizericordia. Fiecare din soţi vede un aspect... "Dumnealui", "Domnia Lui", adică "Ler Doamne Ler", indicibil, deşi i se spune un substitut de nume, "se freacă la ochi", ca să-i cadă solzii depe ei şi să vadă ce-i în dosul aparenţelor.

"Buna mea, frumoasa mea". In greceşte "bun" se spune "agathos" iar frumos "Kalos". Din cele două cuvinte, Grecii au făcut unul singur "KaloKagathos" "Frumosbun". Or, frumuseţea e "exaltare", "bunătatea" e "amploare"; termenul în întregimea lui, desemnează la treapta cea mai înaltă, principiul dublei puteri sacerdotale şi regale, adică ceeace reprezintă în tradiţia noastră românească "Dumnealui", "Domnia Lui", "Ler Doamne Ler".

"Doar vântul ne-a adus o boare din Grădina Raiului", cu parfumul ei specific, chintesenţiat în petalele mărului. Această boare a trecut "peste vârful plaiului", ca să ajungă

Pe un picior de plai
Pe o gură de rai

"Flori de măr s-au scuturat-peste noi s-au revărsat. După cum ştii (vezi "*Le Roi du Monde*") din Arborele Vieţii cade o rouă care învie morţii. In colindul nostru, roua se coagulează în petale de floare de măr.

Iţi doresc şi-mi doresc, ca şi peste noi să cadă roua. Ler Impărat este numit şi Domnul de Rouă.

Dă-mi precizări despre întoarcerea ta. Eu voi pleca la Folticeni prin Mai. Studiul meu l-am citit în grup la 1 Decembrie.

"Cetirea Psaltirei să nu se oprească, cum nu stă Soarele" e o vorbă a Sf. Vasile cel Mare, dar apropierea făcută de tine cu Ogygia homerică unde sunt "revoluţiile Soarelui" e extrem de ingenioasă şi e o rataşare la Tradiţia Primordială. Felicitări pentru idee. Iţi doresc ţie, lui Corvin, lui Gri tot ce doriţi şi să ştii că între noi este o dublă alternare, o boare purtând dela unul la altul, petale de măr. Aş mai avea multe de spus, despre mânăstirile Pasărea şi "Cocoşul" din Dobro-

gea, despre grup. Aştept întâi veşti dela tine. Ce se mai aude cu Mahdiul?

A.Q.

P.S. Dacă mai ai în "Livre de Poche" cărţi cu curiozităţi, zvârlite pe dulap, m-ar distra.

الحمد لله وحده

Bucureşti
23.II.78

Dragă Roxana,

Am primit scrisoarea ta şi mă grăbesc să-ţi răspund pentrucă sper ca mărţişorul alăturat să-ţi ajungă în timp util: o dublă secure hyperboreană. Cu ea, poţi să trăsneşti şi să învii pe cine vrei... Sper să rămân în afara fulgerelor tale.

Nu ţi-am răspuns la ultimul mesagiu, pentrucă îmi scriai atunci că venirea ta e iminentă. Aşa îmi spunea şi Irina.

Figura pe care mi-o trimiţi e interpretată inexact*, după părerea mea. Nu poate reprezenta rotaţiunea soarelui pentrucă aici soarele, discul, e centrul imobil în jurul căruia se învârteşte o labă de găină sau cocoş. Din acest soare spiritual, fulgurează când e scris în stele o labă de galinacee, marcând în locul pe care-l percutează un *vestigium pedi*(centru spiritual), punct de pornire a unui ciclu, ca să nu mai vorbim de interpretările microcosmice. In centru se înscrie cocoşul solar. (Mânăstirea Cocoş e şi ea un *vestigium pedi*). Imi reamintesc că în Tradiţia arabă, marele Sufi Abdu-l Karim al Jili vorbeşte de Cocoşul Alb, din faţa tronului lui Allah. După părerea mea gravura ta reprezintă constelaţia Găinuşei, a Pleiadelor, fiicele lui Atlas; reprezintă un centru atlant, e simbolul lui. Or, Africa de Nord, a fost unul din itinerariile migraţiunei atlante, înainte şi după diluviu.

* Referire la lucrarea *"Les grands symboles méditerranéens dans la poterie algérienne"* dedicată lui R. Guénon de către J.B. Moreau(1976)

Ţi-aduci aminte de basmele noastre, în care un castel de sticlă e ţinut în aer de o labă de găină, castel ce se învârte în jurul lui însuşi, le Château Tournoyant? E mişcat de un suflu-şoaptă, exterior lui, deci de o linioară de swastică. In treacăt fie spus, nu-mi place că te afli într-un cimitir de vestigii şi reziduri atlante; de-aceia îţi trimit "ce-i mai mândru pe la noi", dublul baltag hyperborean, baltagul lui Dragoş, al lui Ianus-Iana, Io Ler OI.

Ce-mi spui despre păsări, mă face să văd în fâlfâitul aripelor lor, micile perpendiculare ale swasticei. Deaceia, o pasăre în zbor, e Dumnezeu imanent, real prezent în lumea noastră. Iţi închipui concluziile asupra Metafizicii Gestului. Orice gest ritual sau ritualizat, ne transformă în păsări măestre.

Am îndrăgit diapozitivele trimise; şi le voi păstra cu grijă. Cât despre proectarea lor la Florin trebue să ai delicateţea să intueşti că nu vreau să te împart cu nimeni, nici măcar în imaginâ.

Eu şi Stella, ne temem ca Florin să nu facă o mare prostie. Nu pot, sub nici un cuvânt să intervin şi el nu aduce vorba. Lilica se înverşunează în sensul negativ şi când vrea ea ceva... Nici o vorbă în corespondenţa ta cu familia Mihăescu.

Cât despre casetofoane, Patronul şi omonimul meu e marele Sufi AbdulQadr. *Hizb*-ul, incantaţiunea caracteristică a organizaţiei Qâdiryiah, întemeiată de el, este: de trei ori *aiatul Kursyi* (cap. II), *Fat'ha* şi cele trei surate finale, câte o singură dată.

Toată afecţiunea mea, ţie, lui Gri şi lui Corvin, corbul alb care bate din aripi începătoare şi nevinovate.

سلام عليكم

عبد القادر عيسى العلوي

الحمد لله وحده

Bucureşti
27.II.1978

Dragă Roxana,

Am primit şi cartea şi scrisoarea ta. Iţi mulţumesc din toată inima pentru ele. Văd că-ţi aminteşti de vechiul tău prieten. Dar ca să-mi dovedeşti că-ţi aminteşti de el *în sensul pozitiv al cuvântului*, pe lângă lecturile tradiţionale pe care nu trebue să le întrerupi, dar nici să le exagerezi, fii atentă la trăirea conştiincioasă a vieţii zilnice, a datoriilor momentului, care, după cum ştii, sunt un simbol, un substitut al Perpetuităţii, chiar al Eternităţii în lumea noastră. Mă gândesc într-una, mă rog pentru tine.

Imi pare rău că ţi-ai amânat atâta vreme venirea. Aşi fi fost fericit să te văd şi sunt sigur, că apropierea spaţială ar fi avut un efect pozitiv pentru amândoi. N-ai dreptul să-l faci să sufere pe Gri. Ce mai face scumpul meu Corvin? E remarcabilă concomitenţa visurilor noastre, dar asta are o influenţă bună pentru el? N-ar fi totuşi bine să-l dai la o grădină de copii? Asta l-ar întări poate. Nu-l exalta. Nu e bine şi prudent să pui un copil atât de sensibil cum e Corvin să înveţe nişte bocete atât de pregnante, de impresionante, chiar pentru un adult. Am primit un telefon dela Irina, care pe lângă necazurile ei, e foarte în grijorată de tine. Stella vrea să-ţi scrie. Tu scrie-mi mai des; eu îţi voi răspunde la toate scrisorile tale, cum am făcut până acum. Dacă-mi trimiţi cărţi postale, pune-le în plic, căci din Tunis n-am primit nimic.

Inceputul suratei Lunei, nr. 54, e în adevăr impresionant şi elocvent. In notă la sfârşitul versetuluui I... "et la lune se fend", găsesc în notă următoarea frază, drept comentariu:

"La lune fendue, signe précurseur du jour du jugement".

"Amin" supranumele Profetului, are valoarea numerică IOI, care e aceia a lui "Mikael", îngerul Judecăţii, care, în icoane ţine un cântar în mână.

Ai auzit vorbindu-se de profeţia Papilor Sfântului Malehi? Fiecare papă are o deviză latină care-i indică şi caracterul şi evenimentele din vremea lui. După papa actual, care are 80 de ani, urmează unul cu deviza: "De mediate lunae", "Luna înjumătăţită.

Noi, prietenii tăi, ne adunăm şi citim, dar ne lipseşti.

Gândeşte-te Joia la noi.

L.

Fălticeni
1978

Dragă Roxana,

Dacă ne este scris să fim atât de multă vreme departe unul de altul, cel puţin să pozitivăm sensul negativ al situaţiei, prin adagiul taoist asupra depărtării care face din inaccesibil, din depărtare, extrema plenitudine. Eros Kosmogonos. La mine, această problemă se impune prin necesitatea de a transmuta îndepărtarea în inefabil, *pe toate planurile*. Lucrul e simplu de spus, dar indicibil de greu de aplicat la fiece moment al existenţei.

Ca să arăt cât de concret se pune problema, că nu e vorba de o vagă aspiraţie, ci de lucrurile cele mai reale, este destul să-ţi spun că punctul central al situaţiei, pentru mine, macrocosmic şi microcosmic, este Luceafărul. Este Balanţa în vid de care vorbesc cabaliştii. Nu pricep şi totuşi simt că această nepricepere este Marele Secret. Teologie negativă. Când apare, Luceafărul manifestă Tăcerea şi o clipă, se ridică capacul cerului de deasupra pământului; şi ceeace suflă ca o boare prin întredeschizătură, e mortal prin frumuseţe. Cerul se uneşte cu pământul, când se despart în jumătatea de ceas verzue a Amurgului. Hyperion este un deget pus pe buze şi constatarea asta solidarizează Luceafărul cu Metafizica Gestului. Nu pot să spun cum, dar aşa este. Am o mulţime de note risipite asupra chestiunei, imposibil să le adun într-un tot coherent. Cum să formezi un tot din indicibil? Mai adaugă şi foşnetul în care trăesc de vreo trei ani de zile şi vei înţelege aspectul sacrificial al lucrurilor

MAHADIA Omul-Negru

A murit Papa; vine acum *De Mediate Lunae*.

Imi pare bine că ai găsit textul bilingv al lui Rilke. Eu l-am găsit la Folticeni, în unicat.

Imi dai veşti despre tine, despre Gri, dar despre acel de care mi-e mai mult dor, Corvin, nu-mi spui nimic.

E Hyperionul tău?

Sper că scrisoarea te va găsi la Bucureşti. Ţine-mă te rog, în curent cu deplasările. Salutări dela Stella pentru voi toţi.

Cu toate alpdsmea

عليكم سالم يا روكسانا

Bucureşti
2.4.1978

In noapte veghea un surâs - sau noaptea era un surâs - nu ştiu - misterele tăcerii. Dar câteva clipe acest surâs s-a agăţat de fragila ta mască, fără ca tu să ştii. Pe urmă l-au suflat adierile Persefonei şi l-au dus; unde? Ridic din umeri, neştiutor. Cert este, că amândoi suntem nevrednici de el.

Bucureşti
Mai 1978

Draga mea, reflexiunile alăturate ies din umbra nucilor, din lumina frunţii tale şi din fluturările tangenţiale ale lui Corvin în jurul nostru. Peisaj înainte de toate simbolic a Trecerii, dar deaceia riguros real, copleşit de singura Realitate posibilă în lumea noastră. Suport legitim al unei călătorii într-o Arcadie pe care încerc s-o restitue paginile alăturate.

Et in Arcadia nos.

Arcadia Restituta

Chiar în momente diurne, lumina marilor opere de artă este crepusculară pentrucă este filtrată, laminată între slava cerului şi aroma pământului. E lumina care pătrunde în caverna platoniciană. Ea trece prin sitişca figurilor geometrice din intelectul creatorului şi aceia a privitorului. Atingându-le laturile, lumina foşneşte şi vâjie oracular în punctele cruciale ale fiinţei noastre, după necesara catharsis.

Toţi cercetătorii recunosc existenţa unei geometrii sacre în arhitectură, unde e evidentă E mai puţin detectabilă în pictura din timpul Renaşterii *şi* Prerenaşterii, totuşi incontestabilă pentru cineva neprevenit. E vorba de o geometrie sacră calitativă, animând o operă iniţiatică. Când esoterismul s-a evaporat din artă, a rămas numai reziduul unei geometrii-închisoare, a cărei linii s-au transformat în gratii ca firele de păr ale Mamei Pădurii, în lanţuri, pe gâtul câinilor lui Făt Frumos. E Kali-Yuga artelor plastice, Academismul.

In celebrul său tablou "Et in Arcadia ego", Nicolas Poussin încearcă să restitue sensul său polar Arcadiei, ţinut arctic, cum i-o arată numele. In fund, doi munţi, cele două coloane ale Templului, la dreapta şi la stânga în perspectivă, a unui buchet de arbori şi a unui omfalos, în faţa căruia se află patru personagii: o femeie,oarecum deoparte, privind şi însufleţind scena şi trei bărbaţi, păstori. Unul e în haină albastră, altul în haină albă, al treilea în roşu, cer, suflu vital şi intelect probabil, în organizaţiile iniţiatice din care făcea parte Poussin. Sunt culorile Beatricei în Paradisul Terestru. Reprezintă trei grade iniţiatice. Doi au cârje şi cununi pe cap. Al treilea, îngenunchiat ca să formeze cu picioarele lui o jumătate de swastică, aşa cum o vedem în desenele lui Villard de Honnecourt, citeşte, sau mai exact epelează, sloveneşte, inscripţia depe altar ET IN ARCADIA EGO, "Şi eu am fost în Arcadia". Pictorul desigur, dar şi privitorul dacă ştie să se descurce. Altfel spus "şi eu am fost la pol" şi tabloul ne oferă o cărărue spre Ţinutul Suprem.

Braţul care urmăreşte pe piatră înscripţia e îndoit riguros în unghiu drept, formând deci un al treilea element de swastică. O lumină venită dintr-un izvor exterior tabloului proectează o umbră rotunjită a braţului, prin urmare avem trecere dela dreaptă, la curbă, cu alte cuvinte, Poussin face o discretă, dar precisă aluzie la cvadratura cercului. Gestul păstorului e un *mudra*, un semn iniţiatic, degetul mare şi indexul răsfirate, celelalte trei strânse. Un alt păstor face

acelaş gest. Primul e de jos în sus, celălalt e de sus în jos. Gesturile se întâlnesc din direcţii opuse pe umbra rotundă, mai precis, tangente pe cer. Braţul păstorului care face acest ultim gest, îndoit tot în unghi drept, adică formează un al patrulea element de swastică. Avem un tablou *initium operae* a cărei desăvârşire constă în structurarea corectă a swasticei. Ea nu se poate efectua decât prin suflul Numelui Indicibil al Tetragramului. Şi tetragramul ne sare în ochi printr-un substitut al lui, care nu este altul decât inscripţia *Et in Arcadia Ego* compusă din patru cuvinte.

Se poate spune, că gesturile identice dar opuse, determină o scânteie, un Fiat între ele, amplificându-le într-un vârtej, ce va deveni Vortex, aşa cum se cuvine locului unde Axa Lumii interferează planul nostru de existenţă.

Cele patru personagii din tablou formează o figură romboidală, adică un dublu triunghi unit printr-o singură bază, aşa cum o găsim în "La *Grande Triade*". Axul care uneşte cele două vârfuri ale rombului este Avatarana, la capetele căreia se găsesc, unul din păstori şi femeia, *Madonna Intelligenza*, oarecum numai martori ai operaţiunei în realitate, condiţionând-o, şi însufleţind-o.

La jumătatea rombului, în triunghiul format de doi păstori şi femeie, aceasta prin poziţia ei împarte triunghiul în două, altfel spus determină bisectricea triunghiului. După noi, faptul indică o continuitate pytagoriciană în sec. XVII, iar femeia o prezenţă reală beatriciană în opera lui Poussin.

Intre cele două extremităţi ale rombului, travaliul iniţiatic se desfăşoară lărgindu-se, apoi revenind iar la punct, după legile impecabile ale propagării lui Solve şi Coagula.

Acest romb orizontalizat nu-i altceva decât figura Pietrei din vârful Unghiului. Misiunea celor patru e s-o verticalizeze, ca să fie pusă ca piramidă pe altar, pe omfalos, formând astfel hierogliful Polului adică a adevăratei, a Supremei Arcadii.

Mitul se oglindeşte din Transcendenţă în toate faţetele Imanenţei. Cei trei păstori din Mioriţa s-au manifestat în opera lui Poussin, fără ca pictorul să-şi dea seama numai

decât de aceasta. Femeia este, sau Maica Bătrână, sau oaia sfântă.

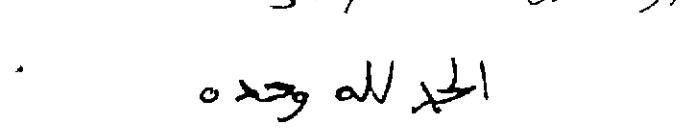

Folticeni

Intre masiva actualitate a ambianţei folticenene şi modualţiunile de ciocârlie a prezenţei tale îndepărtate, se sfâşie un Vid, se ridică un balsam, un suflu gnostic, umil dar autentic substitut al Eternităţii; presimţire a unei prezenţe niciodată prezentă, un dor ce se despoae, ca de coji, de circumstanţele care l-au ocazionat, ca vinul de strugurele călcat, o cetitoare care descifrezi acum, tainele pătimirii lui Dionysos. In această mistuire identică cu rugul Fenixului, ar trebui să ne consumăm şi noi, carissima Roxana, pentrucă altceva mai bun nu poate să existe şi nu mai putem da înapoi. Maeştrii taoişti spun:

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler des
"merveilles, ne vous inquiétez, ni de la distance
"des montagnes, ni de l'éloignement des rivières".

Nu voi ajunge niciodată la lacul, aşa cum îl văd dela fereastră... şi nucul dela o sută de metri nu ne va deschide o poartă, pentrucă are dubla calitate antinomică de Păzitor şi lucru păzit.

Am lăsat să treacă prima săptămână, ca să las timpul lucrurilor ce s-au scurs în succesiune să se etajeze în simultaneitate. Amintirea ta curge lin prin drumul dintre nuci, devenit în amintire, râu. Calea e deajuns de lungă printre propileele funebre, ca să sugereze Indefinitatea peste care se suprapune, legitim Infinitatea. E singurul mijloc pentru a suscita saltul în calitativ. Chiar trecerea unui podeţ reaminteşte Podul suscitat într-o clipă a zorilor, de către Mistreţul Alb al lui Creangă. Când înţelegem *aspectul tehnic* al Operaţiunii, devenim colaboratori ai Demiurgului şi ai Marelui Arhitect. Dacă am trecut podul dintre nuci, de ce nu am suscita un pod între Bucureşti şi

Folticeni, dar de data asta, intrând de-a dreptul în basm? Ar trebui să devenim mituri, unul față de altul. Mitologia răsare ca un strat de flori sub pașii noștri și asta, fără umbră de literatură. Totuși aș vrea să-ți spun cu simplicitate că mi-e dor de tine și de tot ce reprezinți.

Citești cartea lui Nietzsche cu aceiași fervoare cu care a fost scrisă?

Ce fac Gri, Corvin și ceilalți?

Voi încerca, dacă pot, să-ți vorbesc despre trăirea de aici. Îți spun doar, că dela Dolhasca, am intrat într-o Împărăție Verde. Aerul jilav reda subtilitatea ambianței. Nu vegetația înverzea atmosfera, ci aerul, *Prana*, înverzea vegetația.

عبد الغفار

Fălticeni
Vara,1978

Veche Baladă engleză

Où avez-vous pris votr dîner, Lord Rendal, mon fils?

Où avez-vous donc pris votr dîner, beau jeune homme?

Oh, j'ai dîné avec ma bien aimée, Mère; faites mon lit, bien vite,

Car j'ai la mort dans le coeur et je voudrais m'étendre.

Oh! c'était un poison violent, Lord Rendal, mon fils,

Oh! c'était un poison violent, mon beau jeune homme

Las! oui, je suis empoisonné ma Mère; faites mon lit bien vite,

Car j'ai la mort dans le coeur et je voudrais m'étendre.

الحمد لله وحده

Fălticeni
Vara,1978

Mă întorceam, ca aproape în fiece zi, depe țărmul care desparte lumea noastră de groapa verde a Rădășenilor,

vegheată de Luceafărul ascendent, când soarele, descendent, se cobora în alte lumi. Luceafăr veghetor, Prim-veghetor. Se mistuia și își mistuia propria lui flacără, unind într-un singur punct începutul și sfârșitul. Luceafărul e Uroboros, șarpele ce-și mușcă coada și se înveninează pe el însuși. Deaceea, noi, fii Luceafărului, suntem otrăviți și otrăvim, toată viața noastră și după moarte. E ireversibil. Hyperion, pe când soarele cade la fund, se ridică, la fel ca o bulă de aer pe suprafața Apelor Superioare, cu tot alaiul lui

Hyperion, ce din genuni
Răsai cu-o-ntreagă lume.

Suntem Fii Crepusculului, Roxana. Luceafarul, Maestrul nostru suprem, cu degetul pe buze ne învață în limbajul lui

mut: "Să nu aveţi altă beatitudine decât aceia a Supremului, nici altă finalitate".

E naufragar m'é dolce in questa mare.

Acest buchet de flori crepusculare, vroiam într-una să ţi-l trimit, dar mă oprea prăpastia care desparte formularea de tăria tăcerii; deaceia, ţi-am trimis o foaie virgină de hârtie, singur substitut autentic şi legitim al Indicibilului.

Această otravă l-a suprasaturat pe Lordul Rendal şi te felicit pentru legătura pe care ai făcut-o cu Cavalerul templier şi cu Bafometul.

Dublul cap androgin semnifică şi unirea extremităţilor, Ianus-Iana. Poezia e menţionată ca "old english song" şi, prea bine s-ar putea ca eroul ei să fi fost un cavaler templier. Cele două femei simbolizează aspectele malefice şi benefice ale Vitriolului, care reunite, dau Materia Primă.

Caută de vezi Luceafărul depe drumul cu nuci; nu ştiu cât va mai fi vizibil.

Mă întorceam dela o plimbare, pe una din străzile lăturalnice ale oraşului. O pereche de plopi se profila pe colina cu huciul şi bisericuţa dela Buciumeni. Un grup de copii, mai mici decât Corvin cântau o melodie simplă, mai mult o incantaţiune. E vorba de "Omul Negru, care încă n-a venit". O cunoşti? Dacă nu, aşi vrea să i-o suflu eu lui Corvin, dacă şi când ne vom revedea.

Îţi mulţumesc pentru ilustrata Mrei Snagov. Mă lasă perplex, ca şi pe tine. Litera e cât de colo und D şi persoanele cărora le-am arătat-o spun la fel. Dar inscripţia e în alfabetul latin, deci modernă...Dar semnificaţia rămâne IO; adică☉, Soarele, când se transformă în☉, cu Iod, e Agni care sângerează pentruca lumea să trăiască.

Cred că ai intrat în vacanţa ta de două luni. Scrie-mi unde te găsesc, prin corespondenţă.

Stella îţi trimite urări de vacanţă plăcută şi odihnitoare.

عبد القادر عيسى

Vara, 1978

Draga mea,

Coalele alăturate, deşi scrise mai demult, aşi dori să le primeşti ca pe un răspuns posibil la întrebările tale. Aştept să-mi confirmi primirea lor.

Cu toată afecţiunea,

L.

Hristos Sacrificator, Sacrificiu şi Altar.

E Holocaustul veşnic în faţa lui Dumnezeu.

Ca Sacrificator, (Mare Preot) în faţa Celui Veşnic, face liturghia cosmică care în acelaş timp, e o laudă perpetuă Domnului şi un sacrificiu. Sub acest aspect Hristos se identifică cu Omul Universal (Adam Kadmon).Dar Sacrificiul nu are numai un caracter de laudă a Domnului ci şi de jertfă perpetuă necesară pentru menţinerea şi susţinerea întregii Făpturi.

E sacrificiul perpetuu al Mielului, al cărui sânge vivifică şi întregul Univers, alcătuindu-i substanţa primordială. Sub acest aspect Mielul e asemănat şi cu o inimă ale cărei pulsaţii alternative (sistola şi diastola) trimit sângele divin în toată Creaţiunea, animând-o (inima lumii). Deaceia omul trebue să-şi potrivească bătăile proprii lui inimi (în sens propriu şi figurat) cu ritmul pulsaţiilor Inimii Lumei, prin rugăciune, trăire conformă cu legea dumnezească, meditaţie şi trezvie şi discriminare. Inima Lumii e în acelaşi timp şi poarta strâmtă; numai prin ea se poate trece la Dumnezeu. Un simbol identic e şi acel al Soarelui spiritual, prin a cărui centru trebue să treci. Cine se prezintă la poarta soarelui fără să fie complet sărac cu Duhul, adică cine mai este încă Eu, e ars de focul Soarelui.

Producerea Manifestaţiunei implică şi resorbirea ei(evoluţie, involuţie). Manifestaţiunea nefiind identică cu Dumnezeu, care singur e infinit, are un început; având un început are necesarmente şi un sfârşit. Acest început şi acest sfârşit au loc în acelaş punct, şi punctul acela este "Tronul", pe care rezidă plinătatea slavei lui Dumnezeu (Metatron,

Omul Universal Profetul, Sf. Fecioară, Planul Profetic). Acest Tron este în acelaş timp şi Altar Veşnic în faţa Domnului, Holocaust şi Mare Preot. Producerea Manifestaţiunei de către acest punct este echivalentă cu un sacrificiu deoarece acest sacrificiu e substanţa însăşi a Manifestaţiunei(Sacrificiul perpetuu al Mielului).

Punctul cuprinde o serie de posibilităţi în indistincţiune, şi în perfect echilibru. Pentru ca aceste posibilităţi să se producă, să se manifeste, se produce o ruptură a acestui echilibru, ruptură care e identică cu sacrificiul (Hristos frângând în două pâinea euharistică).

Punctul primordial care produce şi resoarbe manifestarea...

Mikael însemnează literalmente "care e cu Dumnezeu" *Mi Ka El.*

Prin urmare, plenitudinea lui Dumnezeu se reflectă şi se odihneşte pe el ca pe un tron. Pe de altă parte, acest punct primordial e identificat cu o carte; Cartea Primordială. Prototipul tuturor cărţilor sfinte, Evanghelia Eternă din Apocalips, Coranul ceresc din tradiţia musulmană, din care cărţile sfinte din lumea noastră sunt numai aspecte adaptate la anumite condiţiuni ale Ciclului.

In arabă, această carte este numită *umu'l Kitab*, adică mama cărţii, Cartea matrice.

In creştinism, această carte e reprezentată uneori cu şapte peceţi şi cu Mielul care odihneşte pe ea; iar o asemănare cu Maica Domnului. Dealtminteri analogia e evidentă. Cartea e Maica Domnului, iar literele din ea formează Cuvântul, Verbul, adică Hristos. Prin urmare, ajungem iar la ideea de Tron. Poţi vedea cum aspectele cele mai diferite se împacă între ele şi se identifică în esenţa lor profundă. Cartea nefiind desfăcută foile ei reprezintă stările de manifestare, planurile de existenţă nemanifestate încă, aşa cum şi sunt în Prakriti, substanţa Primordială, identică iarăşi cu Maica Domnului.

Vara, 1978

Adaugă la scrisoarea precedentă şi aceste rânduri. In plic sunt flori de pe Glimeia.

Iţi sărut aripele.

A.Q

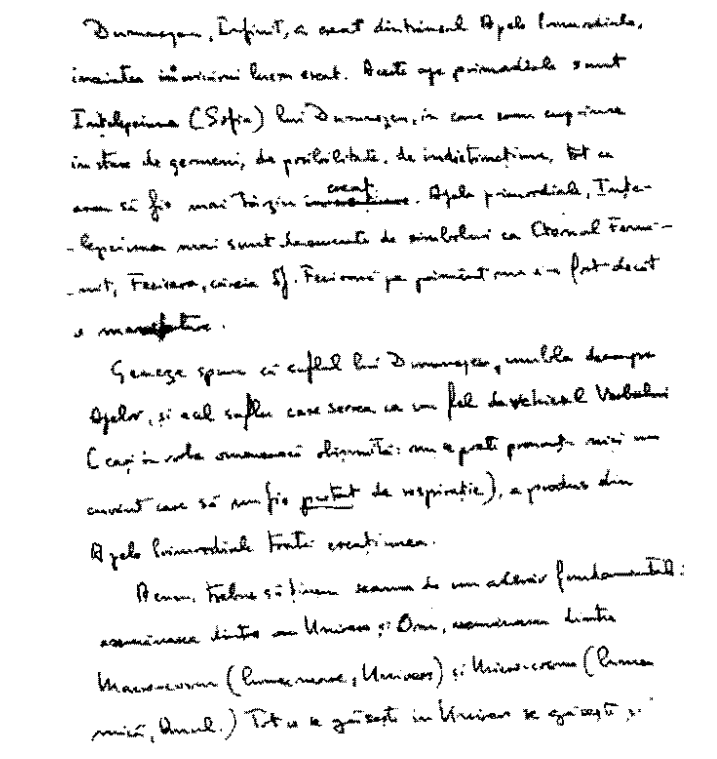

Dumnezeu, Infinit, a creat dintrânsul Apele Primordiale, înaintea oricărui lucru creat. Aceste ape primordiale sunt Inţelepciunea (Sofia) lui Dumnezeu, în care era cuprins în stare de germeni, de posibilitate, de indistincţiune, tot ce avea să fie mai târziu creat. Apele primordiale, Inţelepciunea,

mai sunt desemnate de simboluri ca Eternul Feminin, Fecioara, căreia Sf. Fecioară pe pământ nu i-a fost decât o manifestare.

Geneza spune că suflul lui Dumnezeu umbla deasupra Apelor, şi acel suflu care servea ca un fel de vehicul Verbului(ca şi în vorba omenească obişnuită: nu se poate pronunţa nici un cuvânt care să nu fie purtat de respiraţie), a produs din Apele Primordiale toată creaţiunea.

Acum, trebue să ţinem seama de un adevăr fundamental: asemănarea dintre Univers şi Om, asemănarea dintre Macrocosm (lumea mare, Univers) şi Microcosm (lumea mică, Omul). Tot ce se găseşte în Univers se găseşte şi în om, şi tot ce se găseşte în om se găseşte şi în Univers.

In virtutea acestei legi fundamentale, acel Principiu feciorelnic, virgin din Univers şi din care Dumnezeu a creat lumea, se găseşte şi în om, însă din cauza deviaţiunii acestuia, din cauza căderii, a păcatului originar, e acoperit de materie, de sgură, cum e diamantul acoperit de pământ şi pietre fără valoare.

Cum să aduci la suprafaţă, cum să *liberezi* principiul virgin din tine? Prin asceză, prin osteneală duhovnicească, prin rugăciune, care *exaltează*, *înmulţeşte* principiul virgin. La un moment dat se produce o moarte, şi tot ce e impur şi grosolan în noi, *putrezeşte* ca orice cadavru, iar principiul virgin îşi reface apariţia, iese la suprafaţă. Atunci dela sine duhul lui Dumnezeu se scoboară asupra lui (duhul şi apa din evanghelie) şi se produce o Imaculată Concepţie, ca la Nazaret, iar Hristos se naşte în noi ca în Sfânta Fecioară, Hristos căruia Hermetiştii îi spun şi *Piatra Filosofală* (Christus erat Petram).

31.07.78

Dragă prietene,

Şi eu stau în bârlogul meu, pe care l-aş vrea şi mai închis, pentrucă aşa cum este acum, e încă permeabil "à cette maussade fin de cycle". Numele de "disamblanţă" concaseazâ tot ce este sub soare. Nu găseşti că de aici ar putea fi

elaborată o metafizică a gestului?

Imi pare rău de veştile melancolice pe care mi le dai, în ce te priveşte. Ingrijeşte-ţi bine sănătatea: ne este preţioasă la toţi.

Aştept cu o vie bucurie venirea matale la Folticeni. Ea constitue o oază pentru mine. Peste câteva zile încep asprul post de vară ce se va termina pe la începutul lui Septembrie.

Vă mai adunaţi în grădiniţa-insulă din dosul casei din Mihăilă Radu? Imi pare bine că nu aţi întrerupt lecturile. Iarăşi metafizică a gestului, nu ontologia lui, *nota bene*.

Imi pare bine de succesul Ralucăi şi aştept cu interes lectura lucrării ei. Am primit o scrisoare dela ea, dar, bineînţeles, n-am putut prinde dialectica tezei. Scrie că, după mare, se duce spre Dorna şi că va trece şi pe la noi în prima jumătate a lui August. E timpul cel mai potrivit şi ne va face plăcere popasul ei.

Am primit dela Roxana o scrisoare cu consideraţiuni interesante. I-am răspuns; e aproape o lună şi de atunci, n-am mai primit nimic. Nici nu ştiu dacă e în Bucureşti şi, eventual, unde se află. Nu-mi place singurătatea în care se confinează.

La noi, în timpul priveghiului de Sf. Ilie, la biserica cu acest nume, s-a coborât Sf. Ilie, din nu ştiu care cer planetar, sau supra; întuneric în biserică, dar la lumina fulgerelor continue se putea citi. Ce Boanerges a fost? Brazi rupţi cu duiumul, pădurile dela Preuteşti devastate. Pluta enormă, multicentenară, vis-à-vis de cimitir, smulsă ca o buruiană şi omorând doi oameni ce se adăpostiseră sub ea. Şi asta în trei minute!

Sper, că o să-mi poţi face rost şi mie, să citesc nuvela lui Hermann Hesse. După ce spui, e pasionantă. Acest ultim Hohenstauffen, e Frederic I, dispărut în timpul cruciadei. Frederic II e marele om al Fedelilor d'Amore, şi sunt prezumţii că el a suscitat Roza + Crucea.

Şi în Moldova brâul de piele e numit şerpar; are şarpele pe el, încrustat. Cu toată dragostea, pentru toţi. Respectuoase sărutări de mâini d-nei Mihăescu.

V.L.

P.S. Când vii n-ai putea aduce *Le Yoga* de Mircea Eliade? Şi Bertram.

الحمد لله وحده

Fălticeni
Vara,1978

Dragă Roxana,

Am primit scrisoarea ta, suport al unei adieri care venea de "foarte departe şi nu prea", de deasupra orizontului unde Hyperion ne vorbeşte cu degetul pe buze, unde Apele Inferioare se varsă în apele Superioare şi invers.

Îţi mulţumesc pentru vederile de la Hurezu. Farfuriile smălţuite de acolo au un motiv care se numeşte "pană de cocoş"? Ştiai că mai demult se numea "pană de huhurez"? Nocturn-diurn. Am primit acum vreo zece zile o scrisoare dela Radu cu nişte observaţiuni ingenioase asupra basmelor şi mai ales asupra breslei povestitorului. Sunt pe cale să-i răspund. Îţi voi trimite şi ţie aceste observaţiuni, ceva mai dezvoltate. Am descoperit lucruri admirabile: exemplarul tău va fi, din această cauză exemplarul original (câteva pagini) mai ales că nu va avea forma unei scrisori.

Demult încerc să scriu ceva despre Metafizica Gestului. Am fost totdeauna intrigat de ce înţelegea R. Guénon prin acest titlu al unei viitoare cărţi pe care nu a scris-o până la dispariţia lui.

Nu merge. Aproape tot ce-am găsit e de natura "Simbolismului Gestului" ceiace nu e deloc acelaşi lucru cu Metafizica Gestului. Nu ies decât fulguraţiuni care se învârtejesc în jurul lor,ca Scorpionul care se împunge cu propria lui coadă şi moare. Uroboros mai înveninat decât Şarpele.

Gestul metafizic, se sleeşte; e definiţia lui. I-am citit lui Florin, câteva însemnări sumare, în umbra Voevodală a bisericuţei din dumbrava dela Buciumeni. L-au interesat.

Până atunci, dacă ai vreo idee, comunică-mi-o. Armonia gesturilor metafizice, o evertuează, o coordonează Luceafărul.

Îmbrăţişări lui Corvin, salutări afectuoase lui Gri.

Ţie-ţi trimit un gest metafizic, care suprimă distanţa prin pozitivarea ei.

سلام عليكم
عبد القادر عيسى

Folticeni,
20.9.1978

Dragă prietene,*

Îţi mulţumesc pentru intersanta matale scrisoare. Povestea cântăreţului orb japonez e bine repovestită de Lafcadio Hearn, în cartea lui "Kwaidan".

"Orbete" însemnează exact "cam orb", de unde "a orbecăi", lucru ce-l face un om cu privirea paienjenită. Între orbete şi lume se interpune o "grilă" care o geometrizează. "Orbetele" suprapune pe lume o pânză de păianjen care o "cvadratizează", prim popas spre integraţiune. "Orbetele" şi "Orbul" ar putea (fi) pe circumferinţa şi Centrul unui cerc spiritual. N-aude, n-a vede...

Te rog reciteşte "Orb sărac" din "Hanu Ancuţei", în care se indică limpede transmisiunea dela gură la ureche a "Mioriţei". Orbul îşi întovărăşeşte cântarea cu cimpoiul, care, cum ştii se umfla în prealabil; rezultatul este un suflu omogen, curgând imobil ca Okeanos, deasupra alternanţelor de "inspir" şi "expir"; hinduşii îl numesc *sarva-prana*, ison cosmic. Acest suflu e *Anima Mundi*, pe când lira vechilor rapsozi e prin excelenţă un instrument de percuţie şi de ritm.

Apolon jupeşte pe Marsias, adică purifică suflul pasional. E posibil să-i fi transformat pielea în cimpoi.

Am imprsia că Socrate "regresa" spre sfârşitul vieţii sale, urca în sens invers, spre mit, lăsând pe Platon să se descurce cu dialectica. Platon mergea la vale. Ultimul şi cel mai voluminos dialog al său, neterminat este "Legile", un compediu indigest de bune intenţii neaplicabile. Socrate nu a

* Poetul Radu Vasiliu

pediu indigest de bune intenţii neaplicabile. Socrate nu a scris nimic; toată învăţătura sa a fost orală, deci "rapsodică" în esenţa ei.

Sunt cu totul de acord asupra tâlcului orbirii multor rapsozi. Cauza este concentrarea asupra *Paraşabda*. Diversitatea şi distinctivitatea lumii dispar în Verbul, în Eterul central. Rapsodul e un pustnic stylit. Când cântau se rezemau de o coloană.

Nu am dicţionar grecesc aici, dar îmi amintesc că "Homerus" înseamnă "orb".

E de remarcat asonanţa cu "O Merus", (muntele) Meru polar şi cu coapsa lui Zevs în care se "matureşte" Dionysos. E probabil că "Homer" desemna un "agregat" intelectual, depozitar al lui Paraşabda , ca Vyasa în India.

Nu ştiu dacă-ţi reaminteşti anumite amănunte din Odyssea. În esenţa ei, este un poem iniţiatic bazat pe simbolismul navigaţiunei. Itaca reprezintă pentru Ullyse, reintegrarea în obârşii. Penultima sa etapă spre Itaca este "insula Feacienilor", pe care este aruncat de furtună complet gol, *Totapuri*, despuiat de metale, adică în stare de "om primordial". După părerea mea, "Feacieni" sunt o modificare *deliberată* a Fenicienilor. Se ştie că Fenicienii au dat numele Fenixului, mai exact, invers. "Feac" se asonanţează cu Foc, focul de aromate din şi prin care moare şi renaşte Fenixul. Patria Fenixului este "Heliopolis"; cred că insula Feacienilor este una din Heliopolis rămăşiţă întârziată a Atlandidei. Ceeace confirmă ipoteza, este că atât Atlanţii cât şi Feacienii sunt fii lui Poseidon. A preluat Jünger unele tradiţii ajunse până în vremea noastră? Insula e guvernată de Alkynoas şi de soţia-vară a lui Arete (virtute, mai exact "vârtute"), probabil frate şi soră ca în vechile dinastii "Ianus-Iana". Alkynoos înseamnă "cel tare în şi prin minte"," Mintosul", "Preamintele" (para-manu) Solomon, ceeace ne pune în directă legătură cu "Supremul (Para) Manu, cu "Insula Albă", Shweta dwipa", Leuky punct de intersecţie între o tradiţie "polară" şi una "solară", ca şi alte localizări din acea vreme. Cred ca Alkynoos este acelaşi lucru cu pasărea Alkyon,

numele hyperborean al Fenixului.

Ullyse e primit împărăteşte de Feacieni. La un ospăţ, cântecul rapsodului Orb, Demodokos îl face să-şi desvălue identitatea şi să-şi reactualizeze probaţiunile iniţiatice, rezumativ şi integrator, înainte de a se reintegra şi el în locul unde timpul devine spaţiu, pentru el Itaca.

Or, iată ce spune Homer despre Demodokos: (Cântul VIII)

Lui Demodokos
Zevs, cântec sfânt îi dete.
...Veni şi Demodokos, cel cu puterea
Ce-o pune în cântec înăscutul dar.
Cui, muza ce-l iubi i-a dat mult dar.
şi mult amar
Căci dându-i cântecul, i-a luat vederea.

Ne putem întreba dacă Demodokos nu este chiar "Homer" însuşi cu numele substituit.

Existenţa şi tradiţia muzicanţilor orbi s-a prelungit până în Evul Mediu şi la noi, în Est, până-n prezent aproape. Probă, "Om sărac" de care ţi-am vorbit mai sus. O curgere de datini, izvor, când vizibil, când subteran, ocultat deabea pe vremea Unirii, scos la suprafaţă de Sadoveanu. Prin misiune?

Voevozilor şi stăpânitorilor din părţile noastre, li se cânta nu numai la ospeţe, dar şi înainte de a adormi, basme şi balade. În timpul recitării, Voevodul închidea ochii, adică devenea orb ca şi partenerul său; se stabilea o endosmoză, o egalitate, un comun numitor.

Dară ochiul închis înafară înlăuntru se deşteaptă. Voevodul, devenea domnul celor două tipsii ale Balanţei, Tula, ca ax median imuabil.

Căci între amândouă stă neclintita limbă, adică Polul între cele două Urse. E de admirat că la noi Polul e desemnat ca "limbă", adică manifestare a lui Paraşabda, Torcătorul unui *dhikr* perpetuu. În distanţa enormă dintre Voevod şi Orb, se căsca un Vid salvator în care intra toată ţara. Există o admirabilă tradiţie concernând pe Ţarul Ivan cel Groaznic

şi pe rapsodul care-l adormea cu poveştile lui. Sunt indicate admirabil calitatea de purtător al Marelui Nume, a folclorului, originea lui Iohanită, adică, drept curgătoare din Apostolul iubirii, Ioan, apostolul, maestrul şi evanghelistul esoterismului creştin, cum e îndeobşte cunoscut, care la Cina de Taină, îşi rezema capul de pieptul lui Iisus.

Iată dialogul dintre Ţar şi orb:

"-Şi cine v-a-nvăţat cântece să cântaţi şi poveşti să povestiţi?

"-Însuşi Domnul Dumnezeu, din vremea de demult ne-a-nvăţat.

"-Cum asta?

"-Bătrânii noştrii o povestesc şi cântăreţii o cântă.

Odinioară în vremuri străbune, s-a întâmplat asta. Când s-a înălţat Domnul nostru Hristos, la ceruri, au plâns toţi sărmanii cu duhul, orbii, şchiopii, adică toată tagma asta a noastră a milogilor: "Oh, unde pleci Tu, Hristoase Dumnezeule? Pe noi cui ne laşi? Cine are să ne potolească setea şi foamea?" Şi răspunsu-le-a Hristos, Împăratul Cerurilor:"Am să vă las, zice, un munte de aur, un râu de miere, podgorii săpate şi livezi bogate. Şi-o să fiţi băuţi şi mâncaţi, îmbrăcaţi şi-ncălţaţi". Şi-a ridicat atunci glasul Sfântul Ioan Teologul: "O, milostive Mântuitorule! Nu le da lor nici munte de aur, nici râuri de miere, nici podgorii săpate şi livezi bogate. Că n-au să ştie avutul să-l stăpânească şi-au să vie puternicii şi bogaţii şi au să li-l hrăpească. Ci dă-le lor Hristoase, Împărate ceresc, dă-le lor Numele Tău, dă-le lor cântecele-dulcile, basmele-marile despre vechime, străvechime, despre oamenii Domnului. Şi-au să pornească milogii să colinde lumea, să povestească basmele-marile, să cânte cântecele-dulcile şi orice om are să le dea de băut şi de mâncat, de-mbrăcat şi-ncălţat. Şi grăi Hristos Împăratul Ceresc: "Facă-se voia ta, Ioane! A lor să fie cântecele-dulcile şi basmele-marile. Iar cine-i va milui cu mâncare şi băutură, apărat să fie de beznele nopţii şi de un loc în Rai să aibă parte; deschise fie aceluia porţile Raiului. Amin!"

الحمد لله وحده

Fălticeni
20.IX.78

Dragă Roxana,

Am primit toate aducerile tale aminte cu bine. Îţi mulţumesc pentru frunza de nuc. Aleea noastră s-a integrat în mine, s-a mistuit ca şi râpa Rădăşenilor şi Valea Moldovei. Cred că nu voi scrie despre "Metafizica Gestului". Cum să "zici" indicibilul?

Exemplul tău cu "Feciorul de Împărat şi Broasca ţestoasă", e bine venit. "Armeanul" se sleeşte, trece la limită. "Armean" e aria aşternută cu grâu, pe care aleargă caii în jurul unui stâlp, separând bobul de păstăi şi pai. *Separatio*. Eroul ară apa, ca Iason cu "Argo"; răsare Medeea. E agricultorul mării. Deasupra punctului de impact, centru, verticala are la capătul ei ceresc, Soarele de Miezul Nopţii.

Radu îmi scrie de tradiţiile muzicanţilor orbi în China şi Japonia, pomenind de Homer care se zice că era orb... La noi se vorbeşte de orbeţi. Auzul, deci organul transmiterii orale, era atât de important, încât văzul era rezorbit ca facultate de cunoaştere sensibilă. Iată ce i-am răspuns:

(urmează transcrierea studiului din scrisoarea adresată poetului Radu Vasiliu;cf.facsimilul din volumul *Steaua fără nume* pg.115-120;n.n.)

Fălticeni
3.10.1978

Drăguţa mea,

Am primit veştile tale din ţinutul fabulos al Slavei Dragonului. Sper că timpul trecut acolo a fost orgiastic în sensul superior al cuvântului.

Dar în sensul obişnuit?

Te văd, bachantă sdrobind, în dans, strugurii din vas, înconjurată, asaltată, de privirile lacome ale tinerilor tăi fauni. Tantric, spectacolul e pozitiv, dar nu pot spune că omeneşte nu simt înţepături la inimă.

Ţi-am trimis recomandat câteva pagini despre folclor şi rolul iniţiatic al rapsozilor orbi.

Te rog comunică-mi impresiile tale.

E vohe Bachos!

V.L.

Fălticeni
19.10.1978

Dragă Roxana,

Nu am mai primit nimic de la tine de mult timp. Ţi-am trimis două scrisori care implicau răspuns, mai ales una care e un mic studiu de folclor tradiţional.

Scrie-mi te rog, ca să ştiu cum să mă comport.

Am făcut o plimbare miraculoasă în munţi, unde am primit un mesagiu dela... ابراكسس بيكس

V.L.

Fălticeni
30.10.78.

Dragă Roxana,

Am primit ultima ta scrisoare; dacă nu ţi-am răspuns imediat este din cauză că speram, din zi în zi să fiu la Bucureşti. Acum, trebue să luăm lemne, pentru Stella, dacă va mai fi nevoită, să mai vină aici, din cauza eventualei instalaţii de calorifer. Sper că întârzierea va fi mică.

Am fost pe la mânăstiri unde am avut prilejul să aplic cu mare intensitate adagiul taoist asupra depărtării. Am găsit în Goethe o gândire admirabilă:

"Depăşeşte-te singur - Nimeni, chiar când ar poseda
"mult, nu poate subsista fără nostalgie; dar orice
"adevărată nostalgie trebue îndreptată spre o ţintă
"*inaccesibilă*.

Un călugăr la Sihăstria mi-a spus: "lumina Zorilor şi aceea a înserării, nu vine dela Soare".

Cu toată căldura şi lumina care vin dela depărtări.

V.L.

الحمد لله وحده

Fălticeni
10.XI.78

-Draga mea Îndepărtată,

Sunt consternat de poznele poştei bucureştene. După cât înţeleg, de vină este distribuţia.

Îmi eşti tot aşa de îndepărtată şi de apropiată ca şi constelaţia Dragonului, fie ea în proecţiunea dela Dragosloveni. Se zice că iniţiaţilor de rang mare li se suflă limba păsărilor la ureche de către Împăratul Şerpilor. Constelaţia Dragonului desleagă graiul animalelor, când timpul e spaţializat la Sânziene când Soarele se opreşte câteva clipe (Solstiţiu). Raporturile dintre noi sunt triunghiulare şi nu în linie dreaptă; aceasta e numai baza unui triunghi cu vârful atingând firmamentul. Acesta este sensul zicalei: "căsătoriile se fac în cer".

Dragonul deşi nu expres menţionat, este implicit în începutul basmelor lui Ispirescu. "A fost odată ca niciodată.. când urşii se băteau în coadă", adică, de o parte şi de alta a unui ax imuabil care este constelaţia Dragonului, ceiace ne duce la începutul lui Kaly-yuga. Acum câteva seri am recitit "Ileana-Sânziana". E de o "tehnicitate" uimitoare, tot atât cât basmul următor "Broasca Ţestoasă". M-a sguduit atât, că n-am putut adormi. Reciteşte-o şi tu printre picături, însemnează-ţi ce ţi se pare semnificativ şi când ne vom revedea (...) vom căuta să precizăm

...la dottrina che s'asconde în mit.

Lectura a urmat numai câteva zile după mesajul mut pe care l-am primit la Sihăstria, în noaptea cu lună plină, deasupra munţilor.

Şi câţi codrii ascund în umbră strălucire de izvoară!

Semnul mut a fost în acelaş timp contingent, tangent şi transcendent, netransmisibil. Fiorul lecturii basmului e implicit în acest semn. Poate că studiindu-l, vom putea ridica curentul în sens invers. Dar (...) îşi încifrază indescifrabil mesagiile *Mutus Liber*.

Sunt alături de tine. Prinde curaj. M-a şocat în scrisoarea ta cuvântul "consolare". Nouă, ne este total interzis. "Consolare" e egal cu lâncezire, cu abdicare, cu pas pe loc. Nu uita că ai făcut un pact ireversibil. Sper să ne revedem curând.

سلام علیکم یا روکسی V.L.

P.S. În momentul de a închide scrisoarea am găsit un pasagiu din Goethe, care sper că te va vindeca de "consolare". Cel puţin sper:

"Dépasse-toi toi-même... Nul,quand bien même il "posséderait beaucoup, ne peut subsister sans nos "talgie; mais toute vraie nostalgie doit être aiguillée "vers un but *inaccessible*".

Bucureşti
II.XII.78

Cele ce urmează nu sunt literatură, ci crestături în mlădiţa unui copac fremătător.

Între noi se iscă un murmur: e sâsâitul şerpilor încolăciţi în jurul sferei marei Tăceri; pentru acest fluerat diafan se topeşte Adam de dor la poarta Raiului. Această nostalgie e cordonul care îl mai leagă pe părintele nostru de Arborele vieţii; ca să ajungă acolo îi trebuie vibraţiunea iniţială care leagă şi desleagă lumile. De aici caracterul mântuitor şi toxic al acestui freamăt şi aceia care l-au perceput cât de departe, nu mai sunt oameni, ci exilaţi pe acest pământ, umbre pentru profani. Odată perceput sunetul e indelebil; acest sunet se bifurcă în Îngerul bun şi îngerul rău. Tăcerea se rosteşte.

Să-ţi vorbesc de şerpuiturile, de meandrele fiorului Unicităţii? La ce bun drăguţa mea? El însuşi te va călăuzi pe cărările tale necunoscute care se iscă şi se risipesc pe măsura în care păşeşti pe ele. Lasă-te călăuzită de lup, de vidră, de pajere, toţi prieteni ai noştri. Dragă Roxana, am intrat vrând nevrând, ştiind sau nu, în mitologie. În dimensiunea mitică vorbele se irosesc ca pulberea pe faţa Mayei. În topirea universală, în Pralaya numai un lucru subsistă: fiorul fără de

moarte. Or, şarpele este un fior şi noi, bieţii oameni suntem dâra umedă pe care o lasă sticlind la soare, ca şi cum ar avea în ea raţiunea ei suficentă. Complementarismul fiorului este cântecul păsărilor albastre, nevăzute în Tărie, dar nu mai puţin reale şi virulente. Eroul solar trece prin pădurea de argint amorţită: e deajuns ca pasărea din vârful clopotniţei, din anglie, să treacă prin codrul alb pentruca să înceapă să freamăte; e chemată de gestul văcarului-grădinar; creanga ruptă e torţa care-l duce în insula horelor orgiastice. Grădinarul o pune în buchetul de flori fetei iubite. Sunt singurele flori ce ţi le pot oferi, fără stângăcie, Roxana! lup singuratic!

Flori mitice care nu se evaporează.

Ce ne leagă draga mea? Fire de păianjen, sau cabluri de vapoare? Aşi prefera ultimele, pentrucă sunt mai uşor de scuturat. Dar numai pe un pod făcut din un fir de păianjen, se poate ajunge la crestătura munţilor unde soarele-şi lasă ultima lui sticlire, luceafăr şi cuib de fenix.

Inima îmi debordează de tandreţe, poate pentru fiinţa care şade în faţa mea la birou, sigur pentru acel ce-i în dosul ei; martor impasibil. Ce voieşte dela tine, dela mine, dela noi? Numai ursitoarele o ştiu.

V.L.

Nedatat

Draga mea,

Îţi trimit continuarea de la paginile de Marţi. Mâine le expediez la revistă.

V.L.

Deosebirea dintre generaţii e în natura lor, nu în cronologie. Copilăria este mitică, maturitatea hălăduieşte în timp şi spaţiu, care până la urmă o crucifică. Sfinxul îşi sfâşie victimele prin timp şi spaţiu.

Ştiam din copilărie,că în casa bunicilor se afla o cameră căreia toţi îi spuneau "odaia lui Eugen" pentrucă în ea poposea în vacanţe tânărul cărturar. Pentru noi era peştera lui Ali Baba. Închisă în lipsa lui, camera se însufleţea prin

scrisul său. Dar oricâte obiecte de preţ se ascundeau în ea, nimic nu egala bogăţiile cu care o umplea imaginaţia noastră copilărească. Eram admişi în ea, eu şi vărul meu Anton, cu condiţia să fim "cuminţi", adică, să devenim mobilele odăii. Cea dintâi amintire e un *flash* fotografic. Mă văd întins pe una din canapelele camerii, cu basmele lui Ispirescu în mână pe când profesorul lucra la traducerea lui din Tacit, scriind şi conpulsând un fişier. Mit şi realitate. Îi era milă de sgârieturile isprăvilor copilăriei; parcă-l văd ridicându-se dela birou, părăsind pe Tacit, ca să-mi acopere picioarele, punându-le la adăpost de înverşunarea muştelor. Ispirescu şi Tacit...Şi acum cred că partea cea mai bună o alesesem eu.

Mult mai târziu, când desfăşuram o activitate publicitară, cu totul streină de ideologia lui, mă lăsa să citesc studiile în cenaclul "Sburătorul", cu o totală curtoazie literară, cu un pasionat interes pentru slova scrisă.

Scepticismul lui Eugen Lovinescu era un văl pudic care-i ascundea duioşia şi sensibilitatea, aşi putea spune contemplativitatea. Nu împărtăşea jocurile de-a haiducii ale colegului său Mihai Sadoveanu, răsfrânt fiind în el însuşi.

Când după o zi grea de lucru, se cobora pe strada Sucevii până la malul Şomuzului, nu înfăptuia un pelerinaj spre apusul de soare care tivea dealurile Rotopăneştilor şi ale Brădăţelului?

Era o evaziune spre tărâmul celălalt, în ţara de dincolo de negură.

Bucureşti
6.II.79

Draga mea,
Îţi trimit alăturat epitaful Şogunului. Fără comentarii.

"Ici est la cime. La multitude, en bas, vit comme elle peut. Cet homme avait décidé, non point de vivre, mais de connaître. Ici donc, mettez-le en terre, car c'est ici sa place: ici, où, les météores éclatent, ici, où se créent les nuages, ici, d'où naissent les éclairs. Que la joie accueille la tempête!

Que la rosée mande la paix! Des idées sublimes ne peuvent avoir que des effets sublimes. Permettez lui d'être allongé sur hauteur. Plus magnanimes que ne le soupçonne le monde, furent sa vie et sa mort!"

Epitaphe de Ieyesu Tokugawa.
(1542-1610)

Bucureşti
20.2.79

Draga mea nocturnă,

Am primit mesajul tău cu întârziere, depe vârful,*la cime*, Caraimanului şi prin intermediul vostru, chemarea şogunului Ieyesu Tokugawa, războinicul constelaţiilor. În adevăr, vârful, e singurul loc unde este permisă orizontala, pentrucă este paralelă cu Calea Lactee.

"Je t'adore à l'égal de la voute nocturne
"O vase de tristesse, ô grande taciturne
"Et t'aime d'autant plus que, belle tu me fuis
"Et que tu me parais, ornement de mes nuits,
"Plus ironiquement accumuler les lieus
"Qui séparent mes bras des immensités bleues.

Bucureşti
2.IV.79

...Calm pasionat, plentitudine neprevăzută, cunoaşterea sensibilizată; indicibilă presimţire a Androginului, carte deschisă cu cotorul pe biroul dintre noi, îndealungul lui, unificator şi despărţitor; toate pe meleagurile lui Sefer-Împărat. Am multe de spus în privinţa acestui personaj, aparent inutil.

Un reflex stupid m-a făcut să sar în autobuz, când puteam aştepta altul în ploae. Stângăcie..

L.

Bucureşti
22.IV.79

Imaginea ta a fost mereu asociată în mine cu ideia de suavitate intelectuală, de suflu inefabil, de flacără ascendentă, de puritate (da, de puritate), de lac vrăjit din basm. Seara de Miercuri a fost în relitate o şedinţă magică, un descântec magic, trecând prin pustie, prin noaptea de temut.

A fost pentru mine *sandhya*.

V.L.

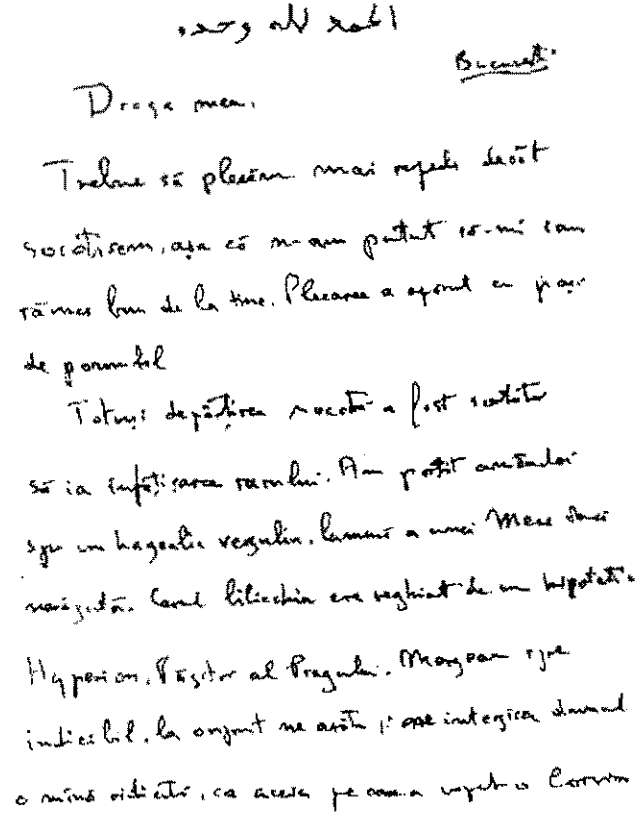

Bucureşti
17.6.79

Draga mea,

Trebue să plecăm mai repede decât socotisem, aşa că n-am putut să-mi iau rămas bun de la tine. Plecarea a apărut cu paşi de porumbel.

Totuşi despărţirea noastră a fost sortită să ia înfăţişarea rarului. Am pornit amândoi spre un hagealâc verzuliu, lumină a unei Mece încă nevăzută. Cerul liliachiu era vegheat de un hipotetic Hyperion, Păzitor al Pragului. Mergeam spre indicibil, la orizont ne arăta şi ne interzicea drumul o mână ridicată, ca aceia pe care a văzut-o Corvin pe calea Nucilor. Aveam impresia că eram gata să ajung la vălul liliachiu, pe care să-l ridic cu mâna, dar pânza inefabilă nu putea fi atinsă. Ca toate adevăratele hagialâcuri, era fără sfârşit. Verdele pe care-l căutam, era după fericita ta expresie un "verde mintal", un curcubeu de smarald, portal cuprinzând jumătate din orizont dar şi portiţă strâmtă, intrare scundă, în peştera în care se piteşte Castelul Graalului Verde sau Mânăstirea de Tămâie.

Vom păstra legătura. Salutări cordiale lui Gri iar pe Corvin îl sărut duios.

سلام عليكم

Ilu.

Folticeni
25.6.79.

Sânziene

Dragă Roxana,

De o săptămână mă lupt cu vrafurile de cărţi. Trebue să le pun în ordine, să le sortez, să le repartizez. După două zile frumoase, am avut altele şapte ploioase şi friguroase, care m-au sechestrat în casă. Îţi închipui ce-nsemează Folticeniul fără plimbări!

Acum a revenit timpul frumos şi mi-am scos paguba. Munţii se văd admirabil.

Am avut un apus de soare definitiv, deasupra Băii. În clipa când ultima fărâmă de soare s-a cufundat pe tărâmul celălalt, a apărut Lumina Verde, dar de data asta în filigran, neperdeluită, nu un verde mintal, ci unul aevea. Un verde deschis. Totul a ţinut vreo douăzeci de secunde. Verde sadea, dar cu Abisul între mine şi el, dar *Abisul era verdele însuşi*. Am regăsit în căpiţa de cărţi în sfârşit "*l'Introduction générale*". Reflectând, o sincronizare perfectă a lecturii noastre e dificilă; dacă nu imposibilă. Îţi propun o lectură concomitentă, câte un capitol pe zi, începând dela 1 Iulie, când sper că apele se vor linişti. Şi asta e o amalgamare, faute de mieux. Ne putem comunica şi apreçu-urile.

Tu ce mai faci? Tot aşa trasă divergent? Eu,cu melancholia mea de exilat.

Sărutări lui Corvin,

Ilu.

الحمد لله وحده

Folticeni
7.7.79

Dragă Roxy,

Am primit scrisoarea ta din care se vede că la data ei, nu ai primit încă scrisoarea mea din Folticeni. O ai acuma? Mulţumesc mai întâi, *à tout prince tout honneur*, micului prinţ Corvin de Inidoara pentru desenul ce mi l-a trimis. Muntele Verde care se înalţă din mijlocul apelor, care seamănă şi cu capul unei balene uriaşe, ridicat *in excelsis*, ca să se identifice cu tot cosmosul şi cu principiul lui, flancat de Sol-Luna - e o inspiraţie fericită, dar în care văd şi o mână maternă...

Însumând misterele Verdelui, există şi primejdia de cufundare în Abisul inferior al acestei culori misterioase; adu-ţi aminte de "Îngerul dela fereastra din Vest"... Deaceia speculaţia asupra acestei culori trebue totdeauna începută,

sfârşită şi întovărăşită de o aspiraţie spre cercurile desrobitoare. Pentru asta trebue să aşteptăm până când pământul va redeveni transparent... Citeşte mereu din Guénon... Şueratul şerpilor e fără primejdie numai când e suscitat, evertuat de ciripitul păsărilor. *Linea virida gyrat universum*, este liniia ecuatorială a Vortexului Sferic, brâul universului, şarpele Uroboros, care se strânge în jurul lumei, şi apoi se dilată, Coagula-Solve.

Şueratul şerpilor e o toxină teribilă, dacă şarpele nu e vrăjit, descântat de ciripitul de sus. Toată această dublă mişcare divergentă şi convergentă e bine simbolizată de zodia Cancerului în care ne aflăm acuma. Mă repet, dar ciripitul primează. Îţi scriu aşa, pentrucă simt un început de obsesie la tine. Poate prea marea familiaritate cu basmele. Nu uita, că ele sunt şi cuvertură exterioară, ţepoasă uneori.

Ştiu că răposatul *călugăr-poet*, Sandu Tudor avea numele de călugăr Agaton. Părintele Stăniloae îl cunoştea bine. Poţi să-l întrebi.

Eu mă sbat cu corectura studiului asupra "*Crailor de Curtea Veche*". Nu poţi să-ţi închipui în ce silă lucrez. Lucruri vechi de 8 ani...

Mă tem că melancolia mea se datoreşte în bună parte tot culorii verzi. Trebue numaidecât s-o transform în Dor, în Eros Kosmogonos. Mergem pe o cale foarte primejdioasă Roxana. Trebue să ne sprijinim.

Cu toată afecţiunea,

سلام عليكم
والو

الحمد لله وحده

Folticeni
21.7.79

Dragă prietenă,

După cum văd, poşta merge alandala. Şi eu citesc după înţelegere "*Introduction générale*", cu reacţiuni inedite. Nu

că aflu lucruri noi, ci prospeţimea e nouă. *Tao*-ul e Vidul, dar oglindirea lui, în lumea sublunară, este spontaneitatea perpetuă, care, atât de des este cernută din cer, că formează aparent un ţesut continuu când în realitate e discontinuu.

Îţi trimit o admirabilă ilustrare a acestei spontaneităţi, scrisă de un mare maestru taoist:

"Sur les montagnes bleues, la solitude des eaux et des nuages,
"Telle est ma résidence terrestre.
"Á minuit, je respire la vapeur violette,
"Sur le luth je joue l'air du jade bleu,
"Dans le four je fais griller les perles fines,
"Dans le vase précieux j'enferme la tige d'or
"Je nourris de sésame le corbeaux blancs,
"Dans une cale basse, je fais tenir le monde
"Mon glaive magique extermine les démons,
"Et je sais préparer le vin inaltérable
"Qui fait éclore en un instant les fleurs
"Celui qui voudra bien devenir mon disciple
"Avec moi pourra contempler la beauté des Immortele".

Şi în altă parte:

"Cel care s-a dăruit munţilor albaştri şi norilor
"alburii, a murit de beţie".

Îmi scri că Dragonul Ceresc simbolizează *Linea Virida*. Nu e exact, nu trebue confundate simbolurile. *Linea Virida* e cercul orizontului, al Crepusculului, Uroboros. Dragonul ceresc este vertical pe acest cerc.

Am revăzut şi am retrăit de mai multe ori Împărăţia Verde, al cărei împărat este al-Khidr. Iată ce-am găsit într-un basm din "1001 de nopţi":

"Tu eşti marele Khidr, păzitorul livezilor şi al
"grădinilor de zarzavat, care îmbraci arborii cu
"coroanele lor verzi, care faci să alerge apele
"fugitive şi desfăşuri covorul verde al fâneţelor
"şi *îmbrăcat în mantaua ta verde spre seară, ames-*
"*teci nuanţele uşoare cu care se colorează cerurile*
"*crepusculului*".

Sunt de părere,că luând cunoştinţă de aceste "deschideri" ale lumii intermediare, primejdioase din cauza ambivalenţei lor, să te fixezi de preferinţă în domeniul Metafizicii pure, busolă infailibilă şi chiurasă impenetrabilă.

"Mânăstirea Rugului depe Muntele Sinai,e pentrucă acolo s-a manifestat Dumnezeu lui Moise,în rugul arzător, afirmând Identitatea Supremă: "Eu sunt cel ce sunt".

Te rog scrie-mi dacă te vei duce cu Corvin la Putna.

M-aş mulţumi cu proximitatea spaţială.

Cu toată afecţiunea şi tandreţa.

إلو

2.08.79.

Dragă prietene, Îţi mulţumesc pentru veştile ce mi le dai în ultima scrisoare. Îmi pare bine că te vezi în continuare cu Radu. Frecventarea reciprocă nu poate fi decât fecundă, mai ales că beneficiaţi de răgazul, de poiana dispersării elementului feminin.

Eu mă îndeletnicesc cu corectarea leneşă a studiului meu despre *Craii de Curtea veche*, care chipurile trebue să apară, în sezonul viitor. Dar cu âştia nu ştii niciodată. Nu poti să-ţi închipui, cu ce silă mă ocup de asta. O adevărată repulsie. Nu pot să-i consacru mai mult de jumătate de oră pe zi. Un singur element nou interesant: Pena Corcoduşa apare incipient crailor "bătrână şi veştejită, cu capul desbrobodit şi numai zdrenţe toată, cu un picior desculţ". Or exact aşa apare şi sibila din Panzoust lui Pantagruel,.....şi celorlalţi tovarăşi, tot cu un picior desculţ (Livre III chap.XVII). Am mai găsit detaliul acesta şi în alte părţi. Eliphas Lévi, în "Dogme et rituel de la haute Magie" spune ca magicianul invocator,trebue să stea în cercul magic cu un picior încălţat şi cu celălalt descălţat. E vorba probabil, de separarea celor două elemente ale unei dualităţi confuze, în vederea purificării lor, unul prin altul. E un ritual magic, chiar teurgic. Îmi va face placere să revăd ultimul *recueil* de articole a lui Guénon, deşi desigur le-am citit. Pasajul din Luca adaugă la

menţionarea pâinii şi pietrei, peştelui şi şarpele. Cu scorpionul e aceaşi opoziţie. Oul, principiu de viaţă şi scorpionul semn al morţii.

Mi-aduc aminte că într-o altă recenzie, Guénon spune că formula fundamentală romană "Senatus Populusque Romanus, S.P.Q.R. e aceaşi cu *Sqorpio*.

Impresia mea este totuşi că Evanghelia lui Toma e a cincea Evanghelie şi că toate textele gnostice sunt fragmente din a o cincea Evanghelie, care conţine nu numai învăţături ci şi "gesturi" simbolice ale Domnului.

Ne face plăcere anunţarea vizitei aşteptate anuală, a cărei lipsă nu o concepem. Alege orice dată vrei. Între 19-26 August sunt încă în post şi vei găsi un prieten extenuat. Aş vrea să facem cât mai multe plimbări. Am nişte idei despre Tao care mi-au venit pe cale itinerantă, Tao-ul ca eternă spontaneitate, fulguraţiune.

În orice caz, te rog să-mi anunţi încăodată bucuria venirii dtale. Salută cordial pe toţi prietenii, şi respectuoase sărutări de mâini dnei. Mihăescu.

Cu vie afecţiune

V.L.

الحمد لله وحده

Folticeni
27.8.79

Dragă Roxana,

Am primit cu bucurie scrisoarea ta, tocmai începusem să mă îngrijorez din cauza lipsei de veşti; acum, însă mă îngrijorează boala prin care ai trecut.Să sperăm că te-ai restabilit complet şi că "puterea" condensată la Putna te va regenera. E indiscret să te întreb ce-ai avut?

Îţi scriu în ultima zi a Ramadanului care a fost foarte dur. Şi eu am terminat lectura comună. Voi începe "*le Roi du Monde*"

"*L'Introduction*" am trecut-o unui nou prieten al meu, profesorul Ilioaia, plin de râvnă extraordinară pentru lucru-

rile tradiţiei. E un om încă tânăr, pe care o boală teribilă, hemofilia îl sileşte să se răsfrângă şi să se concentreze asupra lui însuşi. Aseară am fost cu Florin la el, căci şi Florin e aici pentru o săptămână, spre marea noastra bucurie. Facem plimbări lungi şi tu eşti totdeauna cu noi, cu o prezenţă deloc imaginară. Sunt trist că nu pot veni la Putna, dar n-am ce face. Sunt multe piedici...

Mă bucur că ai făcut popas la Mânăstirea Neamţ; chiar pe timp ploios, statul acolo e o binecuvântare. Sunt prezenţe extraordinare.

Este o tradiţie care spune că surplusul de ploaie e cauzat de refuzul oamenilor de a primi harul, care atunci se transformă în apă. E "modul" în care s-a produs potopul. Îl sărut pe Corvin pentru răspunsul lui în legătură cu ploaia şi cu Mânăstirea; unul din numele ei e acel de *Navă*. Părintele Cleopa nu mai apare faţă de oameni decât ca orator şi predicator. E bine şi aşa. E o mască. Posibil. Ştiu dela alţii că posedă multe lucruri pe care nu le spune. Ce zici de *aiatu-llahi* iranian care, acuma, a luat titlul de Imam, acel din Răsărit. Mai lipseşte acela din Apus,din Maghrib (Apus), pentruca să se producă explozia. Când pleci la Bucureşti? Sper să mai primesc veşti de la tine, din Putna.

Cu drag,

Ilu

الحمد لله وحده

Folticeni
17.9.79.

Dragă Roxana,

Am primit,una după alta, scrisorile tale. Ştirile pe care mi le dai sunt pozitive. Reacţiunile tale faţă de textul de basm ce ţi-am trimis sunt cum trebue; bagă de seamă să nu sensibilizezi prea mult un domeniu primejdios; tangenţa cu o câmpie cu raze X. Mi-aduc aminte de câmpia Scorpiei, de câmpia Ghionoaiei pe care Făt-Frumos le străbate în lungul său hagialâc spre atât de depărtata şi atât de apropiata "Tinereţe fără bătrâneţe şi Viaţă fără de Moarte".

Îţi mai comunic nişte texte despre acest simbolism primejdios. Tandreţea mea intelectuală să te învălue!

Din Jaminîya Upanişad:

"Poarta lumii Luminei cereşti se găseşte acolo unde
""Cerul şi pământul se îmbrăţişează şi "capetele
"anului" sunt unite.

A.K.Coomaraswamy:

"Literal, aceasta vrea să spună că acel care vrea
"să se transporte din această lume în cealaltă sau
"să se întoarcă din ea, trebue s-o facă în "inter-
"valul" unidimensionat şi atimporal care separă
"forţe înrudite dar contrarii, printre care nu
"poţi trece decât instantaneu".

E remarcabil caracterul apofatic al textului lui Roman Melodul. E interesant că Domnul se adresează Maicii Domnului, ca unei cutii de rezonanţă, Maica Domnului,conţinătoarea Vidului.

Textul din Dogmatică e mai ales interesant prin faptul că ridică putin vălul depe o taină: pe măsură ce urcăm, cerul lumii noastre, devine pământul, duşumeaua de diamant a lumei superioare. Deaceia Cerul Suprem, Empyreul, e de diamant. În relizarea descendentă, flăcările de foc devin *Vajra*, cum e trăznetul lui Zevs.

Îţi mulţumesc pentru ţigare; fumând-o eram în camera ta.

Sărută-l frumos pe Corvin, iar tu...

سلام عليكم

إلو

Folticeni
25.9.79

Dragă Roxana,

N-am mai primit nici o veste dela tine, decând ţi-am scris la Putna. Ce mai faci?

Scrie-mi te rog. Cum îi stă lui Corvin cu ghiozdănelul în spate?

Dintr-o poveste:

"Drumul spre tărâmul celălalt, trece peste-o
"culme de munte, pe care soarele n-o atinge
"decât când apune". Magistral!

Te rog scrie-mi.

إلو

الحمد لله وحده

Folticeni
13.10.79

Dragă prietenă,

E un făcut să nu coincidem. Scrisorile în care îmi spui că n-ai mai primit nimic dela mine, se încrucişează cu ale mele. Totuşi n-o regret: e bine să existe între noi oarecare aproximaţie...

Cu privire la biserica Sf.Spiridon*, ctitorul ei 10 Constantin Neculae, îmi face impresia că e Constantin Mavrocordat, care a jucat un rol important iniţiatic, în special masonic, în Principatele încă neunite

Apostolul Petru a întemeiat patriarhatul din Antiohia şi succesorul lui a supravegheat ridicarea bisericii Sf. Spiridon, acela care a demonstrat cu o piatră temelia Treimii. Aştept să ne revedem ca să-mi explici aluziile tale în această chestiune, care mi se par puţin confuze.

În general mă indispune exaltarea ta care din toate punctele de vedere este *contraindicată*. Aşa de exemplu, nu văd de ce şi cum un mesaj depe tărâmul celălalt, în lumina lină a înserării, poate să-ţi fie "o lovitură în moalele capului". Te rog calmează-te şi cruţă-te. Ce idee năstruşnică să-i scrii lui Ilioaia, un necunoscut. Până Marţi nu primise scrisoarea ta;să sperăm că nu o va primi.

Ilioaia mi-a prezentat la ultima întrevedere pe un prieten

* Este vorba despre biserica Sf.Spiridon Vechi, ctitorită la 1747 de Constantin Mavrocordat, demolată în 1987,reclădită în 1995 (n.n.)

al lui, fiul Protopopului Grădinaru, extrem de atras de preocuparile noastre.

Eu continui cu plimbările; am avut câteva crepusculuri miraculoase, verzi cu flăcări de safir, cu impresia netă că sunt numai oglindiri ale unei realităţi transcendente. Luceafărul îmi reminteşte o formulă misterioasă a Sf.Albert cel Mare: *"In Angelo est visio vespertina"*(În Înger este viziunea înserării). Boare de inefabil.

Tu fii liniştită şi egală şi nu uita că adevăratul tău maestru spiritual este Corvin, pe care-l sărut cu toată dragostea.

Cu toată afecţiunea,

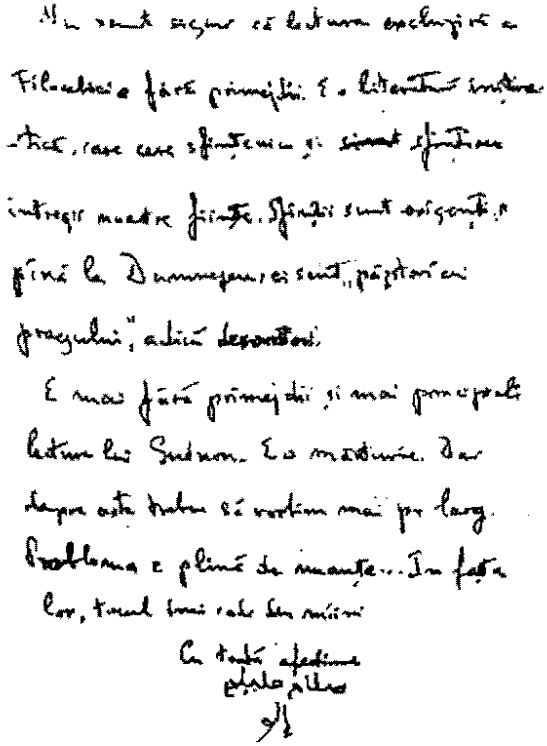

Folticeni
14.12.79

Dragă Roxana,

De o lună ne pregătim de plecare din zi în zi şi tot se amână. De aceea nu ţi-am mai scris, pentrucă socoteam să sosesc înaintea scrisorii.

Ultima ta scrisoare m-a sensibilizat.

Aşi vrea să te simt mai puţin singură.

Nu sunt sigur că lectura exclusivă a Filocaliei e fără primejdii. E o literatură iniţiatică, care cere sfinţenia şi sfinţirea întregii noastre fiinţe. Sfinţii sunt exigenţi şi până la Dumnezeu, ei sunt "păzitori ai pragului", adică devoratori.

E mai fără primejdii şi mai principială lectura lui Guénon. E o mărturie. Dar despre asta trebue să vorbim mai pe larg. Problema e plină de nuanţe...În faţa lor, tocul îmi cade din mâini.

Cu toată afecţiunea,

Ilu

Bucureşti
Decembrie 79

Draga mea,păstrează ca "motto" pentru Ileana Sânziana cuvintele de mai jos:

"Simon Petru le-a spus:
Maria să plece dintre noi,
deoarece femeile nu sunt demne de viaţă.
Iisus spuse:
Iată, că o voi atrage
ca s-o fac bărbat,
ca să devie şi ea un spirit viu,
asemenea nouă, bărbaţilor.
Căci orice femee ce se va face mascul

BIBLIOTECA PUBL
„I. VĂCĂRESCU
Str. Bozianu nr. 10
— BUCUREŞTI —

va intra în Împărăţia Cerurilor."
Evanghelia lui Toma.
Logia 114.

Bucureşti
20.12.79

Dragostea mea, când un sentiment nemereşte făgaşul unei ondulaţiuni cosmice, se împleteşte deoparte şi de alta a ei, însuşindu-şi indefinitatea ei; nu se epuizează, nu trece la limită decât în momentul când se conexează cu scurt-circuitul albastru al Paradisului. Deaceea, repetiţia nu mai este monotonie, ci Unicitate, oglindindu-se în faţetele lumii, irizarea inepuizabilă a Tao-ului. Aceste constatări, mă fac să-ţi repet, că în scurtul traseu dela casa ta la autobuz, prezenţa ta platoniciană m-a făcut fericit. Valurile inegale din casă dispăruseră, ca în mare, când e bună; prezenţa ta devenise hieratică, răcoroasă, o simţeam spaţial lângă mine, puţin îndărătul meu, câţiva centimetri deasupra coroanei mele, ca şarpele Ureus deasupra capului faraonului egiptean. Când suntem împreună, percepem şi suntem regentaţi de ondulaţiuni, de unde tribulaţiunile, inegalităţile, superiorul şi inferiorul, moartea şi reînvierea. Dar când te însumez în trăire solitară, linia ondulatorie dispare şi apare aceea mediană, adică, ceiace dă realitate ondulaţiunei, fără de care aceasta e o nălucire, cum sunt iubirile banale, instrumente ale dominaţiei Demiurgului inferior.

Scânteia albastră terminală, ne va fi vreodată accesibilă? Gura îmi rămâne mută, dar trebue să mulţumim cu lacrimi şi în genunchi că, după vorba lui Schwarzenberg, ştim de existenţa ei, iubita mea *luce intelettual*. Până atunci ştiu că momentele petrecute cu tine, devin astre în Amintire, se simultaneizează, în stele. Le văd reflectate în mâinile tale lungi şi reci, în care, mulţumesc lui Dumnezeu, nu mă mai văd pe mine însumi. Fii, deci, iubito, credincioasă simbolismului tău, *singurul lucru real din noi*. Fii mamă bună, nu vitregă, cu germenul de aur, depus în tine, cu Făt-Frumosul

pe care-l porţi fără să ştii, încolăcit ca un şarpe mic, în găuacea lui AVM.

V.L.

Bucureşti
Febr.1980

Cadoul pe care mi l-ai făcut este o Melancolie. Intuiţia ta feminină? Căci lungimea lui de undă este infinit de depărtată; la un orizont inaccesibil, între ape şi cer, dar "mai apropiată decât vâna aortă" cum o spune Koranul.

Fraza unui mare înţelept chinez e valabilă şi pentru noi şi pentru tablou.

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler
"des merveilles, ne vous inquiétez, ni de la
"distance des montagnes, ni de l'éloignement
"des rivières".

Aşa că "Melancholia" e pozitivă.

V.L.

Vineri

Dragă prietenă,

Gravura pe care mi-ai trimis-o este de mare valoare. Sunt sensibilizat că scrisoarea ta a sosit tocmai în ziua când am terminat să bat la maşină comentarul asupra unor...gravuri din cartea lui J.Lindsay. Îţi trimit paginile alăturate şi aştept impresiile tale.

V.L.

Câteva note asupra mitului Judecăţii lui Paris, cum reies din cartea lui Jack Lindsay. "Helen of Troy" Woman and Goddess.

Judecata lui Paris e unul din acele puncte critice în care se instilează în ciclu o picătură de otravă care-l convulsionează, turburându-i curgerea normală şi leneşă. E catastrofică şi providenţială. Apele o apucă razna peste câmpii, îneacă în şuvoaie sate şi câmpii, îşi sapă alt curs, sfâşiind sânul mamei Gaia. "Totul curge", "Panta rei" e hotărârea

mamelor; nici Zeus n-o poate îndoi. E firesc să fie aşa. deoarece un lucru etern ar avea raţiunea lui suficentă în el însuşi, făcând concurenţă altei eternităţi, absurditate calificată. Există un compromis empiric intermediar, perpetuitatea. E raţiunea de a fi a diferitelor paradise. Zeus nu poate frânge hotărârea Moirelor, dar poate şi trebue să traducă în fapt sentinţa lor încă indistinctă. Cu alte cuvinte învârte roata din jurul polului, pentrucă este Ciakravarti în sensul suprem al cuvântului.

Gravura de la pagina 74

Hera e oprită de soţul ei divin din fugă, printr-o torsiune a încheieturii mâinii. Zeiţa arată Cerul şi pământul, iar braţele sale iau forma unei jumătăţi de swastika, cu o rotaţiune dela stânga la dreapta. Acest semn al polului nu poate fi privit aşa decât atunci când e privit de jos în sus, cu alte cuvinte dela polul sud, ceiace ne duce spre vechile societăţi matriarhale din Atlantida şi din sudul Africei, caracterizate prin predominarea unui sacredoţiu feminin,reprezentat de Hera. Zevs apucă spiţa swasticei cu mâna, oprind rotaţiunea. E posibil şi chiar probabil că-i

imprimă o mişcare contrarie. Restabileşte circumambulaţiunea polară. E o restaurare virilă şi olimpică, cu caracter net hyperborean. Că e o presupunere justă o arată gravura dela pagina 192.

Hermes criofor, adică purtând pe gât oaia cea pierdută, ceiace îl identifică cu Bunul Păstor din parabola evanghelică, conduce pe cele trei zeiţe la judecata lui Paris. Hera care e la mijloc, face acelaşi gest de jumătate swastikă, dar de data asta, neconstrânsă, în sensul corect al rotaţiunii, dela dreapta spre stânga, ceeace confirmă rectificarea făcută de Părintele Zeilor, augustul său soţ şi frate.

E necesar acum, să încercăm o interpretare sumară a judecăţii lui Paris. S-a întâmplat cu prilejul nunţii lui Peleu cu Thetis. Zevs şi Poseidon voiseră mai înainte s-o ia de soţie, dar Prometeu le-a prezis că fiul născut din căsătoria aceasta va fi stăpânul lumii. Cei doi zei mari au renunţat şi au dat-o lui Peleu. Din unirea lor a ieşi Ahile.

Thetis nu a vrut la început să primească această mezalianţă cu un muritor. Dar mercurul filozofal pe care ea îl reprezintă trebuia să se fixeze într-un vehicul uman, pentruca Ahile să poată veni pe lume, ca instrument al răvăşirei ciclice.Ca zeiţă marină, a luat toate formele amăgirii, foc, apă, vânt, arbore, pasăre, tigru, leu, şi final sepie, care-şi secretează vălul din ea însăşi. Peleu, sfătuit de centaurul Chiron, a ţinut-o solid, până când a redevenit zeiţă şi femeie. La uniunea dintre fix şi mobil, au participat cum se cuvine, toţii zeii. Discordia, Eris, neinvitată, a aruncat în mijlocul nuntaşilor, un măr pe care scria "Celei mai frumoase". Atunci s-a iscat o zarvă, care era în realitate o ordalia, cerându-i-se lui Paris, fiul lui Priam regele Troiei, să hotărască cine era mai frumoasă dintre Hera, Athena şi Venus. Păstorul regal a ales pe Afrodita, zeiţa frumuseţii, care-i făgăduise că-i va da pe cea mai frumoasă femeie din lume, pe Helena şi autorul arată că aceste răpiri de zeiţe erau dese în vechea mitologie, unde aveau un caracter ritual, cum s-a perpetuat până astăzi. Dar *ananka stnei*, e necesar să ne oprim, cum spunea Aristot, să vedem ce ascunde mitul în realitate.

Deci în timpul unei hierogamii, simbolul superlativ al

Concordiei şi al Armoniei, Eris aruncă mărul discordiei. Nunta s-a împlinit pe Muntele Pelion, simbol axial, deci în jurul Arborelui Vieţii şi al Unităţii. Mărul Discordiei, prin urmare, n-a putut fi cules decât din arborele dualităţii, al cunoştinţei Binelui şi al Răului. Asemănarea cu mitul biblic e izbitoare.

De trei mii de ani, filozofii nu au decât imprecaţiuni pentru Paris care nu a întins mărul Herei sau Athenei, amândouă izvor de virtuţi, ca şi cum frumuseţea nu ar avea în sine, o virtute eminentă. Pe lângă Afrodita obişnuită, mai există şi o Afrodita Urania.

Adevăratul învăţământ al mitului este că Paris ar fi trebuit să recuze multiplicitatea şi distinctivitatea, alegând Unitatea, exact cum ar fi trebuit să facă şi Adam. "Mi-aţi dat mărul Discordiei, vi-l înapoiez ca mărul Concordiei. Nu pot alege. Toate trei sunteţi ţesute pe aceaşi pânză cosmică. Îmi sunteţi toate trei necesare. Când aleg numai pe una din cele trei gune, celălalte două se volatizează într-o clipă ca şi lumea pe care o susţin". După aceste vorbe, vârsta de aur s-ar fi întors pe pământ. Dar ciclul trebuia să-şi toarcă implacabil spirele descendente.

Reluăm comentarul unora din gravuri.

Gravura dela p.193

Hermes, mesagerul lui Zevs, stăpânul drumurilor în sus şi în jos, prinde din urmă pe speriatul şi fugarul Paris, pe care un instinct salutar îl vesteşte despre primejdia unei astfel de alegeri. Îi apucă cu acelaşi gest încheietura mâinii, ceeace-i arată caracterul ritual. Împreună cu braţul care ţine o liră, formează acelaş braţ de swastică. Cele trei zeiţe strâns ţesute între ele îl urmează, în mână cu câte un cerc perfect, perfecţiunea unui atribut divin.

Spaima rituală a lui Paris, retragerea în faţa unei responsabilităţi care-l depăşeşte este arătată în gravura de la p. 203.

Tânărul păstor îşi învălue faţa, când i se arată cele trei zeiţe. Eros în braţele mamei lui Afrodita, îi acopere ochii cu mânuţele, creind o solidaritate între zeiţă şi om. E bezna în care se înfăptuieşte un mister. De data asta, Hermes o ia la fugă, respingând orice răspundere.

Gravura dela p. 198

Cortegiul celor trei zeiţe e condus de obicei de Hermes, pe lângă care merge un câine. E Veltro, Kane, duşmanul Lupei, care va fi numit şi "le Grand Hermes".

Caracterul fatal al judecăţii este arătat
în gravura dela p.213

unde cele trei zeiţe sunt identificate cu Eumenidele.

În gravura dela p.109, Hermes conduce pe cele trei zeiţe în peştera în care îi aşteaptă Pan.

Gravura de la p.178

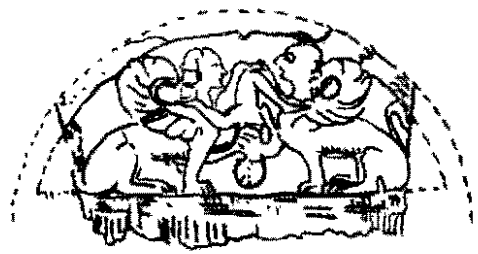

are o valoare cu totul excepţională.

* C.G.Jung *Psyhologie und Alchemie* mit 270 Illustrationen (n.n) MCMLII Rascher Verlag Zürich

Bucureşti
Febr. 1980

Singur, la masa mea, răsfoesc o carte cu gravuri alchimice*. Singur? Melancolia mea năluceşte un umăr stâng sprijinit pe umărul meu drept şi o faţă urmărind ieroglifele la fragment de secundă.

Aşa eşti mai aevea decât fiinţa ta fizică cu care mă încrucişez de două ori pe săptămână.

Roxana...

În una din gravuri, Eva e întinsă pe pământ cu faţa spre cerul din care a fost alungată extatic.

Între cer şi Eva, din creştetul capului ei se înalţă un arbore, care fireşte este Arborele lumii. Picioarele le ţine încrucişate în formă de X, ceiace la bătrânii alchimişti era un semn de recunoaştere; reprezenta modul de circulare a curentelor subtile din fiinţa omenească. Cu o mână îşi acopere sexul ceiace indică o transmutaţiune a forţelor regeneratoare; cealaltă mână este îndreptată spre Chivotul Alianţei, pe capacul căreia stau, nu Heruvimii, ci un craniu. Moartea iniţiatică păzeşte comorile şi talismanele din Arcă. Ne aflăm pe Golgota căci acest cuvânt înseamnă craniu şi este o tradiţie care spune că crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul e făcută din lemnul Arborelui Lumii. Arca Alianţei, mai ales craniul de pe ea, reprezintă pântecele Evei din care a ieşit moartea în lume, dar şi viitoarea răscumpărare a neamului omenesc. Obiectele din Chivot sunt ovarele Evei, singurele organe misterioase din fiinţa ei. Cu o mână îşi acoperă sexul pentruca, cu cealaltă să întredeschidă Arca sfântă.

Câteva pagini mai încolo, găsesc o altă gravură, care de data asta reprezintă pe Adam, tot cu picioarele încrucişate. Şi din el creşte un arbore, dar de data asta din falus, ceiace arată că, împotriva aparenţelor, femeia îşi sublimează fiinţa prin Intelect (Maica Domnului care naşte pe Iisus prin cap); bărbatul singur poate sublima forţele bazice din fiinţa sa. Luna e la dreapta arborelui, la stânga indexul unei mâini arată o săgeată înfiptă în partea dreaptă a pieptului lui Adam

în care e înfiptă săgeata, exact în locul de unde a fost scoasă din coastă Eva şi unde a fost străpuns pieptul Mântuitorului de lancea centurionului Longin. Cu mâna stângă Adam strânge cu fervoare săgeata înfiptă în carnea lui. E un gest sacrificial de adoraţiune.

Să-ţi descriu, scumpă, a treia gravură. Pe aceaşi Arcă a Alianţei stă în picioare un înger încoronat, cu trăsnetele în mâini. Cred că e Mihail, cu *Vajra*. Spre Înger păşesc în procesiune şapte femei, dintre care cea din urmă e un copac cu un cap omenesc , deabea indicat printre frunzişuri. A doua femee e indicată mai precis, cu bustul vizibil. La a treia corpul e aproape identic cu trunchiul copacului; în continuare, arborele se umanizează, dar primele cinci femei au rădăcini în pământ. Ultimele două sunt autonome; din creştet le creşte un arbore. Toate femeile se ţin de mână, ceiace reprezintă lanţul iniţiatic *silsila*.

Toate trei gravurile ne arată că Omul e Arbore şi Arborele e om. Deaceia Mama Pădurii îşi apără cu văjnicie copiii. Mama Pădurii, aspectul de rigoare, de implacabilitate al Maicii Domnului, Doamne iartă!

În pădure trebue să păşim cu o adoraţie tăcută.

Versul lui Eminescu are sens literal:

"Codru frate cu românul"

şi

"...De-i suna de două ori

"Îţi vin codrii în ajutor"

şi

"Căci să ştii iubite frate
"Că nu-s codru ci cetate
"Ci vrăjit sunt eu de mult
"Până când o să ascult
"Răsunând din deal în deal
"Cornul mândru triumfal
"Al craiului Dekebal.
"Atunci trunchi-mi s-or desface
"Şi-n palate s-or preface
"Vei vedea ieşind din ele
"Mii copile tinerele
"Şi din brazii cât de mici
"Vei vedea ieşind voinici,
"Căci la sunetul de corn
"Toate-n viaţă se-ntorn"

Ceiace este extraordinar e că Eminescu a intuit strânsa înlănţuire dintre piatră şi arbore, şi, prin aceasta, cu omul. Intuiţie sau predanie orală? Personal, înclin spre această din urmă ipoteză.

Piatra este cubică; din ea, din vârful ei, răsare arborele piramidal. În miezul arborelui, în anglia lui, se piteşte ascuns omul care prin dezvoltarea şi actualizarea latenţelor sale, însumează şi stânca şi arborele, prefăcându-le la rândul lui în latenţe proprii. Prin el, stânca şi arborele se desrobesc din temniţa unde sunt imobilizaţi prin rădăcina lor. Prin om copacul şi stânca aleargă, sboară, sar şi final, se înalţă la cer. *Petra autem erat Christum*, care trage după El în cerul mai presus de ceruri, piatra-Golgota şi copacul-cruce mântuitoare. Deaceia fecioara din gravură, cea mai apropiată de Tronul dumnezeiesc, are în creştetul capului un arbust, care în cerul Empireu va pătrunde în toate ocniţele manifestării, uriaşă cruce cu trei dimensiuni...Şi în noi, bărbat şi femee, se află difuze, prinse în ganglioni şi rădăcina şi coroana lui. Să dea Dumnezeu ca aceasta să se afle la locul ce i se cuvine,

creştetul capului, şi nu strâmbă şi înăclăită în nu ştiu ce măruntae reziduale.

L.

Bucureşti
Martie 1980

Dragă prietenă, am ajuns la o etapă a vieţii mele iniţiatice, sau, mai simplu, a vieţii, fără nici un alt epitet, în care simţul realităţii mă obligă să mitologizez totul. E o aplicare a razelor X la nivelul transcendent al Etherului. Nu regret nimic, căci nu este nimic de regretat. "Terre ingrate, je ne bâtirais le palais de mes rêves (moi, je diras, le palais de mes idées pures), sur ton sol ingrat"; şi după o trăire frenetică a vieţii aşa cum o concep spectrele ce ne înconjoară, regele Macbeth, prin gura lui Shakespeare, spune înainte de a muri în luptă, când i se anunţă moartea reginei:

"Trebuia să moară odată. Momentul va fi venit de a spune cuvântul acesta! Mâine, apoi mâine, apoi mâine, lunecă cu paşi mici, din zi în zi până la ultima silabă a registrului timpului; şi toate ieri-le noastre n-au făcut decât să lumineze pentru proşti drumul morţii prăfuite. Stinge-te, stinge-te, torţă scurtă!! Viaţa nu-i decât o fantomă rătăcitoare, un biet cabotin care se împăunează şi se agită în ceasul său, pe scenă, pe care apoi nu-l mai auzi; e o poveste spusă de un idiot, plină de sgomote şi de furie şi care nu semnifică nimic". E curios că de vreo zece zile, mă urmăreşte fiinţa lui Mayer şi acum, prin decantare, ierogliful lui. Uitasem să-i veghez ultimele zile, după cum o uit pe Lilica, mă înfior s-o spun. Conversaţia avută cu tine a avut rolul unui reactiv. Poate, pentrucă şi el a iubit o Roxană.

Îl văd funcţional - şi pe degetele unei mâini număr oamenii cărora le fac cinstea să le acord acest adverb - îl văd pe bordura de piatră a unui sordid gard bucureştean, Mare Preot şi Sacrificator al Celui Veşnic. Senzaţia nu mai era de ordin sensibil, ci de ordinul ideogramelor, ţinând mai mult de ştiinţa exactă decât de laboratorul tău sordid. Viziunea aparţine orelor înstelate din viaţa mea, în cerul stelelor fixe.

Isac zăcea întins, cu faţa în sus, pe tăblia unei mese sacrificale în formă de ciupercă, cum sunt Babele; acest soi de stânci sunt ovarele şi trompele Gaiei, Mama Primordială. Nu au nimic de a face cu piatra de fundament, sunt tocmai opozitul ei.

Isac vedea numai cerul. Cerul înflăcărat, calcinat de razele implacabile ale soarelui, devenit Capul Meduzei, cum e întotdeauna în momentele de rigoare. Reverbera numai numele divine limitative. O singură determinaţiune negativă; jungherul sacrifical din cheia de boltă a Firmamentului, irizând spectrul invizibil al luminei astrului nemilos. Era ţinut de o mână invizibilă, ca în gravurile hermetice: a lui Mayer? a ta? In definitiv,dece nu?

Eterul calcinase toată lumea. Eterul, care când se coboară pe pământ, devine pulbere radioactivă, sau tradiţional vorbind, Vitriolul, l'*Èther, cette pensée de la Lumière divine.*

"Înaintea mamei mele, Tu m-ai luat şi mi-ai vărsat băutura,
"Suflu divin şi m-ai consacrat, germen în sân".
(HÖLDERLIN)
"An den Äther"

Bucureşti
8.III.1980

Scrisesem aceste rânduri în dimineaţa de Joi; voiam să ţi le dau după amiază. Le pusesem aşa de bine într-un caet, că nu le-am găsit la plecare; şi le-am dibuit când m-am întors acasă... După relectură, în primul moment, intenţionam să nu ţi le mai remit: mi se păreau prea "sahariene" ; în filigrana însă a paginei, şopteşte o imensă tandreţe care curge lin şi nestăvilit spre propria-i Desăvârşire, pe un fluviu negăsibil în lumea noastră, ca râurile mitice, Iordanul din basmele noastre , Eridanul, Apa Sâmbetei. Nici un pescăruş, nici o rândunică, doar pasărea măiastră îi poate mângâia faţa.

Ţi-aduci poate aminte, că în nişte pagini scrise în lumina ta, vorbeam de cornul de argint al Lunei care poartă pe Dante spre Înălţimi.

"Minerva spira e conduce-mi Apollo."

Scriam că simpla privire a ochilor de carne a oamenilor, cufundă vasul sublim. Totuşi, cornul de argint poate coborî din sfera lui în lumea noastră sublunară pe fluviile sacre nevăzute, cu încărcătură de aleşi, spre Marea Pacifică, în propria lor entelehie.

"E il naufragar m'e dolce in questa mare"

Vii cu mine spre Apa Sâmbetei? Voi căuta singur barca purtătoare a Graalului?

L.

Text consemnat sub dictare:

Mioriţa

Motto:
Asccendit a terra in coelum; iterumque descendit in terram et recipit vim superiorum et inferiorum.
Se urcă de pe pământ în cer, şi din nou se coboară pe pământ şi primeşte puterea celor de sus şi celor de jos.
Tabula smaragdina.

Urcuşul e marcat printr-un hieroglif: piciorul. Plaiul şi raiul se urmează unul altuia chiar în versificaţie. E o urcare spre slăvi aşa că în realitate găsim pe plai nu piciorul ci " "vestigiul piciorului". Plaiul, piciorul de plai e un punct prin excelenţă nevralgic prin care se efectuează o secţiune transversală prin pământul întunecat şi descoperim acolo "gura de rai". Că în simbolistica românească "plaiul" reprezintă o categorie de materie sacră, ne-o dovedeşte un admirabil bocet oltenesc în care mortul condus de vidră şi lup, ajunge într-un ţinut paradisiac "pe drumul de plai" (Cântare pentru cel dus).

Ne întrebăm dacă *Mioriţa* n-a fost în relitate un bocet? Bocetul pentru ocultarea sacrificială a Regelui Lumii. În simbolismul geometric "gura de rai" se reduce la un punct,

ceeace justifică ideea de secţiune transversală. Numai secţiunea transversală actualizează şi scoate la iveală din materia omogenă, haotică, ochiurile de apă, transformându-le în puncte arteziene.

Deci "gura de rai" este un punct colector care înmănunchează într-un nod vital cele trei dimensiuni ale spaţiului, redistribuindu-le apoi în lumea noastră. Deaceea, din acel punct "vin în cale, se cobor la vale" trei procesiuni solemne "trei turme de miei" care marchează curgerea celor trei gune una în alta. "Cei trei ciobănei" sunt regenţii gunelor. Dealminteri, turmele de miei curg ca nişte ape line, aproape imobile.

Poezia ne dă un exemplu de geografie sacră când ne arată nu teritoriu actualizând turmele de miei ci turmele actualizând Vrancea (Varanha) - numele vechi al Centrului Lumii Moldova şi Transilvania. Turmele de oi sunt în mod existenţial şi nu alegoric Gangele ceresc scurgîndu-se în lumea noastră. E Calea Laptelui dăruindu-se sacrificial lumei noastre prin ţâţele oilor. Graalul ceresc în pogorământ terestru.

"Cei trei ciobănei" sunt cei trei şefi supremi ai ierarhiei iniţiatice.

Ne întrebăm dacă, indicarea unei "guri de rai" ca fiind locul unde "curge lapte şi miere" nu exprimă acest mister suveran? Se poate observa că şi mierea este identică cu mioara care cuprinde şi ea misterul Marian. De unde expresia "lapte dulce" dacă nu contracţiunea laptelui şi mierei în acelaş nectar?

Maria este prezentată hieratic uneori cu amîndouă picioarele pe globul pământesc. Din cele două picioare ies laptele şi mierea. Muşcătura şarpelui este un istm prin care cele două balsamuri se infuzează în lumea noastră în forme spiraloide. În esoterismul musulman Allah ne este prezentat stând pe tron, cele două picioare ale Lui simbolizând misericordia şi justiţia.

Unitatea baladei se află în termenul "Mări" care implică ideile de Mărire, Maria, şi Marea.

"Mări, se vorbiră,
Ei se sfătuiră,
Pe I-apus de soare
Ca să mi-l omoare
Pe cel moldovean
Că-i mai ortoman"

Spuneam mai sus că cei trei ciobani sunt regenţii celor trei guna aşa că în realitate ei se sfătuiau cum să le convertească una în alta şi atunci, guna cea mai înaltă, a ciobănaşului moldovean e tendinţa de direcţie verticală şi sacrificială, silind aproape cele două gune inferioare să se convertească una în alta. Ei pot fi cei trei judecători ai infernului, Minos, Eac şi Radamante, pe care Dante îi păstrează în tradiţia creştină cu aceleaşi funcţiuni.

În punctul nevralgic al amurgului, când soarele şi lumina se jertfesc într-o liturghie misterioasă, Luceafărul e punct de fixaţiune a tuturor duratelor timpului, adică a diverselor lui ondulaţiuni.

Într-o etimologie simbolică, ortoman poate fi Manu cel drept, identificând această funcţiune cu Polul.

Turmele, pot fi înţelese ca fiind şi colectivităţi umane conduse de şefii lor respectivi spre propria lor finalitate.

"Mări se vorbiră" poate fi şi un colocviu ritual între cei trei şefi ai unor organizaţii iniţiatice care, din cauza termenului ortoman, poate fi chiar Tradiţia primordială.

Apare între noi Mioriţa ca paredru al ciobanului. Având în vedere că un paredru trebue să fie complementar cu partenerul lui, Mioriţa face cuplu cu ciobanul care în cazul acesta simbolizează pe Iisus mielul lui Dumnezeu. Se poate merge şi mai departe. Mioriţa nu e numaidecât o mieluşea care n-a avut nici un pui. Se spune Mioriţă şi la o oaie foarte tânără, deaceea în traducerile franceze ale poeziei, ea e numită "L'agnelle" dar şi "la brebis", şi într-adevăr, în altă variantă românească, balada are numele "Oaia năzdrăvană". În cazul acesta, dacă Mioriţa, în sensul feciorelnic al termenului e paredrul lui Iisus, ce paredru are oaia? Răspunsul nu-i decît unul: berbecul. Or, berbecul e numele lui *Ram* care desemnează două din avatarele lui Vişnu: Parashu Rama (Rama cu toporul de cremene) şi Rama Chandra.

În limbile germană şi engleză, berbec se spune "Rams". Toate acestea indică originea precreştină a *Mioritei*.

"Ram" este suportul lui Agni, focul sacrificial prin excelenţă, care susţine toate lumile. Reamintim aproape identitatea lui Agni cu Agnus care însemnează miel, şi cu Ignis care însemnează foc. Există yogini care aprind focul sacrificial numai prin pronunţarea mantramului "Ram".

"ori iarba nu-ţi place,
ori eşti bolnăvioară,
Drăguţă Mioară?"

Întrebările ciobanului indică o dezordine ciclică, sensibilă în Shahti lui Ortoman, şi nu în Ortoman care e Pol imobil, ceeace nu implică o carenţă sacrificială ci din contră, pe căile ei, tot aşa de virulentă ca şi cea a *Mioriţei*, cum se vede în încheierea baladei. Mioara, care este Anima Mundi, sensibilizează orice dezordine ciclică. Baciul care e Ortoman, deci Ax vertical, nu e informat de elementele pozitive şi negative ale Lumii pe care o regentează decât prin tremorul lui Anima Mundi care se propagă ondulatoriu dela extremităţile Cosmosului la Axul Polar care ordonează toate dezechilibrele parţiale într-un Echilibru Suprem. Deci, Mioriţa are o funcţiune informatorie deosebită de aceea a Baciului.

Anima Mundi e într-o stare de fluenţă continuă solicitată de expirul şi inspirul manifestării. Rămâne ca funcţiune a Polului să distribue aceste tendinţe contrarii în vederea unui echilibru final. Ca să uşureze această teurgie, Mioara cere ciobanului să se adăpostească "la negru zăvoi", adică într-o indistincţiune care e deasupra alternanţelor de orice fel ar fi ele, şi asta ca primă cerere. A doua este îndemnul să-şi cheme "un câne cel mai bărbătesc şi cel mai frăţesc". Aceste două calităţi de bărbăţie şi frăţie (pot fi o aluzie la fraternităţile iniţiatice care vor ajuta Polul în lucrarea lui de restabilirea ordinii la sfârşitul de ciclu), pot fi deci, o aluzie la Veltro. Că această funcţiune de informare aparţine tradiţiei primordia-

le, o dovedeşte faptul că găsim în literatura populară creştină ceva echivalent: Maica Domnului, pe un munte sacru, povesteşte Divinului Ei Fiu, un aşa-zis vis al Ei, în care sunt retrăite patimile şi moartea Lui. Tradiţia populară spune că acel care citeşte în fiecare zi Visul Maicii Domnului şi îl poartă la el, e mântuit; nu înseamnă că omul devine colaborator al Maicii Domnului în funcţiunea Ei de receptare şi transmitere a ondulaţiilor Materiei Prime? Această funcţiune a mării primordiale este prin excelenţă oraculară, deaceea Ciobanul îi spune oiţei, câteva rânduri mai jos:

"oiţă bârsană

"de eşti năzdravană", termen foarte enigmatic, pentrucă implică o cunoaştere esoterică prin excelenţă. E "năzdrăvană", pentrucă cunoaşte sacrificiul Mielului, nu prin ispitire ci prin inspiraţie. E "Fecioara Orantă" cu mâinile neobosit ridicate, prin care se înalţă aspiraţia şi prin care se coboară graţia.

Toate cele spuse mai sus sunt un fel de "proscomidie" a liturghiei ce urmează să ia fiinţă; cu alte cuvinte, baciul ungurean şi cu cel vrâncean se pregătesc să omoare, deci să sacrifice pe baciul moldovean. Omorârea baciului nu este altceva decât frângerea pâinii euharistice în cupa Graalului. Nici o rezistenţă din partea cobânaşului, ceeace exclude orice idee de crimă. Cei doi ciobani, vrânceanu şi ungureanu sunt acesorii Regelui Lumii în misterele cosmice pe care le celebrează la asfinţitul soarelui pentrucă - particularitate admirabilă a limbii române - "asfinţit" însemnează şi "sfinţit". După cum desăvârşirea sacrificiului lui Hristos implică îngroparea Lui, tot aşa ciobânaşul îşi fixează cu precizie ritul de înmormântare, într-un punct echivalent cu "Mijlocul Lumii": "să spui lui vrâncean şi lui ungurean / ca să mă îngroape / aici pe-aproape / la strunga de oi / să fiu tot cu voi / în dosul stânii / să-mi aud cânii / Aste să le spui /".

Urmează câteva particularităţi ale acestei înhumări: Mioriţa urmează să-i pună la cap "Fluieraş de fag / mult zice cu drag / Fluieraş de os / Mult zice duios / Fluieraş de soc / Mult zice cu foc, ceea ce implică faptul că ondulaţiunile

orizontale ale apelor primordiale suferă o conversiune verticală prin capul ciobânaşului. Se poate presupune că ciobânaşul a fost înhumat vertical, ca un yogin iar fluierele nu sunt decât continuarea suşumnei în lumea transcendentă. Ele se pot presupune ca puse în continuare şi având funcţiunea de a lega prin suflu (prana) toate planurile de existenţă sau cele trei lumi. Fiecare fluieraş are o funcţiune deosebită de specificare a curentului spiritual care exaltează lumile. Incantaţia celor trei fluieraşe sensibilizează elementele caracteristice ale nostalgiei: drag, duios, foc.

Dintr-o altă perspectivă, cele trei fluiere sunt cele trei curente subtile ale individualităţii: ida, pingala şi sinteza lor, suşumna. E misterioasă menţionarea unui fluieraş de os, pentrucă în budismul tantric se întrebuinţează tibii umane ca mijloc de incantaţiune. Ne întrebăm dacă acest fluier sacral nu e făcut din "fluierul piciorului"? Într-o lectură ulterioară studiului nostru am găsit în cartea lui F. Schuon. "Regards sur les Mondes Ancines" descris unul din marile rituri ale Pieilor-Roşii, rit cu numele "La Danse du Soleil". Acest rit semnifică o uniune virtuală cu Spiritul solar, deci cu Marele Spirit şi simbolizează rataşarea sufletului Divinităţii. Dansatorul, în acest rit e ca un vultur zburând spre soare: cu fluierul de os de vultur, el produce un sunet strident şi plângăreţ, totodată imitând într-un anumit fel zborul vulturului, cu penele pe care le poartă în mâini. Acest raport într-un fel sacramental cu soarele lasă în suflet o urmă de neşters.

Pentru noi, acest ultim fapt va avea o deosebită importanţă când vom încerca să vedem ce-a fost în totalitatea lui, ciobânaşul.

La evrei, în ziua cea mai importantă a anului, ziua iertării păcatelor (Iom Kipur) în momentul solemn când Dumnezeu răspunde cererii pasionate de iertare a oamenilor, şeful comunităţii suflă într-un corn de berbec. Or, am văzut, că ciobanul este şi Ram, berbecul. În această liturghie cosmică, intervine şi Duhul sub aspectul lui de Suflu şi de Prana: "Vântul când a bate / Prin ele-a răzbate / Ş-oile s-or strânge

/ Pe mine m-or plânge / Cu lacrimi de sânge"

Aceleaşi picături de sânge pe care le avea Domnul Hristos în timpul patimilor Sale. Aceste lacrimi de sânge sunt aceleaşi pe care Iosif din Arimateea le-a cules în Cupa sfântă a Graalului când centurionul Longin a împuns coasta Mântuitorului cu suliţa.

O tradiţie spune că potirul s-a revărsat şi sângele a căzut pe pământ, pe care l-a străbătut, ajungând până în iad, unde a eliberat pe damnaţii atinşi.

O altă tradiţie, mai precisă, ne spune, că în timp ce sângele Mântuitorului umplea cupa, Maica Domnului îşi storcea sânul în aceaşi cupă, aşa că ceeace a ajuns în fundul iadului, răcorindu-l, era o licoare mixtă, am putea spune androginică.

Crăiasa despre care vorbeşte ciobănaşul este Mireasa noastră, Moartea, şi când povesteşte că la nunta lui a căzut o stea, ne referim la tradiţia populară că atunci când moare un om, o stea cade. Totuşi, ciobănaşul atrage atenţia Mioarei să nu spună turmelor de omor pentrucă turma nu poate înţelege secretele Polului.

"Iar tu de omor / Să nu le spui lor / să le spui curat / că m-am însurat / c-o mândră crăiasă / a lumii mireasă".

Ins, Mireasa Lumii are un sens mult mai profund şi mai vast.

Este Anima Mundi, Mireasa tuturor iniţiaţilor, la care nu se poate ajunge decât după ce s-a băut licoarea de lacrimi, sânge şi lapte şi s-a păşit peste pragul morţii.

În versurile care urmează se întrebuinţează un limbaj foarte precis, valabil chiar tehnic, referindu-se la o hierogamie. Regele-Păstor se cunună cu Anima Mundi: "Soarele şi luna / Mi-au ţinut cununa /" - şi se află la cele două colţuri superioare ale imaginii, ca în gravurile alchimice, "brazi şi păltinaşi / I-am avut nuntaşi", martori veniţi din paradisul terestru, "Preoţi, munţii mari", coloane de susţinere a templului cosmic, "Paseri, lăutari", ceeace ne pune în directă legătură cu limba păsărilor care e limba paradisiacă, "Păsărele mii şi stele făclii" - ochii apelor superioare.

Acum apare în poezie mama ciobănaşului. "Măicuţa bătrână, cu brâul de lână" care ca toate mamele esoterismului rătăceşte în căutarea Fătului ei Frumos, ca Maica Domnului, Demeter, Afrodita, Istar şi altele. Dar în baladă se insistă mai ales punându-se accentul de greutate pe aşpectul ei substanţial. Deaceea ciobănaşul cere Mioarei să vorbească mumei numai de nuntă nu şi de moarte. În privinţa căderii stelei observăm că poate fi vorba de o stea echivalentă cu cea a Magilor care s-a oprit la Betleem, deci acolo unde cade ea din cerurile superioare în lumea noastră, este în adevăr o gură de rai.

Spuneam mai sus că fluieraşul de os poate fi în legătură cu misterele tantrice. Este o aluzie la lumea subterană şi reamintim că regele morţilor este Yama, fratele lui Manu, ceeace ne arată că ciobănaşul se identifică cu Manu.

Yama cântă, şi fluierul lui de os se transmută în aur prin suflul divin al lui Yama care sub această ipostază, odată cu transmutarea osului în aur se transmută şi el în Manu.

Fluierul de os este "neclintita limbă" între celelalte doua fluiere. Din această perspectivă, Yama şi Manu sunt cele două tipsii ale balanţei cosmice iar ciobănaşul apare ca un Hermes Psihopompos conducând sufletele morţilor spre destinele hărăzite lor de impecabila şi implacabila Balanţă.

Identificarea ciobănaşului cu Hermes este cu atât mai justificată, cu cât Hermes este găsit în tradiţia dacică sub numele de Aramis sau Sarmis Vasilevs, cum îl găsim pe monede.

Sarmisegetuza e oraşul lui Hermes. Păstor al oilor vii, Hermes-Sarmis e şi Păstorul morţilor.

Curentele subtile care sunt inerente microcosmosului se află în virtutea analogiei şi în macrocosm sub formă de linii de forţă, curentele subtile ale unei ţări. În ţările noastre ele ni se par indicate de aşa zisa transhumanţă, pribegie a oilor dela munte la şes şi înapoi la munte. "Urcă şi scoboară / şi drumul măsoară / trei turme de oi / de oi tot ţigăi", din altă variantă a Mioriţei, într-un mers sacral şi iniţiatic, evertuând latenţele spirituale ale ţării. Dar această evertuare nu o fac

numai turmele de oi ci şi ciobanii lor în legătură cu anumite individualităţi misterioase ce le încrucişează drumurile, de pildă, orbii rătăcitori, sărmani, care în noaptea lor şi-au pierdut aproape şi numele. Ne referim la o misterioasă povestire a lui Sadoveanu întitulată "*Orb sărac*" care se găseşte în Hanul Ancuţei. Hanul este un punct de interferenţă a diferite destine, unificate prin cântecul de cimpoi al orbului, care le sintetizează pe toate. Pielea de capră neînsufleţită a cimpoiului se umple cu suflul vital al orbului. "Cuprinzând instrumentul sub cotul stâng el ţipă odată scurt ca şi cum l-ar fi durut" Toată viaţa orbului trece în instrumentul înviat. Apoi începu a mormăi şi-a da sunet de cântec vechi. Aista-i cântecul Mioarei, grăi orbul, întorcâdu-şi spre noi zâmbetul. Dacă pofteşti altceva, stăpâne, îţi pot zice pe urmă... Cimpoierul umflă mai tare foiul, apoi, călcând cu degete repezi pe găurile surle chemă un viers de mâhnire din depărtarea anilor de demult. Înălţând ochii morţii spre stele (ca Orfeu pe anumite vase antice, n.n) lăsă pliscul cimpoiului şi cântă cu glas. Spunea ceva despre trei ciobani care coborau cu turmele din munte şi doi dintre ei aveau gânduri rele asupra celui mai tânăr:

S-aude, s-aude / departe la munte / goman, gomănaş / de trei ciobănaşi goman, gomănind / oile pornind...

Iar isbucni în surlă chemarea de demult. O simţeam în mine ca o bătaie de inimă a oamenilor care au fost şi nu mai sunt pe acest pământ" În adevăr, nu-i acesta cântecul lui Yama, regele morţilor, conducându-i spre destinele lor?

În următoarele spuse ale orbului se atinge nucleul misterului: "Eu rămânând fără vedere încă de pe când eram copil, am ieşit din sat dela noi şi am pornit în lume. Şi oploşindu-mă într-o iarnă pe apa Prutului, la o perdea de oi (turma sacră în momentul iernii este învăluită de taină ca un făt de placenta lui), am stat la nişte baci bătrâni, la focuri care nu se mai stingeau niciodată". Focuri sacre ca acelea din templele vremurilor vechi. "Şi acei baci vechi din pustie, m-au învăţat lângă foc acest cântec". Şi acum aflăm cheia întregului descântec: "m-au legat cu blăstem (care e mai mult decât un

jurământ)să nu-l uit niciodată şi de câte ori oi suna din cimpoi să-l zic mai întâi şi mai întâi". Ce e asta dacă nu o transmisiune iniţiatică ce nu se poate face decât verbal şi nu prin lectură, prin cărţi. Vedem deosebirea dintre recitarea simplă a poeziei şi aceea care se încarnează în sufletul cimpoierului, şi se pune o întrebare. De ce n-ar mai exista şi acum orbi sărmani care să recite cu autoritate şi legitim "*Mioriţa*"? care-şi recapătă centralitatea şi autoritatea prin faptul că blăstămul obligă pe recipiendar să-l cânte înaintea oricăror altor versuri, oricare ar fi ele. Mioriţa rezumă toate tristeţile şi nădejdile noastre.

But the rest is silence, cum o spunea un bard iniţiat din Apusul îndepărtat.

Folticeni

Dragă prietenă,

Am sosit ieri la Folticeni, pe un timp glacial, senin şi metafizic. Toată lumea se vaită de el, dar mie mi-a adus boarea dela Muntele Sfânt, la poalele căruia e aşezat orăşelul nostru. Nu a scăzut ci a multiplicat cealaltă boare foşnind din întrevederile şi convorbirile noastre.

Îţi urez ţie, lui Corvin şi lui Gri, *ad libitum* , toate urările de Paşti, a căror sărbătoare se rezumă la salvgardarea flăcării verticale şi ascensionale a făcliei de Paşti. Fiecare o avem în vârful inimei noastre, vârf la care ne ridicăm prin ascensiune: *ascensus montis, ascensus mentis,* după jocul de cuvinte ai Sfântului Bonaventura.

Peste o săptămână, vei fi şi tu la Câmpina împreună cu Corvin. Vei simţi şi tu binecuvântările Muntelui, care e acelaş sub diferite nume.

Cu toată afecţiunea

V. L.

الحمد لله وحده!

Folticeni

1. 7. 1980

Draga mea, istmul dintre Bucureşti şi Folticeni mi-a fost destul de greu de trecut, mai ales acum când contrastele se

individualizează. La Bucureşti am lăsat principii corporificate, pe când pe valea Moldovei, totul se abstractizează prin transcendere.

Oamenii pe care i-am lăsat s-au coagulat în mituri şi fulguraţiuni plastice, prin imobilizarea timpului. Poarta strâmtă se strânge ca o cămaşă de zale în jurul trunchiului meu; câteodată mă sufoc. Şederea mea bucureşteană mă obligă să văd în jurul meu numai simboluri, pe care biata mea fiinţă nu e pregătită să le asimileze decât prin chin şi sforţări penibile.

Ca să treci "prin urechile acului" trebue să devii tu însuţi Ureche şi Sunet Primordial, Paraşabda.

Îţi scriu pe o masă joasă, aşezat turceşte pe parchet, cu faţa spre geamuri. Dar de-a dreapta şi de-a stânga mea veghează pe pereţi, Cocorul şi Balauri, animale care te obligă să trăieşti heraldic lumea, adică simbolic, cum o spuneam mai sus. Toată ambianţa mă îndeamnă la schematizare geometrică; prototipurile acestei geometrii sacre le poţi vedea, te pot ajuta numai ridicând capul în sus "a rivider le stelle", cum o fac în anumite picturi, Orfeu şi anumiţi rătăcitori taoişti, pe pânze de mătase. Mi-aduc aminte, de o pictură de vas grecească, în care Orfeu cu lira în mână îşi ridică ochii spre stele, până la punctul când capul face cu ceafa un unghi drept.

Chiar la Bucureşti mi s-a întâmplat un lucru care m-a catapultat violent în mit. Poate îţi aduci aminte: Luni mi-am luat rămas bun dela tine şi nu ne-am mai văzut. A doua zi, mi s-a întâmplat, a intrat în viaţa mea un eveniment extraordinar pe care sunt silit să-l numesc uluitor, stupefiant şi crede-mă, că am simţul valorii cuvintelor.

O întâmplare veche din viaţa mea s-a actualizat pe neaşteptate, aducând cu ea un cortegiu, o procesiune de fiinţe din basm şi din mit.

Iartă-mi obscuritatea, dar această obscuritate este placenta care vitalizează întâmplarea şi-i creiază învelişul cald. Mitul nu poate fi pus în frigider.

Poate, cu voia lui Dumnezeu, îţi voi putea împărtăşi acest eveniment formidabil, care ţine de Marile Mistere şi care

odată va trece dela potenţă la act, dela prevestire la efectivitate. Proximitatea timporală între despărţire şi eveniment, creiază o solidaritate între ei şi tine.

Perfectarea însă se va săvârşi la Folticeni. Pot să-ţi spun că e în strânsă legătură cu Mioriţa, la care am lucrat amândoi un anotimp...

Ce veşti îmi mai poţi da ?

سلام عليكم

إلو

الحمد لله وحده

Folticeni

21. 7. 80

Dragă Roxana,

Îţi scriu din pustie, în toate sensurile cuvântului. Sunt singur, Stella e plecată la Bucureşti, şi de opt zile am intrat într-un Ramadan feroce care mă stinge, mă omoară. Dar merită mai mult strigoiul care, de când sunt, mă gâtue, merită mai mult cămaşa lui Nesus care mă învenineză de când mă ştiu. (?) Îţi dau un mit de interpretat: Heracles s-a căsătorit cu nimfa Dejanira, pe care a încercat s-o fure centaurul Nesus. Hercule l-a omorât cu o săgeată. Fiara-om a muiat o cămaşă în propriul lui sânge, sfătuind pe Dejanira să îmbrace pe Herakles cu ea, când va socoti că soţul ei este necredincios. Mai târziu, Dejanira a socotit, pe drept sau nu, că este cazul şi-a dat cămaşa otrăvită soţului ei s-o îmbrace. Cămaşa s-a lipit de trupul fiului lui Zevs făcând una cu el. Veninul a pătruns în mădularele semizeului, mistuindu-le cu focul lui nestins. Zadarnic încerca Herakles s-o smulgă: smulgea bucăţi de carne cu ea. Ca să scape, a făcut un rug din codrii mai multor munţi, i-a dat foc şi s-a aruncat în el atunci a devenit zeu şi locuitor al Olimpului. Interpretează mitul şi să-mi spui şi mie judecata ta. Iată, îţi întind o ceapă degerată: mitul ilustrează aspectul de rigoare al Dorului Dorul devenit Vitriol...

Deaceia, privesc cu teamă dorul ce mă bântue, un dor de nimic, de nimeni, dor pentru dor, care, chiar în viaţa exterioară te face un spectru rătăcitor. De dat înapoi, nu se mai poate, pentrucă devii demon

Cine crede dorului
Are casa cucului
Şi odihna vântului
Şi odihna vântului

Draga mea şi pe tine te-a muşcat şarpele de călcâi. Nu avem altceva de făcut, decât să adăugăm o dimensiune intelectuală dorului care să transforme vârtejul în vortex, în sferoid vibratoriu, "apă curată trecută prin piatră", piatra devenită filtru. Aşa va curge Moldova între noi. Am găsit un bocet asemănător cu acela pe care mi l-ai arătat, dar are în plus o indicaţie pentru mort: călătoria mortului se face "*spre apus / unde soarele-i ascuns / unde-s toate florile / cu toate surorile / şi-unde floarea soarelui / şade-n poarta raiului*. Zorile apusului...

Simbolismul cărţii: în timpul războiului, mi s-a jefuit biblioteca din Folticeni, din care şi o carte foarte preţioasă despre alchimie, cu numeroase planşe, ediţie de lux. Prin ce mâini, prin ce tribulaţii a trecut, timp de 36 de ani, nu ştiu. A ajuns la un prieten al lui Ilioaia, care o avea dela altcineva; prin Ilioaia, cartea a ajuns iar la mine, cercul s-a închis, cartea şi-a terminat bejenia, *in şaa Allahu*. Simbolul e admirabil de grăitor, Ţi-l ofer pe tipsie.

سلم عليكم

إلو

الحد لله وحده

Folticeni

11. 8. 80

Dragă Roxana,

Sper că scrisoarea aceasta va ajunge la casa ta înaintea întoarcerii tale din circuitul rusesc. Avem parte numai de circuituri... Cartea mea despre focul filozofal care revine la

mine după o pribegie de 36 de ani, inelul tău dela Ierusalim, sensibila mea prietenă... Să sperăm că aceste circuituri sunt scurt-circuituri în sensul pozitiv şi exaustiv al cuvântului.

Nouă tuturor, ne pare că mergem în linie dreaptă, în realitate procedăm în spirale care se deplasează, cicloniuri ntesensibile. Totul este să descoperim că dreapta e o nălucire şi că totul, proecţie a Imuabilului în ciclul Devenirii, este circuitul. Descoperirea lui este *Magnum Opus*. Invitaţii lui Schwarzenberg, din interiorul Godenholmului, aud în noaptea polară, cântecul păsărilor migratoare, cântece de iniţiaţi în procesiune. Dar în acelaşi timp auzeau şi geamătul cosmic al lupului Fenrir, ale cărui bale dau naştere Căii Laptelui.

Roxana, trecem peste abis, pe un pod făcut dintr-un tăiuş de brici. Ca să-l trecem trebue să ne reducem la punct. Suntem implacabil constrânşi la inhibiţie şi la poarta strâmtă. Mă gândesc că mersul precesional fiind circular, fiinţa noastră chiar sub aspectele ei cele mai grosiere este o ceaţă-vortex, care şi ea se învârte în jurul ei însăşi, ca pământul, în jurul Soarelui şi al lui însuşi.

Toată viaţa noastră e făcută din dans, îşi are justificarea şi finalitatea în joc. Deaceia, viaţa e atât de gravă. Fiecare gest al nostru, fizic şi spiritual creiază vârtejuri cosmogonice. Nietzsche spune că Zaratustra învăţase toată înţelepciunea lumii, afară de coroana ei care este dansul. Deaceia a ieşit din singurătatea lui. Şi-a transformat fiinţa în galaxii geometrice, coruri de cilindre, de spirale, de poligoane. Deaceia Platon pusese pe frontispiciul şcoalei lui deviza "nimeni nu intră aicea dacă nu e geometru" şi geometrizarea aceasta era obligatorie pentru fiinţa integrală.

Dacă mari spirituali ca Enoh, Ilie, Maica Domnului au trecut şi cu trupul în slăvile cerului, însemnează că şi-au geometrizat şi trupul, prefăcându-l în masă vibratorie, în impuls spiraloid. Descoperiseră şi actualizaseră *Luz*--ul din ei, nu numai la locul lui obişnuit, la baza coloanei vertebrale, dar şi în orice fragment de schelet, în fiecare bucată de

dar şi în orice fragment de schelet, în fiecare bucată de ciolan. Căruţa de foc în care s-au ridicat la cer, nu le era exterioară; era însăşi fiinţa lor fizică.

Citatul din Schuon, confirmă consideraţiile de mai sus.

Mă tem că nu voi putea trece pe la Putna, căci dela 15 August până la 1 Sept. vom avea parte numai de vizite şi musafiri.

Crede-mă că sângerez. O vizită a ta la Folticeni e timpurie.

Cu toată afecţiunea,

سلام عليكم

إلو

Folticeni
16. 9. 80

Draga mea Roxana,

Fac o sforţare imensă ca să-ţi scriu câteva rânduri: am ajuns în tenebrele voiajului infernal.

Fii bună şi înţelegătoare. Sunt adumbrit de amurg.

Tu ce mai faci? Ţi-ai luat un nou post în primire? Câteva rânduri dela tine mi-ar face bine. *Io perdei la speranza dell' altezza..*

Cu toată afecţiunea unui melancolic.

إلو

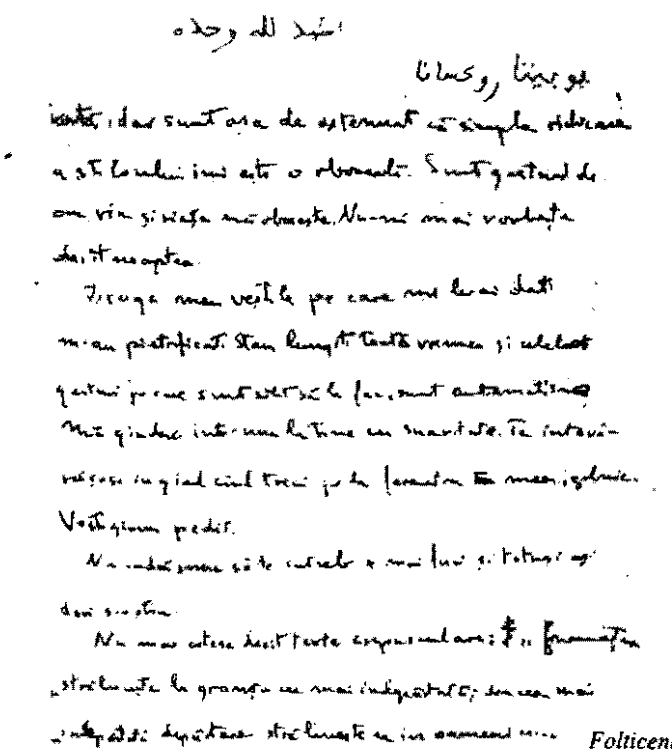

Folticeni
13. 10. 80

iartă, dar sunt aşa de extenuat că simpla ridicare a stiloului îmi este o oboseală. Sunt gesturi de om viu şi viaţa mă oboseşte.

Nu-mi mai vorbeşte decât noaptea.

Draga mea, veştile pe care mi le-ai dat m-au pietrificat. Stau lungit toată vremea şi celelalte gesturi pe care sunt silit să le fac, sunt automatisme.

Mă gândesc într-una la tine cu suavitate. Te întovărăşesc în gând când treci pe la fereastra mea, zilnic. Vestigium pedis.

Nu întrăznesc să te întreb ce mai faci şi totuşi aş dori s-o ştiu.

Nu mai citesc decât texte crepusculare: "frumuseţea "străluceşte la graniţa cea mai îndepărtată; din cea mai

"îndepărtată depărtare străluceşte ea în oameni...

"Cunoaşterea străbate toate punctele spaţiului saturându-se cu depărtare... umple în fiecare punct depărtarea spaţiului

"cu depărtarea timpurilor... zăcând crepuscular" (Hermann Broch, Moartea lui Virgil.)

Nu vorbi de starea mea lui Florin; asta ar putea demoraliza prietenii.

Îţi sărut aripele suave.

Ilu

Folticeni
1. 12. 80

Draga mea prietană,

Vei putea oare să înţelegi şi să ierţi? Luciditatea ta e singurul lucru luminos în calvarul meu, busolă infailibilă. Luciditatea vine dela Lux şi e singura licărire de lumină la capătul unui tunel de demoralizare şi dezolare. Iartă-mi torpoarea, Roxana, nu e uitare, ci concentrare asupra vestigiilor trecutului. Am eu dreptul să te bag în pustiul meu? Stressarea aceasta, îmi este permis s-o iau drept un episod, un fragment de voiaj infernal, care prin economia lui trebuie să aibă un terminus?

Îţi mulţumesc cu o vinovată întârziere, pentru pachetul cu lucruri bune pe care mi l-ai trimis, întârziere ce-şi are scuze în cele spuse mai sus. Şi acest pachet îşi are purgatorul lui...

Am îngropat pe Lilica; încă un fragment de pod ce se surpă în spatele meu. Am dus-o la cimitirul din Oprişeni, dealungul străzii Rădăşeni prin faţa casei ei, a lui Creangă, a lui Sadoveanu şi a copacului simetric şi geometric pe care mi l-ai semnalat. Geometric, deci metafizic. Pe când groparul arunca ţărâna peste sicriu, mă gândeam că scheletul e singurul element metafizic din trupul nostru. Este o reţea de forţe. Luz-ul este în definitiv un sâmbure de schelet. Osemintele sunt geometrice ca şi arborele depe uliţa Rădăşenilor, ca şi Arborele Vieţii, cruce cosmică.

În Masonerie, în momentul de intrare în Lojă a noului Mason, este un rit ce se cheamă despuierea metalelor, cu alte cuvinte, o despuiere a tuturor accidentelor, a tuturor superfluităţilor din noi. În acest mod, recipiendarul intră în caverna cosmică nud ca un fetus, ca un schelet de fetus. La fiecare cerc al Infernului, Dante îşi despoaie un fragment din carnea lui, până la dezvelirea totală. Când ajunge la capătul drumului infernal, Dante nu mai e decât un schelet. Când iese din Infern, pe spatele lui Lucifer, Florentinul e un pachet de oseminte ambulant. Dar revede stelele, adică intelecţiunile şi atunci, pe măsură ce se aburcă pe muntele Purgatoriului, îşi recapătă carnea, dar o carne glorificată, ca aceia a lui Adam înainte de cădere, pe care şi noi o vom recăpăta la a doua Venire, mântuiţi şi păcătoşi, carne susceptibilă de beatitudini şi de chinuri indicibile. Faimoasele scene cu dansul morţilor (Totentanz), pictate pe zidurile cimitirelor din Evul Mediu, semnalau zădărnicia vieţii lumii noastre şi erau, în acelaş timp, o fereastră spre sferele metafizice ale Vortexului Sferic Universal. Era un dans al schemelor. Dar sunt atâtea de spus, la un pelerinaj al cărui capăt este Tăcerea.

Pot îndrăsni să sper o scrisoare dela tine?

Ilu

Folticeni
26. 1. 81

Dragă Roxana,

Nu ştiu cum ţi-ai petrecut vacanţa de iarnă. N-am dreptul să te-ntreb. Ignoranţa mea e sancţiunea tăcerii mele. Ce e tăcerea în momentul de faţă?

Un profan ar vorbi (şi cu bună dreptate din perspectiva lui) de depresiune şi melancolie. Sper că, cu îndurarea Celui de Sus să fie Negrul Alchimic, care-l colora şi pe Negru-Vodă. Scheletul se despoae de superfluităţile lui carnale, rămânând schema lui indestructibilă, geometrie sacră.

Fătul se despoae de placenta lui, aşa de căutată de vrăjitorii negri. Aşi vrea să vomitez toate toxinele mele, odată cu ea.

Ce fiinţă, ce entitate nouă se va folosi de vechiul schelet?

Am iluminat brăduţul hyperboreantrimis de tine, argintiu precum cornul lunii, aşa cum l-am văzut odată, când mă întorceam dela tine, barcă gata să se scufunde, numai prin faptul că-mi aşezam privirea pe ea; pe marea imaculată a cerului. Şi acesta a fost mesajul cel mai rar pe care l-am primit de Anul Nou. Acum, zace demontat ca un reziduu al Arborelui Lumii. Dar momentul de apogeu din cariera lui este un moment de eternitate, care rezoarbe şi magnifică traectoria lui, începutul şi sfârşitul lui, Pură sfâşiere!

Mă gândesc că acel corn al lunii este o barcă dar şi un arc. Când pui săgeata în coarda lui şi-o atragi spre inima ta, luna creşte ca un cerc perfect până când este plină. Săgeata îşi atinge ţinta şi luna începe să scadă. Cârmaciul navei e un barcaş ca şi restul echipajului. E Săgetătorul care ţinteşte *ianua coeli* , la solstiţiul de iarnă şi e curios că Săgetătorul, precede imediat zodia Capricornului, a Caprei cereşti, unde se află tăinuit punctul unde timpul se opreşte o clipă în pragul Porţii cereşti. Dacă am avea îndrăsneala şi prezenţa de spirit să sărim din barcă în clipa aceia!

Ne-aşteaptă Eternitatea în dosul pragului, Eternitatea ce se dobândeşte nu prin adiţiune ci prin sustragere, prin scădere şi ştergere. E un *regressum in utero* , dar într-o materie cerească. După regresul în uter carnal, pământesc, formând amândouă o sferă perfectă, trebue să găsim punctul pe unde ne putem strecura, transvaza din unul în altul şi acesta nu poate fi dacât centrul sferii sau îndepărtata, evanescenta ei periferie:

"Si tu veux voir des prodiges et contempler des
"merveilles, ne t'inquiète pas de la distance des
"montagnes, ni de l'éloignement des rivières".

Distanţa este o determinaţiune negativă şi duce la integrare.

Am văzut la televizor "Cum vă place" de Shakespeare, văzută deja cu tine acum 20 de ani!

Ce părere ai? Mi-a scris Florin o scrisoare şi aş vrea să-i răspund ştiind şi părerea ta.

سلم عليكم يا روحانا

والو

P. S. Terminasem scrisoarea, când, ridicându-mi privirea, am văzut lângă cocorul depe pliantul meu şi cocorul trimis de tine, tăiat în metalul negru al indistincţiunei. Din Arborele vieţii se exaltează, îşi ia zborul *sattwa* .

A fost pentru mine un Upaguru.

Coarda de argint uneşte cele două capete ale cornului Dianei transformându-l în arc. Ca să evertuăm coarda, trebue ca unul din capete să se împlânte adânc în inima noastră şi celălalt să se înfigă în Tărie, în zenit. Atunci vibrează şi asta e tot; înfige săgeata unde vrea.

Folticeni
24. 2. 81

Draga mea prietenă,

Mă gândesc mult la tine mai ales în acest moment al anului, când se apropie 1 Martie; de ani de zile am fost împreună în această zi, când primăvara crapă uşa anului, aşteptând să se deschidă la Echinox. Dar cine dintre noi ştie s-o găsească?

În orice caz, ziua şi noaptea fiind două jumătăţi perfecte, realizează un Yin-Yang în simbolismul anului, ceeace e un substitut de Eternitate. Se creează o dureroasă ruptură între om şi cosmos, ruptură care e o stare crepusculară, Anul se rupe în două, sfâşiindu-ne.

Ce mai gândeşti şi ce mai simţi tu? Merge bine cu lectura? Momentul e bine ales pentru citirea lui "*Le Roi du monde* ". Lectura pe care o faceţi are un caracter taumaturgic, incantatoriu, evocând swastika din vârful oiştei lumei.

Am trecut o iarnă dură şi admirabilă.Un adevărat climat hyperborean. Te obligă la interiorizare de n-ar fi decât faptul

că îţi pui paltonul pe tine. Păcat că nu pot face plimbări, din cauza troenelor şi a lunecuşului. Mi-am plătit şi eu tributul, luând câteva trânte.

Mai dă-mi veşti dela tine. Sărut cei opt anişori ai lui Corvin. Îşi mai aduce aminte de mine?

سلام عليكم يا روحانا

والو

Folticeni

27. 2. 81

Într-o mizeră tejghea am găsit într-un tragic exil această gâzuliţă, prelungire autentică a swasticei cereşti. Fii bună cu această gămălie de foc, *bête à Bon Dieu* . Are o schemă înaripată.

Ilu

7. 03. 81

Dragă prietene,

Cea dintâi datorie a mea este să-mi cer scuze pentru întârzierea mea la răspuns. E atât de mare încât trebue să-i dau o explicaţie patologică. Cred că fac o melancolie, din fericire cu rezistenţe care sunt un fel de colac de salvare. Este o senzaţie de vid, în sensul sinistru al cuvântului, un fel de *à quoi bon* ? care mă bântue.

Singurătatea spirituală, vitregia ambianţei, una e să vorbeşti de ea, alta s-o pătimeşti. Cum poţi să te *transhumanar* , după vorba lui Dante? Nici măcar nu este o vijelie ci prostraţiune.

Ţi-aduci aminte de fraza lui Guénon despre "cette maussade fin de cycle" care e definiţia cea mai metafizică a Apocalipsei?

Apocalipsa este terifică şi insignifiantă. Asta ar fi definiţia înspăimântătoarei şi plicticoasei bolgii în care mă aflu. Aplicând aprecierea lui Guénon microcosmic aşi putea

spune despre mine: "cette maussade fin de vie".

Citesc şi recitesc cartea lui Robin. Guénon îmi apare ca o "formă a Vidului" (*sunyamurti*), un morfism al Zeroului metafizic. Accidentele individualităţii lui dispar nu prin luptă ci prin despuere, ca în ritualurile, în iniţierea masonică. Lipitorile nu mai aveau ce suge, căci nu se pot hrăni cu vid şi atleţii iadului nu pot doborî ceva ce nu are consistenţă din punctul lor de vedere. Cât despre Verde-Împărat, Alkhidr, intervenţia lui incomprehensibilă mi se pare o cheie a carierii Maestrului nostru. Comparaţia între un prinţ şi un ministru mi se pare o cheie majoră a misiunei lui Guénon. Îţi mulţumesc pentru detaliile ce mi le dai asupra lui "Cum vă place" pe care şi eu l-am văzut la T. V. Roza din India mi se pare evident un mesagiu rosicrucian - Rosalinda, roza din India, dar de care India e vorba? Pădurea în care se ascundea Robin Hood e Greenwood, Pădurea Verde. Să fie o continuitate între funcţiunea lui Robin Hood şi acea a lui Constanţiu Chlorul, Constanţiu cel Verde, tatăl lui Constantin cel Mare, guvernator al Britaniei, soţul Helenei (Sf. Helena a creştinismului) însumând astfel în rosicrucianism funcţiunea imperială, pe care a avut-o şi Anglia dela Elisabeta deşi sub o formă degenerată, dar cam asta e soarta iniţierilor cosmologice; se umezesc în naturalism.

Robin Hood mi se pare, ca stăpân ce intervine excepţional al Greenwoodului ca o ipostază a lui Alkhidr. La rândul lui Greenwoodul englezesc mi se pare un substitut al miticei păduri a Ardenilor, unde rătăceşte Jacques Melancolicul, care e Alkhidr! melancolic pentrucă pentru el "all the world is a stage", pe când cei din jur întemeiază hierogamii beatifice, iar lui Alkhidr, fericirea îi este interzisă pentrucă, altfel, s-ar înţepeni lumea. Şi Hyperion e un melancolic, îndrăgostit de lună, mama nălucirilor, principala actriţă "on the world stage".

Acuma, după Jacob Grimm, lui Carol cel Mare, Ogier le Danois este Ogier l'Ardenois. Or în Evul Mediu numele Danemarcei era *Dania* , deseori înlocuit cu *Dacia* . Deaceia există inscripţii de felul ăsta: rex Arthurus, rex Britanorum,

rex Gallorum, rex Dacorum.

Ideia imperială există şi în cele două piese ce s-au dat la T. V. "Measure for measure" şi "Romeo şi Julia". Ducele Vienei se ocultează şi lasă lumea să-şi facă mendrele. Allah guvernează acum lumea cu Numele lui de *dissemblance*, nu cu Numele lui de *ressemblance*, ca în epocile tradiţionale. Deaceia acum încolţesc şi înfloresc şi florile binelui şi "les fleurs du Mal", anarhic, până când Allah va izbucni, eschatologic, ca un vulcan.

S-ar părea că iar e vorba de Arthur şi pe dreptate căci Sh. era englez. Dar, fără excluziune. Monarhul este ducele Vienei, capitala de secole a "Sfântului Imperiu Roman de naţiune germanică".

E vorba de reînverzirea (iarăşi Verde-Împărat, Frederic) arborelui uscat al Imperiului. "Măsură pentru măsură" se joacă pe un *podium* pe care se strâng şi se destind acţiunile şi reacţiunile concordante. Shakespeare este *le Bateleur*, lama I din Tarot, Demiurgul distribuitor de Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte.

Capuleţii şi Montagii au existat realmente la Verona. Or, Verona era oraşul cel mai ghibelin din Italia şi Capuleţii erau şefii partidului ghibelin, pe când Montagu-ii erau Ghelfi. Or, ştii că luptele ghelfilor (partizanii papei) şi ale ghibelinilor (imperiali) au umplut Evul Mediu. Şi în China Taoiştii însufleţeau două societăţi secrete aparent rivale, cuverturi care le serveau drept mască: Tien-ti-huei şi Pa-lien-tsong. Asemănarea cu Europa medievală e izbitoare. Ghibelina Julia iubeşte pe ghelful Romeo. Se poate închipui asta tot printr-un simbol chinezesc fundamental.

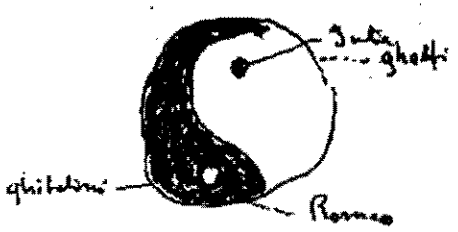

Aparentele rivalităţi se rezolvau prin moarte.

"Amor condusse noi ad una morte", în acelaş mormânt se ocultează rivalităţile, implicită fiind renaşterea lor, ca a Fenixului. Respectuoase sărutări de mâini dnei Mihăescu, duduei Silvia; vă îmbrăţişez pe toţi cu drag.

V. L.

الحمد لله وحده

Folticeni

29. 7. 81

Dragă Roxana,

Am primit o scrisoare dela Florin în care îmi spune că ai fost operată. Satisfacţia că totul s-a terminat cu bine nu împiedică o mâhnire retroactivă. Ce rău îmi pare că nu te pot vedea! M-ar scoate din marasmul meu. Noroc că mai este şi tandreţa care suprimă Timpul şi Spaţiul

سلام عليكم

والو

الحمد لله وحده

Folticeni

Dragă Roxana,

Îţi scriu în grabă, ca să găseşti scrisoarea când te întorci dela mare. Poezia taoistă pe care ţi-am trimis-o e un exemplu de creaţiune prin fulguraţiune. Norii, cerul şi celelalte sunt exemple de fulgerări; nu trebue să te pierzi în ele.

Aparenţa de continuitate a discontinuului se datoreşte limitaţiunilor noastre individuale, care se proectează imaginar pe ţesut. E exclusiv individuală, colaborând la nălucirea cosmică, la Maya în aspectul ei limitativ.

În nu ştiu ce carte am găsit că iniţierea accesibilă duce până la o limită, de unde iniţiatul e înscris în cartea lui Seidna Alkhidr. El e dispensatorul iniţierii supreme.

Dragă prietenă, cu toată dorinţa mea, nu cred să pot veni la Putna... Sunt impedimente de tot felul. Viaţa e tristă...

Îţi mulţumesc din toată inima pentru flaconul cu Katalin; cred că e mai bine să-l păstrezi la Bucureşti, doarece mai am două flacoane de Vitaiodurol. Îţi mulţumesc deasemenea pentru reţeta de Diazepam. Am trei dela tine, am găsit una aici. În terapia cu Vitaiodurolul, trebue făcută vreo pauză? Stella îşi face continuu.

Imediat ce am primit scrisoarea ta, m-am dus pe Glimeia, la marginea Rădăşenilor şi am fumat ţigara trimisă. Fumul se înalţa până la "altarul cel mai presus de ceruri" dealungul unei axe care se actualiza prin ea însăşi. Linia pură şi unduioasă a fumului am redus-o la un fir de paianjen, pe care l-am integrat în mine, în loc să mă integrez eu în el, cum ar fi fost corect.

Mai multă geometrie, Roxana, e singurul frâu fermecat care potoleşte imaginaţia. Salutări cordiale lui Gri, tandreţă pentru Corvin, iar ţie ...

سلام عليكم

والو

8. 12. 81

Dragă prietene,

Evident, totul are un rost, deci şi tăcerea, mai ales tăcerea, dar atunci fără ştirea mea, fără voinţa mea; nu sunt atât de încrezut ca să mă imaginez distribuitor de tăcere. Dar suntem jucării în mâna Demiurgului. Ce ştim noi în ce casă, din cele 64, suntem noi, pe tableta Şahului?

Nu ne ştim numele măcar. E mult dacă simţim cu apromixaţie ce tendinţă în direcţie trece cu plugul în noi. Şahul cuib de tangente...

Eu hibernez. Nici măcar plimbările mele obişnuite nu le mai pot face din cauza omătului.

"Aduceri aminte
M'or troeni cu drag".

Mă rog ca aceste aduceri aminte să se incorporze în Anamnesis.

A propos de Eminescu, n-am găsit nicăieri în biblioteca mea nici un poem "Cărţile". De ce E (minescu) se gândeşte cu jale la Shakespeare? Dacă poemul nu-i prea lung, aşi putea avea o copie după el?

Salutări afectuoase prietenilor şi prietenelor; pe mata te îmbrăţişez cu drag.

V. L.

P.S. Aşi mai putea avea cartea lui Robin despre G.?

6. 01. 1982

Dragă prietene,

Îţi mulţumesc pentru urările de Anul Nou, dintre care cea mai somptuoasă este poezia "*Cărţile*", inedită pentru mine. La prima vedere, titlul n-are tangenţă cu conţinutul, afară numai dacă e vorba de o "Liber Vitae" pe care poetul o răsfoieşte sideral ("M-ai învăţat ca lumea s-o citesc").

Ceea ce izbeşte mai întâi, e că Eminescu insistă asupra aspectului de tandreţă a lui Shakespeare ("gentle Shakespeare"), care după datele tradiţionale precedă aspectul tragic. Şi pentru că e vorba de un Demiurg, i se poate aplica dictonul sufi - "căci mizericordia Mea precedă Mânia Mea", ceea ce arată cauzalitatea Mizericordiei în Manifestare.

Ceea ce este cauzal, materie primă în Shakespeare, este un suflu venit din insulele fericite, o boare elyseană, exprimată divin în începutul celei de-a 12-a nopţi. Citez din memorie, căci n-am pe Shakespeare: ducele îndrăgostit spune: "melodia vine ca un suflu care trece peste un lan de violete luându-le parfumul". Mesajul celor 12 nopţi ajunge la insula lui Prospero, care-l trimite înapoi sub forma de Miranda. Cred că aici e una din cheile lui Shakespeare, platonismul lui care se rezumă în mirare. Primul vers din sonetul lui Ben Jonson:

Sweet swan of Avon

exprimă oglindirea pe apele inferioare a ideilor eterne. Miranda pretutindeni...

"Căci eu am trei izvoară
Din care toată mintea mi-o culeg".

Aici suntem în plină mitologie românească. În "creanga de aur", bătrânul profesor povesteşte întâlnirea lui cu bătrânul mag în "ţara necunoscută": "Atunci la echinox m-am suit în muntele ascuns pe care contimporanii mei nu-l cunosc. Între vârtejuri de zloată am ajuns până la lăcaşul său într-un loc unde trei izvoară saltă de sub piatră zbătându-se ca viperele înţelepciunii lui fără de moarte şi murmurându-i numele într-o altă limbă decât cea schimbătoare a oamenilor. În adâncime lătra căţelul pământului."

Primul izvor e Shakespeare, al doilea un filosof cu care discută problema morţii (Maiorescu?), al treilea poate fi orice om de cultură. E cu totul altceva,"Un alt maestru care viu mă ţine". Subordonarea e totală faţă de acela care cumpăneşte viaţa şi moartea; e indicibil (ah, despre acela nici vorbă nu e, el e modest şi foarte mare [ca punctul]). E înţelept chiar dacă tace, doarme sau spune la nebunii. Cele 3 lumi. E vorba de o înţelepciune existenţială, inefabilă structural şi organic (aparent grotescă): Şi vezi pe acesta nu-l spun nimănuie/ nici el nu vrea să-l ştie orişicine/ căci el vrea numai să-mi adoarmă în braţă." Guru-ul interior din centrul fiinţei, vehiculat de o fiinţă umană vie. De acela şi numai de acela, Eminescu are dreptul să spună: "Şi decât tine (Shakespeare) mult mai mult mă-nvaţă". Un singur nume se impune: C.

Respectuoase sărutări de mâini d-nei Mihăescu, d-nei Silvia, salutări prietenilor şi Roxanei. Pe dumneata te îmbrăţişez.

Vasile Lovinescu

Folticeni
17. 6. 82

Dragă Roxana,

Purtarea mea e mizerabilă dacă ar fi s-o formulez în cuvinte. Ea e exprimabilă prin intuiţie: o masă enormă de lavă şi cenuşe, ca aceia care acopere Herculanun şi Pompei. Tac pentrucă nu vreau să contaminez prieteni buni şi dragi.

Îţi mulţumesc pentru cărţile postale ilustrate pe care mi le-ai trimis.

Ullyse săgetează pe peţitorii nevestei lui Penelopa. Nu ştiu dacă îţi mai aduci aminte de acest episod final al Odyseii. Pe flancul şi în afara cupei ce conţine băutura de imortalitate, cavalerul Graalului stârpeşte pasiunile una câte una şi global. Procedeul e ritual şi se face bazându-se pe mişcarea circulară a luminei. Cupa e o hemisferă. Buza ei superioară e în realitate un ecuator al unei sfere a cărei jumătate superioară e invizibilă pentrucă e informală. E o ilustrare a doctrinei secţiunilor transversale. Prin această secţiune personagiile devin flăcări, pentrucă în punctele unde nodurile sensibile sunt intersectate de o secţiune transversală, ţâşneşte focul. Orice cupă chiar când nu are nimic în ea de ordin sensibil, conţine licoarea de imortalitate: *amrita* .

Licoarea de imortalitate în vasul nostru este Penelopa, care s-a păstrat virgină, cu toate asalturile pretendenţilor. Ullyse săgetează topindu-le, punctele nevralgice, gest care face din el un păstrător al Graalului.

Cealaltă carte postală, cu paftaua lui Negru-Vodă are un simbolism enigmatic. Probabil că orna cele două capete ale unei centuri, vizibile sau invizibile, nu are importanţă. Or o centură e totdeauna un ecuator, buza cupei de mai sus. Entitatea cu cap de om poate fi o lebădă dar şi un balaur cu capul solar emanând raze. Se recunosc două simbolisme: unul solar şi unul polar, căci polul a fost în constelaţia Dragonului acum vreo patru mii de ani, ceiace ne duce deadreptul la Tradiţia hyperboreană prelungită subteran până pe vremea lui Negru-Vodă, poate mai târziu. Castelul din pafta e prototipul Curţii Vechi. Observă că sub cap e o cruciuliţă metalică, până la întorsătura trupului balaurului + care e ierogliful lui Saturn, Regentul Vârstei de Aur, deci şi al Tradiţiei Primordiale. Îţi mulţumesc pentru lucrurile trimise.

Sărutări lui Corvin.

A. Q.

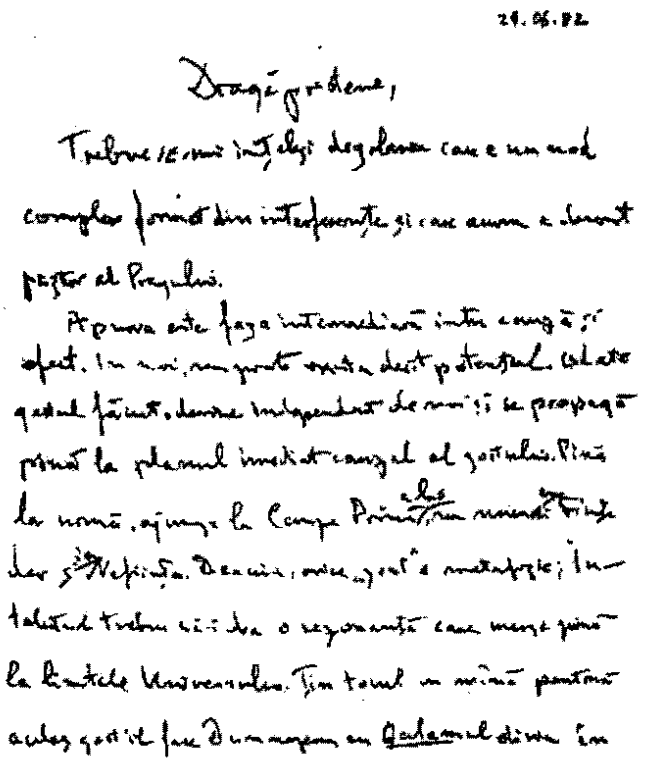

29. 06. 82

Dragă prietene,

Trebue să-mi înţelegi dezolarea care e un nod complex format din interferenţe şi care acum a devenit păzitor al Pragului.

Apurva este faza intermediară între cauză şi efect. În noi, nu poate exista decât potenţial. Odată gestul făcut, devine independent de noi şi se propagă până la planul imediat cauzal al gestului. Până la urmă, ajunge la Cauza Primă a lui,

în Fiinţa dar şi în Nefiinţa. Deaceia, orice "gest" e metafizic; Intelectul trebue să-i dea o rezonanţă care merge până la limitele Universului. Ţin tocul în mână pentrucă acelaş gest îl face Dumnezeu cu *Qalamul* divin în mâna Sa a cărei palmă e scrijelată de Vortextul Sferic Universal. În ea, vîbraţiunile se "neantizează" după ce mai întâi se schematizează pe podişul ceresc.

Pe planul acesta ultim, fiecare gest, fiecare acţiune, vine cu zestrea ei (intenţie, moment spaţial şi timporal) cu paraziţii ei de care, pe cărările cereşti, trebue să se desbare, până ajunge la fiorul pur, singura "formă" cu care se poate înscrie pe Cerul Empireu.

Deaceea, prin aceasta, gestul cel mai imbibat de moralitate devine metafizic. Trăim într-un plan de existenţă blestemat; ne-a rămas doar iniţiativa şi putinţa de a da o coloratură pozitivă oricărui gest de-al nostru.

Putem acţiona asupra *apurvei* , dar numai în starea ei de simplă potenţă în noi; odată liberată, se integrează Cauzei, de unde se întoarce răzbunătoare de cele mai multe ori, la origina ei, la responsabilul ei.

Poate fi însă îmblânzită printr-un gest ritualizat pozitiv, care îi diluează toxinele. Deaceea Guénon insistă asupra aspectului practic al Gestului. Trebue să transformi o stare de prostraţiune în alta de incubaţiune. Or, prostraţiunea este substanţa Infernului.

Deaceea nu trebue să dezesperăm.

Te aşteptăm cu toată dragostea la Folticeni; nu concepem un an fără venirea matale. Respectuoase sărutări de mâini doamnei Mihăescu şi duduii Silvia. Stella vă salută. Cu toată afecţiunea. Salutări tuturor prietenilor.

V. L.

Folticeni
27. XI. 82

Dragă Roxana,

Îţi mulţumim mult, eu şi Stella pentru lucrurile trimise. Îmi pare bine de prietenia ta nouă cu Don Quijote. Cartea

e una din cele mai mari ale lumii, nu numai pe motive literare. Căci Don Quijote *are dreptate* dela început până la sfârşit. E o ultimă mărturie, un cântec de lebădă al Cavalerismului iniţiatic, chiar şi profan. De obicei, se spune că *Fama Fraternitatis* a lui Valentin Andreae este testamentul rosicrucianismului. Nu cred asta. Don Quijote şi *infolio* shakesperian din 1617 sunt mult mai adânci şi mai vaste testamente ale Rosa-Crucii.

Don Quijote e Cavalerul Tristei Figuri. Or, asta mă face să mă gândesc la Tristan şi la Melancholia lui Dürer, toate ieşite din miezul esoterismului. Îngerul arhitect din Melancholia ţine în mână un compas. E deajuns să ni-l închipuim, peste o sută de ani ţinând în mână un condei ca să avem istoria Cavalerului Tristei Figuri prin punctul pe I al calamului. Ar mai fi multe de spus; astfel că în piesa "Cum vă place" pe care am văzut-o împreună ("cum vă place", adică scurgerea iluziei universale, nălucirea cosmică) apare un singur personaj lucid, şi *deaceea* melancolic, Jack Melancolicul şi el cavaler al Tristei Figuri.

Cu afecţiune,

A.Q.

الحمد لله وحده

Folticeni

Dragă Roxana,

Am primit ultima ta scrisoare şi dacă nu ţi-am răspuns imediat, cauza este că nu voiam să-ţi transmit gustul de cenuşă ce-l am în mine. Timpul trece, cerurile sunt închise... Aşa că îmi creez insule de amintiri, în care timpul este suspendat, şi în care peisajul joacă rolul preponderent, nu fiinţele umblătoare. Eram să scriu *vii*, dar un munte, un râu îndepărtat nu e mai viu decât un om? Ţi-am spus dictonul taoist:

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler des

* Poetul Radu Vasiliu (n. n.)

"merveilles, ne vous inquiétez pas de la distance
"des montagnes, ni de l'éloignement des rivières".

E doctrina lui "departe dar nu prea departe". Mă întreb dacă fraza nu trebue luată nu numai ca desemnând o dimensiune psihică, ci o realitate în cadrul unei geometrii pytagoriciene. A stinge direcţiile spaţiului pe lacul de safir al Vidului...

Având în vedere că direcţiile spaţiului sunt calitative, e firesc că, evertuate, capătă o tonalitate psihico-vitală, care ne stinge nu numai mental, conceptual, dar şi existenţial. Îţi dai seama de importanţa metodică a acestui fapt.

Revenind la luceferii noştri, iată ce-am mai găsit într-o carte de astrologie:

"În momentul apusului, moarte aparentă a discului
"luminos, apare la orizontul occidental planeta
"Venus, numită de Egipteni *bennu*, reprezentată de
"Fenix, pasăre fabuloasă care "naşte din flăcări".
Hyperion Fenixul... înţelegi urmările.

Îţi trimit ţie şi alor tăi toată afecţiunea

سلام عليكم

الو

12. 06. 1983

Dragă prietene,*

Am primit cu cea mai vie plăcere şi interes rozariul de Sonete. Căci numele de rozariu e foarte adecvat: sonetele matale sunt incantaţiuni, chiar în sensul tehnic al cuvântului; rozariul musulman are 99 de sonete.

Ceea ce m-a frapat în jerba matale de poezii este concomitenţa de rigoare şi de suavitate. Cum spunea Theseu în "Visul unei Nopţi de Vară": "pana poetului dă formă lucrurilor neştiute şi lăcaş şi nume eterului". Indicibilul petrarchizat; prin asta te integrezi în lanţul Fedelilor d'Amore.

Se poate ca sonetele matale să fie "un signe des temps", testament şi punct de plecare, ambiguu pe două tărâmuri,

deci crepusculare. Noi toţi, pe care ne-a muşcat Dragonul de călcâi suntem din fraternitatea lui Hyperion - "latet sol in sidere". E un bocet platonician. Continuă această cale aspră, dar catartică.

Cu toată afecţiunea,
V. Lovinescu

Folticeni
Toamna, 1983

Text consemnat sub dictare
Sigizia Fenicia-Veneţia.

E demn de remarcat că termenul Veneţia poate fi asimilat cu Fenicia, Fenicienii cu Veneţienii. Amândouă statele au fost emporocraţii întemeiate pe stăpânirea mării. Pe vremea aceea toate îndeletnicirile constituiau ştiinţe sacre. Acest lucru se poate spune şi despre arta navigaţiunii, mai exact spus a circumnavigaţiunii. Arta tradiţională a acesteia din urmă consta într-o circumambulaţiune în jurul unui punct imobil, pe faţa agitată de valuri a mării. Acest punct imobil era personificat de pasărea Alkyon.

Navigatorii porneau pe Marea Tenebrelor în jurul punctului luminos constituit de Oul clocit de pasărea mitică pe suprafaţa Okeanosului, ceeace indică o intervenţie directă a Tradiţiei Primordiale.

Brahmanda pe suprafaţa lui Okeanos...

Întoarcerea în portul de plecare constituia un cerc făcut din două jumătăţi de circumferinţă însufleţite de respirul universal, solve şi coagula. Portul de plecare şi de reintegrare finală era doar o manifestare vizibilă, un substitut al cuibului alcionic, far mitic care însufleţea Oceanul, punct sacru, evanescent la orizont dar pitit şi-n ultima încăpere a inimii navigatorului (I).

Circumambulaţiunea pe mări se făcea pe o cărare noţională care unea viaţa şi cu moartea, punct de joncţiune, limită între relativ şi Absolut.

Unirea între Alkyonul terestru şi Alkyonul ceresc o făcea catargul care unea apele inferioare cu apele superioare. În

jurul axului imuabil, "pe mişcătoarea mărilor singurătate", în jurul Polului se răsfăţau nenumăratele secţiuni conice, Multiplicitate în Unitate.

Fenicia e ţara Fenixului.

Pe când Alkyon acţionează pe elementul lichid - apă - Fenixul e flacără pură.

Se ştie că fiecare catedrală construită tradiţional are un punct sensibil, un nod vital în care interferează toate liniile de forţă ale edificiului; or, biserica era numită navă, ceeace ne face să credem că orice "navă" feniciană sau veneţiană avea un asemenea nod vital. Mitologia ne spune că arhitectul navei Argo a insinuat într-un punct al navei în construcţie o bucăţică din stejarul oracular dela Dodona. Acest punct vital deci, însufleţeşte întreaga corabie dându-i un tonus ascensional, punct care în acelaş timp proteja corabia.

În ultima parte a Odiseii, Ulysse este aruncat de furtuna stârnită de Poseidon pe ţărmul mântuitor al insulei Feacenilor.

In contrast absolut cu furtunile mării ce o înconjoară, insula constitue o oază de pace sacră.

După părerea noastră, "Feacenii" este o deformaţie voită a cuvântului Fenicieni, ceeace ne aduce din nou la subiectul nostru.

După un popas de câteva zile, Ulysse adâncit într-un somn magic este pus pe o navă sacră asemănătoare cu Argo.

Unul din simbolurile Navei este Uterul prin care iniţiatul trece dintr-un plan de fire la altul, superior. Acest Uter este ceeace hinduşii numesc Sandya, şi Ullisse, după cei zece ani de rătăciri pe ocean, ajunge la insula sa natală, Itaka care reprezintă în mod legitim pentru el centrul suprem.

*
* *

O pictură veneţiană reprezintă pe un sărman pescar oferind Dogelui inelul de căsătorie al lui cu marea Adriatică găsit în pântecele unui peşte. Inelul, simbol al hierogamiei a mers în pântecele peştelui ca profetul Iona în pântecele balenei.

Inelul de căsătorie îşi închide circuitul, şi acest circuit este

supus legilor implacabile ale *âpurvei* ale acţiunilor şi reacţiunilor concordante. Acelaşi simbol (2), îl găsim în istoria tiranului Policrat al Samosului. Inspăimântat de norocul său neistovit, tiranul aruncă în mare un inel nupţial de mare preţ; puţin timp după aceea, un biet pescar îi aduce înapoi inelul găsit în măruntaele unui peşte.Cu mici deosebiri, potrivirea este esenţial identică cu mitul veneţian.

E remarcabil faptul că termenul Veneţia, deci şi cel de Fenicia e aproape cu ceeace se numeşte în miturile noastre Vineţia.

Nu se poate şti exact ce culoare şi ce aspect al cerului reprezintă acest cuvânt.

S-ar putea să fie cerul lui Venus deci, al Luceafărului. Navigarea veneţiană şi feniciană poate fi o reprezentare subtilă a căutării Luceafărului transcendent reprezentat imanent în navă prin punctul ei sensibil.

Funcţiunea statelor maritime tradiţionale este să dibuească, să găsească şi să păstreze, şi chiar să oculteze locul în care coboară pasărea divină.

Drumurile tradiţionale sunt şerpuitoare (3) în primul rând pentruca să fie o imagine a Şarpelui primordial, a constelaţiei Dragonului; apoi, pentrucă fiecare şerpuitură este o trecere dela vizibil la invizibil, punând Paradisul la câţiva metri de noi.

(1) Suflul primordial ţesând găoacea oului.

(2) Dar şi când Iisus a trimis ucenicul să scoată "taxa" dintr-un peşte pescuit atunci.

Folticeni
19. 10. 83

Dragă prietenă,

S-a împlinit săptămâna de când am plecat din Bucureşti şi ultimele zile petrecute în casa matale se integrează dorului.

Aici e frig iar constricţia nu-mi prieşte. Zac sub plapumă. Totuşi livezile mângâiate de toamnă sunt Tăcerea însăşi. Ce mai face lacul nostru cu dâmburile lui?

Sunt încă sensibilizat de coşmarul ultimelor săptămâni.

Mă gândesc cu tandreţe la singurătatea ta.

V. L.

Folticeni
23. XII. 83

Sărbători fericite şi multe, multe sărutări lui Albcorvin.

V.L.

Folticeni
26. 2. 84

Un porumbel alb fâlfâia deasupra Graalului; o boare care însufleţeşte şi soarbe lumile.

V.L.

Folticeni
26. 3. 84

Dragă Roxana,

Îţi mulţumesc cu căldură pentru toate atenţiile tale. Îmi pare rău că nu pot să-ţi răspund la egalitate din cauza pătimirilor mele. De o sută de zile n-am mai ieşit din casă şi asta-ţi poţi închipui, nu îmi linişteşte nervii.

Am dat, din întâmplare de două versuri de Eminescu, necunoscute mie. Sunt transcendente:

"Învaţă-mă doar vorba de care tu să tremuri,

"Sămănător de stele şi început de vremuri"

Versurile sunt scrise cu vârf de ac. Analiza lor merge în adâncuri şi în răceala metafizică a Polului. Beţie lucidă.

Scrie-mi sumar impresiile tale. Le vom discuta când ne vom revedea *In şa Allah*

Cu afecţiune

L.

P. S. Am primit o carte poştală foarte gentilă dela Gri. Sărutări lui Corvin.

Folticeni
19. 5. '84

Răspunsuri la câteva întrebări despre basme.

Împărăţia Arăpuştei

Impărăţia arăpuştei, după părerea mea, este atlantă, guvernată de o clasă războinică amazonică, alcătuită din femei. Arăpuşca e neagră, nu în sensul superior al cuvântului, ci în sensul substanţial. E Haosul guvernat de tendinţele inferioare ale Materiei Prime.

Anihilarea elementelor virile din oameni e o caracteristică a sacerdoţiului feminin, (ţară pustie) steril prin definiţie. (Ţară pustie pentrucă e privată de principiile pozitive şi negative care asigură fecunditatea şi continuitatea ciclică).

În antagonism, în realitate în complementaritate, cu Împărăţia arăpuştei se află un vast ţinut stăpânit de o castă războinică revoltată şi ea contra unei autorităţi spirituale care nu apare în basm dar care e implicită.

Împăratul stăpânitor moare, lăsând moştenitori pe trei fii, care, contrar voinţei tatălui lor se hotărăsc să cunoască Împărăţia neagră. Pleacă fiul mai mare, care ajunge la un palat de aur, cu pivniţi imense. Oastea se îmbată cu vinuri care datează după *tata Noe* , adică succesoare ale Atlantidei primitive. Împietrirea e produsă de vin (cupă) şi de un paloş (lance), ţinut şi uzurpat de o entitate feminină. La fel păţi şi al doilea fecior. Porni al treilea.

Refuză să bea, refugiindu-se într-un pom stufos, care-l oculta. Se ţinu după fată până la împărăţia păsărilor. Paloşul e lancea Graalului uzurpată.

Se transformă în punct, devenind o muscă, dându-se de trei ori peste cap (Vortex); ajunge la Vântul Turbat.

Zborul muştei e helicoidal. Salt calitativ.

Monarh universal. L.

Folticeni 20. 5. '84

Îţi trimit o perlă; n-am găsit referinţa:* "Viaţa între două lumi pluteşte ca o stea între noapte şi zi" L.

* În 1988 am găsit referinţa: Lord Byron (n. n.)

In loc de postfaţă

Agarttha Fălticeneană

Plec la Fălticeni cu inima strânsă. Doamna Lovinescu, soţia scriitorului, în vârstă de 92 de ani, se simte rău şi vrea să-mi mai spună unele lucruri importante şi să-mi mai dea câteva pagini...

De la Dolhasca la Fălticeni, în loc să-mi trag în plămâni "prana" de rezervă, ascult cuvinte înfricoşătoare, spuse "sfătos" de domnul A., nimerit cu mine în compartiment, care... nu ştia dacă o mai prind în viaţă pe doamna Lovinescu.

Am fost mereu învăţată că "după deal vine vale", "după zi vine noapte", şi mă înfior de tristeţea care mă aşteaptă într-un Fălticeni pe care nu-l mai însufleţeşte nimeni, pentru mine, ca altădată. Şi totuşi, chiar când mă îndrept dinspre gară, pe strada Sucevii, spre "Galerie", şi ochii mei plonjează ca peştii însetaţi drept în Şomuz, mă năpădeşte o bucurie fără margini, care la început mi se pare nepotrivită cu motivele de acum ale venirii la Fălticeni. Pe măsură ce mă apropii de "casa mult visată", bucuria aceasta îmi intră în oase... Iar se preface "fluierul piciorului" în fluier de aur! Mi-amintesc deodată cuvintele cuiva; după întoarcerea din Olanda, când mă temeam de declinul unei întâlniri admirabile căreia îi aşteptam diminuarea şi chiar sfârşitul, un alt prieten m-a făcut să înţeleg că bucuria adevărată niciodată nu piere. El a zis: *"Bucuria se preschimbă"*. Inima mea a primit această lămurire. Mă las condusă de aceste cuvinte pitagoriciene sau mai bine zis andreiene şi sufăr, bucuroasă,

Fălticeniul. "Regăsesc" *preschimbat* până şi secularul copac *tăiat* de pe strada Sucevii, cel din dreptul porţii, acela pe care Domnul Lovinescu îl atingea aproape cu pioşenie. El, încă de atunci, îl ştia copac-înger.

Pe Doamna Lovinescu o regăsesc foarte slăbită. Ea, altă dată, tare ca piatra, de care ne "şlefuiam" cu toţi, pe rând, acum e moale, e deshidratată. După prima îmbrăţişare, intru repede în rolul de doctor căci am venit cu un geamantan de medicamente. Ea spune cu glas stins că "totul e în zadar"; mai bine să-i ascult ultimele cuvinte şi s-o las să moară. Incerc să-i dau lichide dar e preocupată să-mi spună că mi-a lăsat o mapă cu hârtii la domnul D., muzeograful de la muzeul Irimescu. Deocamdată, nu mă interesează"mapa" nici dacă ar conţine sfinte moaşte. Incepe să bea lichide şi să ia doză după doză de Imodium, medicamentul pe care mi l-a adus ieri noapte, de urgenţă, Mircea. Aflu, că de la o vreme, n-a mai luat niciun medicament; nici măcar Digoxinul pe care ar fi trebuit să-l ia zilnic... Incerc să compensez carenţele acumulate pe cât este posibil. Efectele rehidratării şi medicaţiei încep să se observe cât de cât şi când rămânem singure, Doamna Lovinescu nu conteneşte să-mi povestească "întâmplările teribile şi incredibile" de la muzeu. Deşi concretizează totul, deşi "situaţia Galeriei" şi a domnului C. o frământă încă în cele mai mici detalii, a căpătat, sau mai bine zis, i s-a descoperit şi "portiţa strâmtă" prin care se trece pe alte meleaguri... Imi cere să-i aleg şi să-i cumpăr, mâine, o "eşarfă subţire", pentru ultimul drum. E singurul lucru care-i lipseşte din "trusoul" pe care şi l-a pregătit din timp. Imi apare şi ea, subţire, pentru prima oară, transparentă.

Aflu că ieri a spovedit-o şi a împărtăşit-o părintele Brădăţeanu. Aş dori mult să adoarmă, să capete ceva putere, dar ea, aproape şoptind, din cauza slăbiciunii, îmi spune:

- A venit timpul să mai vorbim despre Lala ... Imi pare nespus de rău că nu-i pot citi operele... Parcă sunt pedepsită.

- Poate e o dovadă că o soţie trăieşte nu pentru opera scriitorului ci pentru viaţa lui.

- Da, şi să ştii că eu l-am crezut nepăsător dar el mi-a spus odată că am fost pentru el, şi soţie şi mamă şi tată şi soră şi frate... Mi-a plăcut mult cât de frumos a scris, despre Lala, Părintele Antonie (e vorba despre actualul Mitropolit al Ardealului).

- L-aţi cunoscut demult?

- Pe părintele Antonie l-am cunoscut când avea 24 de ani. Era logodit. A lăsat logodnica şi a venit la mânăstire...

- Unde, la ce mânăstire?

- La Slatina. Mânăstirea Slatina e cea mai frumoasă amintire a mea din timpul acela. Am stat odată două săptămâni cu soacră-mea şi cu Lala la Mânăstirea Slatina. Ne-a dat părintele Cleopa o cameră.

- Părintele Cleopa Ilie care e acum la Sihăstria?

- Da, părintele Cleopa era atunci stareţ acolo... la Slatina. Nu ştiu dacă Lala a dormit cu noi sau nu dar ştiu că seara, părintele Antonie se furişa la noi în cameră şi vorbea cu Lala... Noi, eu cu soacră-mea dormeam iar ei vorbeau... Şi vorbeau...

- Mie mi-a povestit Domnul Lovinescu că se vedeau şi mai târziu...

- Da, se vedeau şi în Bucureşti. Şi eu am fost la părintele Antonie odată... după moartea lui Lala, când eram turburată de o convorbire avută cu părintele Cleopa... I-am spus ce aveam pe suflet... Părintele Antonie a fost mare mângâiere pentru mine, căci mi-am dat seama că a fost din puţinii oameni care l-au înţeles pe Lala. Mai târziu şi părintele Cleopa mi-a trimis, în semn de împăcare, o fotografie. Mi-a trimis-o prin Cristi... Il ştii?

- Da , îl ştiu.

- Era copil. Acum e mare. E un băiat foarte capabil. S-a călugărit. Lucrează la Mitropolie...

*

Astăzi, Doamna Lovinescu mă trimite să-i cumpăr eşarfa pe care să şi-o pună pe cap la ultima călătorie. Imi dă indicaţii precise: "să fie o ţesătură subţire, de culoare neagră sau albă sau albastru închis". Găsesc ceva corespunzător dorinţei ei, după îndelungi căutări. Totodată, folosesc această

eşarfă - fâşie de cer închis - ca pretext, să refac rapid unul din vechile trasee pe care altădată, cu Domnul Lovinescu plecam în hagialâcurile de vară. Urc iar pe "Maior Ioan" şi apoi o iau la dreapta, pe prima alee de dinaintea "Casei cu sfincşi". Găsesc acelaşi anunţ care ne făcea să râdem: "Accesul riveranilor permis". Folosesc "permisul" pe "Aleea Tineretului", cu blocuri mizere, de o parte şi de alta dar... străjuite de mesteceni. La Fălticeni fiecare bloc are şi îngerul său... Ajung pe "Ion Creangă", la colţul casei unde o plăcuţă modestă aminteşte că "aici şi-a sfârşit zilele T.V. Stefanelli, prietenul lui M. Eminescu". E vorba de acela despre care Domnul Lovinescu îmi povestea, aproape cu evlavie, cum îl zărea, în copilărie, purtând o pălărie cu boruri mari, negre... iar eu mi-l închipuiam întotdeauna ca pe un alt Hogaş, mult mai efilat şi misterios dar din aceeaşi familie spirituală. Uneori, ne opream în faţa casei cu plăcuţă şi eu îl rugam pe Domnul Lovinescu:

- Povestiţi-mi cum aţi dat mâna cu el!

- Roxy, ţi-am mai povestit asta! Ai grijă să nu cultivi un fel de paseism. E foarte primejdios.

- Nu, nu, nici un paseism. Ştiţi că e altceva. Povestiţi-mi!

Şi începea depănarea din firul de poveste:

- Da, parcă-l văd... îl vedeam de departe... Mi se părea foarte înalt... avea o pălărie neagră... Avea o siluetă subţire, o ţinută aristocratică... Intr-o zi eram cu Eugen..."

De aici încolo îmi amintesc ca şi când s-ar fi petrecut cu mine întâlnirea lor. Căci ştiu că Stefanelli a strâns mânuţa de copil în mâna sa. Apoi, unchiul, Eugen Lovinescu i-a spus solemn micuţului: "Această mână a strâns mâna lui Eminescu".

Mi s-au părut atunci, cele mai metafizice cuvinte din cariera lui Eugen Lovinescu. Poate mai erau şi altele dar nu le ştiam eu... M-a atins atunci fiorul din lanţul mâinilor...

Trec de celebra "casă în care a stat Creangă pe când învăţa la şcoala de Catiheţi din Folticeni" şi ajung la nu mai puţin celebrele, pentru noi, case boiereşti, cu aspect aproape de

templu japonez, pe treptele cărora făceam primul popas al hagialâcurilor noastre de vară sau de toamnă sau de primăvară... Doar vizitele de iarnă erau mai statice.

Una din casele boiereşti, cu prispă simplă de lemn, fusese pe vremri zestrea prietenei noastre, Lucreţia Andriu, poetă suavă care s-a mistuit repede ca turturica în cuibul Fenixului, întocmai ca în poemul lui Shakespeare - tradus de ea - pe care mi l-a făcut cadou de nuntă în 1963.

Văd că, într-una din casele mult admirate de noi, este acum "Filiala de vânătoare". În fine, poate "corespunde" cu ceea ce se întâmpla, altădată, când se vânau, ba chiar se mântuiau muştele cu ceaslovul...

Ajung la str. Pietrari, strada amintirilor. Cine ar putea înţelege ce pot cuprinde aceste banale cuvinte din denumirea unei străzi? Sau, mai bine zis, cum m-aş putea face înţeleasă, cuiva care n-a cunoscut pe Dudu, pe Tatia, pe Coculeana, cuiva care încă nu l-a citit pe Ioan Dragoslav, cuiva care n-a stat cu Vasile Lovinescu în "livada nematerială", să-l întrebe: "dar iarba asta pe care stăm cum se mântuie?" şi să audă incredibilul răspuns: "se mântuie pentru ca stăm noi acum pe ea"!?

Las în urmă faimoasa cârciumă "a lui Hoişie", şi ea un jalnic "substitut" de han al Ancuţei, şi mă îndrept ţintă spre "Veghetorul singuratic", spre Arborele care, de-a lungul anilor, ne-a devenit prieten.

Unii se duceau, altădată, la Godenholm...

Noi, ne duceam, cu Godenholm cu tot, la ... Folticeni.

Nu pot să nu-mi amintesc de profesorul V.G. Popa, mare folclorist, profesorul de română al lui Labiş, cel de la care - prin Domnul Lovinescu - am primit cel mai frumos colind de dragoste... În ultimile noastre plimbări treceam pe lângă casa lui cu strângere de inimă. Îl rugam pe Domnul Lovinescu să vizităm, măcar pe soţia folcloristului dar îl simţeam reticent.

Refac itinerariul exterior al Agartthei şi i se adaugă imediat dimensiunea subterană, "cealaltă jumătate a sferei dealului" cum scria altădată, poeta...

Când, în drumul de întoarcere, ne odihneam la Oprişeni, pe banca din faţa crucii lui Vasile Gh. Popa, ne simţeam la largul nostru. Acolo, prietenul nu-l mai simţea asuprit de nimeni, şi, fie vară, fie toamnă, îi recitam, pe rând, Colindul de Crăciun.

*

Deodată, îl văd, ca prin vis, - oh! "Fălticeniul oniric"! - pe părintele Anisescu. El să fie? E posibil? Da, trec strada şi îmi dă o binecuvântare. Acum, zăresc de departe, vârful de triunghi înfipt în cer al Copaculuì miraculos (din curtea doamnei T., de la nr. 69) şi nimic nu mi se mai pare demn de atenţie. Chiar sonetul pe care i l-a dedicat Radu păleşte în faţa verdeţii care curge din azur...

Casa lui Sadoveanu îmi apare acum, renovată, atât de meschină, faţă de cum era de misterioasă când era părăginită şi locuită, într-o odăiţă, de "domnul Gheleme" ... Între casa lui Sadoveanu şi locul de unde vedeam, altădată, bisericuţa din huciul Buciumenilor, s-au interpus nişte grajduri disgraţioase. Casei lui Sadoveanu i s-a luat "perspectiva"... La Galerie însă, ferestrele încă mai reflectă Şomuzul, lacul fermecat, pe care Marele Prieten, îl "smântânea" mereu pentru noi, mereu nesătui de bunătăţi.

În fine, mai există livada de meri, sau, poate, doar o parte din livada lui Sadoveanu, pentru mulţi fălticeneni cunoscută ca loc de tortură căci se povesteşte că scriitorul punea botniţe celor care-i culegeau fructele. Pentru mine însă, a fost primul abecedar alchimic, căci în fiecare anotimp mi se explica "pe viu", "Opera la negru", "Opera la roşu", "Opera la alb", identică cu "Opera la verde" care ne transporta direct în Împărăţia lui Verde Împărat.

Traseul agartthian îşi dilată, îşi depăşeşte hotarele în toate direcţiile şi apoi se exaltă într-un fragment vertical, dar, pot oare numi "fragment" - de scrisoare:

"Am avut un apus de soare definitiv, deasupra Băii. În clipa când ultima fărâmă de soare s-a scufundat în tărâmul celălalt a apărut Lumina Verde, dar de data asta nu în filigran, neperdeluită, nu un verde mintal, ci unul aevea. Un verde deschis. Totul a ţinut vreo douăzeci de secunde. Verde sadea, dar cu Abisul între mine şi el, dar *Abisul era verdele însuşi*".

*

Planez încet de "deasupra Băii" dincolo de domeniile Sadoveanu şi zăresc bisericuţa din Buciumeni unde, nu ştiu cum se făcea, că, de câte ori ajungeam, primeam pomană ... motiv de ceartă din partea Doamnei Lovinescu, dacă apucam să-i povestim...

Trec mai departe şi mai departe. Şi, repede, repede. Întind cât pot de eşarfa albastră pentru care am avut permisiunea să ies din Galerie...

Fiecare casă e o amintire. O anamnezis. Pe toate le adun, le strâng la piept...

Îmi reamintesc până şi casa bătrânească a doctorului D. În schimb, din "fântâna lui Ciurea" nu se mai zăreşte nimic şi pe câţi însetaţi n-a săturat, pe câţi alţii nu i-o fi înfricoşat cu istoria ei înfricoşătoare?!

Nu mai urc să văd... Marea Sarmatică de sub dealul Rădăşenilor... S-a scurs demult, "printr-o găurice" pe care i-o arăta Domnul Lovinescu lui Corvin, când mergeam pe muche de cuţit: în stânga tipsia sarmatică, în dreapta oglinda Şomuzului... A devenit "groapa verde a Rădăşenilor vegheată de Luceafărul ascendent".

Ajung la poarta de lemn, pe care gospodarii rădăşeni, urează bun venit. Şi, poate, urarea mi s-ar părea obişnuită dacă nu mi-aş aminti cum întotdeauna, înainte de a trece prin poarta înaltă a Rădăşenilor ne aşezam la masa aceea albă de piatră. Domnul Lovinescu mă avertiza, atunci, foarte serios, că "poarta care se vede în faţa noastră strânge, chintesenţiază toate esenţele dimprejurul ei".

Treceam prin ea, cu toată demnitatea posibilă şi simţeam aevea "pentru douăzeci de secunde" miresme cum poate numai regii-magi au mai simţit...

Nu mai urc nici la Oprişeni. Ce rost ar avea? "Traseul" se coagulează iar într-un "fragment" pe care-l port ca pe biciul fermecat din poveste. Plesnesc din el şi grădinile Agartthi-

ene se geometrizează, îşi dezvăluie punctele vitale şi cresc până în Cer:

"Am îngropat pe Lilica (Viorica Moşinschi); încă un fragment de pod ce se surpă în spatele meu. Am dus-o la cimitirul din Oprişeni, dealungul străzii Rădăşeni prin faţa casei ei, a casei lui Creangă, a lui Sadoveanu şi a copacului simetric şi geometric pe care mi l-ai semnalat. Geometric, deci metafizic. Pe când groparul arunca ţărâna peste sicriu, mă gândeam că scheletul e singurul element metafizic din trupul nostru. Este o reţea de forţe. Luz-ul este în definitiv un sâmbure de schelet. Osemintele sunt geometrice ca şi arborele de pe uliţa Rădăşenilor, ca şi Arborele Vieţii, cruce cosmică"...

*

- Trăiam în legendă. N-o puteam "fixa" pe hârtie. Acum, unii, mai ales tineri, ar vrea să afle şi lucruri concrete despre Domnul Lovinescu.

- Despre care tineri vorbeşti?

- Acela de la Rădăuţi, acela de la Iaşi: un tânăr face chiar doctoratul despre Domnul Lovinescu. Vroia să vină să vă ia un interviu...

- Ce interviu, dragă? Fii serioasă. În starea mea? Ce tot vorbeşti?

- ... şi nora doamnei B., profesoara care ne-a sunat adineauri şi alţii care nu mai au acces la dumneavoastră, şi vor să afle despre Domnul Lovinescu...

- Nu mai pot comunica cu nimeni.

- De ce?

- Pentru că oamenii sunt perverşi, micinoşi, hoţi. Şi nu mai pot suporta.

- Parcă aţi mai dat câte un interviu...

- Da, când a fost comemorarea lui Eugen Lovinescu, mi-a luat un interviu Gloria Lăcătuşu de la Iaşi. Nu ştiu cum a ieşit. Atunci eram pregătită să particip şi eu dar nu m-au invitat. Am trecut prin multe... Dar ce ziceai să-ţi mai spun?

- Da, am uitat cum îl chema pe prietenul în casa căruia v-aţi cunoscut cu Domnul Lovinescu.

- Ne-am cunoscut în casa lui Lungulescu. Era ziarist la "Universul" iar soţia lui, o femeie distinsă, era la Teatrul Naţional. Naşi de cununie, ne-au fost alţi prieteni.

- Unde aţi făcut cununia?

- La Biserica Manea Brutaru. O ştii?

- Cum să nu. Biserica de lângă vechea dumneavoastră adresă de pe Theodor Aman.

- Vezi cum e lumea? Câte se mai scornesc şi pe socoteala noastră... Pentru că lumea nu înţelege nimic...

- Da, lumea înţelege numai ce-i "al ei".

- Lumea nu înţelege nimic. Lala a fost un om cu totul aparte... Îl vedeau mulţi cum intra singur în biserică şi stătea, şi stătea şi stătea... Acasă venea şi-mi lua pe ascuns din aghiazmă... Şi-mi pare bine că Lala a murit aşa cum a vrut el.

- Cum adică?

- Adică cu Sânziene... Toată înmormântarea lui a fost după planul Sânzienelor. Ele l-au înmormântat, nu eu.

E rândul meu să rămân perplexă de intuiţia Doamnei Lovinescu. Cuvintele ei au un sens mai profund decât buchetul de Sânziene care l-a însoţit chiar şi după ce soborul de preoţi terminase slujba de înmormântare.

*

Trec la un alt "registru", la care participasem fragmentar. Încep s-o întreb despre prietenii şi cunoscuţii din Fălticeni ai Domnului Lovinescu. Doamna Lovinescu e încântată să-şi amintească de Eliza Isăcescu. Îmi povesteşte apoi de prietenia Domnului Lovinescu cu profesorul Aurel George Stino - om cu vastă cultură - şi soţia lui. Chiar după moartea profesorului Stino, se ştia că atunci când locuiau în Fălticeni, fie vară, fie iarnă, Duminica după amiază Domnul Lovinescu era în vizită la doamna Stino. Despre Domnul Gheleme nu mai întreb. Despre el a pomenit, altădată, istoricul Ştefan Gorovei. Nu mai deschid discuţia nici despre familia Gorovei. Amintirea subtilă a Nunucăi pluteşte încă între noi. Îmi vorbeşte despre Offemberg:

- Era foarte subţire. Foarte cultivat. Lala îl preţuia mult.

Soţia lui cânta la pian.

- Asta chiar nu ştiam.

- Offemberg a murit la puţin timp după Lala. Evreii din oraş ziceau că a murit de durere după moartea lui Lala.

Îmi spune vreo două vorbe şi despre Dr. Solomon...

O întrerup să-i spun că mi-a spus farmacista că Domnul Lovinescu se vedea şi cu avocatul Grunwald.

Se gândeşte puţin şi zice:

- Nu-mi amintesc.

- Când a auzit că vreau să cumpăr doctorii pentru dumneavoastră, farmacista mi-a dat o pungă de vitamine pe gratis.

- Dragă, tu eşti mai rău ca Lala. Te duce oricine de nas...

- Dar cum o chema pe doamna la care mergeam cu dumneavoastră şi cu domnul Lovinescu şi mâncam dulceaţă de cireşe amare?

- Te referi la Tomovici?

- A, uitasem... Dar unde se ducea la televizor?

- La Liliana.

- Dar cu domnul T. se cunoştea?

- Ei na! Sigur că se cunoştea. Au făcut şcoala primară împreună.

- Da?

- Sigur. Dacă erau amândoi fălticeneni get-beget. Domnul T. s-a supărat pe mine nu ştiu din ce motive... Pe aici, prin regiunea asta sunt şi multe lucruri meschine, vorbe, vorbe... Să nu crezi că e numai aşa cum ştii tu de la Lala... Mă gândesc cum te mai împrăştii şi tu... Te interesezi de figuri atât de şterse... Mă întrebi de oameni insignifianţi...

- Mă interesează în măsura în care l-au cunoscut pe Domnul Lovinescu.

- În "măsură"? Ce "măsură"? Colegi de şcoală şi atât.

*

În după amiaza asta ating un punct delicat; vreau s-o întreb pe Doamna Lovinescu câte ceva şi despre grupul din care n-am cunoscut decât în împrejurări dramatice pe doctorul Mayer şi persoane "colaterale" ca familia Samos. Ne lansăm

în amintiri despre Samoşi, fidelii prieteni ai Domnului Lovinescu. Nu e cazul să-i "prind" aici. Dealtfel, nici nu cred că ar mai putea fi "prinşi". Ei sunt aceia care mi-au spus pentru prima oară, că "Raiul are două porţi: printr-una se intră şi prin alta se pleacă... mai departe". Dumnezeu să-i odihnească în Pace!

Despre ceilalţi însă, Doamna Lovinescu este foarte rezervată:

- Nu ştiu ce a mai fost şi cu Mişu (Vâlsan). Era inteligent dar era un îngâmfat şi nu s-a purtat bine cu băieţii...

- Cu care băieţi?

- Păi, aproape cu toţi: cu Ziff, Mayer, Groza... Eu am avut intuiţie şi le-am spus că n-o să dureze şandramaua lor...

- Despre Groza mi-a povestit odată şi Domnul Samos.

- Da, Groza venea cu soţia lui, Maria Groza. El era profesor la Agronomie. A murit spânzurat la închisoare. Nu s-a ştiut nimic despre el. Nu s-a putut afla dacă s-a spânzurat singur sau a fost torturat.

- Înainte de arestarea lui Groza se întâlneau la dumneavoastră acasă?

- Nu, se întâlneau la Groza. Ei stăteau pe la Şosea...

- Aţi fost şi dumneavoastră vreodată la ei?

- Da, cum să nu; ne invitam reciproc la câte o masă. Ei aveau copii. Aveau un băiat şi mai târziu, mi se pare că au avut şi o fetiţă... Nu mă mai întreba lucruri atât de vechi...

Simt că nu e cazul să mai insist. Doamna Lovinescu reia singură firul convorbirii:

- Nici grupul al doilea n-a fost consecvent... Lilica nu mă agrea deloc. Era foarte îngâmfată... Şi mă dispreţuia pentru că nu luam parte la "şedinţele" lor. Eu nu luam parte la întâlnirile în grup căci nu mă interesau deloc discuţiile lor.

- Mi-aduc aminte că de câteva ori aţi fost la domnul Florin.

- La Florin sau la Lilica?

- Şi la Florin şi la Lilica...

- Ei, veneam numai când eram invitată special şi era vreun eveniment. Altfel nu mă interesa. Eu ştiam că se va risipi şi

acest grup.

- Totuşi, iată, şi azi suntem împreună.

- Cine a rămas? Numai tu şi cu Florin. Mie mi se părea tot ce făceaţi, filozofie, un fel de pierdere de timp...

- De rămas, au rămas mai mulţi, nu numai eu şi Florin...

- Cine de exemplu?

- De exemplu Margareta.

- Biata Margareta! Cât a mai suferit! Nu ştiu dacă pierderea n-a fost mai mare decât câştigul... Dar , oricum, Lala a avut toată libertatea de la mine...

- Uneori, totuşi, ştiu că vă mai supăraţi...

- Numai când întârzia mult şi-l aşteptam cu mâncarea.

- Ei...

- Da, da; să ştii că Lala a fost liber să facă ce vrea. Eu l-am considerat ca pe un copil. Eu nu mă încredeam în toate câte le spunea el. De multe ori, venea, şi mă întreba el ceva. Şi eu îl întrebam, atunci: "De ce mă întrebi pe mine, tocmai tu, atât de inteligent?". El îmi spunea că se bazează pe intuiţia mea. L-am lăsat să-şi facă voile căci eram sigură că odată şi odată se vor termina toate.

*

- Nu pot să-mi închipui când a scris atât de mult... Eu am ştiut că a scris numai Hagialâcul şi Creanga de Aur...

- Nu-l vedeaţi scriind?

- Eu îl vedeam rar scriind. Mai mult îl vedeam stând în pat sau lângă pat, jos, şi citind, sau pur şi simplu stând degeaba... Poate l-am nedreptăţit... El şedea în colţişorul lui şi habar n-aveam ce se întâmpla cu el.

- Credeam că-l vedeaţi...

- Îl vedeam sau mai bine zis nu-l vedeam. De dimineaţă îşi băga nasul într-o carte din bibliotecă şi până seara nu ştiam ce făcea.

Chiar acum, după zece ani, de când Domnul Lovinescu nu mai este cu noi, Doamna Lovinescu a rămas soţia dârză, - "Stela este admirabilă ca soţie", mi-a spus odată Domnul Lovinescu, "cu abnegaţie şi uitare de sine" - şi poate, chiar, Doamne iartă-mă, cu uitare de el, căci oare ce pot însemna

cuvintele pe care şi azi mi le spune că "făcînd atâta gospodărie, uitam chiar şi de el" care uneori venea s-o întrebe dacă "azi mănâncă?" Apoi adăugă duioasă:

- El era foarte delicat. Chiar când vroia să mă mângâie, făcea gestul mai mult prin aer. Ştia ca eu am altă fire. L-am moştenit pe tatăl meu. Vouă vi se părea mereu că eu sunt prea energică cu el. Dacă nu eram eu n-ar fi apărut nici o carte a lui. Adevărul e că a trebuit să vin tocmai aici ca să-l slujesc pe Lala. El era un contemplativ, eu o fire de acţiune şi ne-am completat. Gândeşte-te ce ne-am fi făcut dacă eram şi eu ca el. Ne-am fi dus de râpă. Şi să ştii, dacă n-aş fi pus picior-n prag când ne-am mutat definitiv la Fălticeni, el n-ar mai fi rezistat în Bucureşti şi nici nu s-ar fi mântuit.

*

- Ce-aţi făcut cu agendele mici?

- Am aruncat plase întregi cu carneţele mici de însemnări...

- Dar ştiţi că v-am rugat să mi le păstraţi mie...

- Erau cu nimicuri. Mici însemnări zilnice în legătură cu vizite la Gheleme, la Stino, la Offemberg. Era de spaimă câte hârtii am avut de triat şi de pus la punct. Trebuia să mă descotoresesc de ele. Voi aveţi caietele mari cu însemnări interesante. În agendele mici erau doar nume, uneori litere. N-ai fi înţeles nimic. Erau zile în care lipise bilete de tramvai... Era foarte copilăros. Orice i se părea de valoare.

- Poate că el le vedea valoarea...

- Şi tu eşti naivă, ca să nu zic altfel. Am păstrat numai ultima agendă mică. Uită-te prin ea dacă vrei.

- Sigur că vreau.

- Dar ai grijă cum umbli. Vezi că e deasupra. Vezi că e în stînga.

Găsesc imediat agenda anului 1984 şi aş vrea să m-apuc s-o citesc dar Doamna Lovinescu mă cheamă:

- Lasă acum agenda. Vreau să-ţi mai spun lucruri importante. Discutăm, discutăm...

*

Mă retrag în camera Domnului Lovinescu, mă sui în pat şi încep să copiez unele din "nimicurile" agendei '84. Scot

citate care îi plăceau:

★ In Angelo est visio vespertina.

★ Le savoir dépend de l'être.

★ Pentru a fi nemuritor trebue să resimţi moartea.

★ Schelling: Natura trebuie să fie spiritul vizibil, spiritul trebuie să fie natura invizibilă.

★ Toute chose qui existe en bas possède dans le monde spirituel sa forme essentielle (Saint Augustin).

★ Novalis: "A fi romantic înseamnă a da cotidianului un sens elevat, cunoscutului demnitatea necunoscutului".

★ Ultima linea rerum.

Din însemnările lui telegrafice reconstitui scurgerea acelor ultime luni. Între 27 Aprilie şi 2 Mai au fost ultimle zile în care l-am văzut. Găsesc sumar: "Vineri 27 Aprilie librărie, Grădina Publică"... şi ... se derulează un film imposibil de redat "Pe 28 Aprilie pe lângă plopi", "29 Aprilie în casă", "1 Mai la Sorinel", Miercuri 2 Mai m-a condus ultima oară la gară.

Pe vremuri, la plecarea mea din Fălticeni, contrar tuturor prescripţiilor "medicale", Domnul Lovinescu mă conducea, câteodată, până la gara Dolhasca. Când trenul pleca, se rezema de unul din vasele albe de ipsos, în care nu-mi amintesc să fi văzut vreodată flori. El , însă, îmi apărea, atunci, ca "omul din lotus". Fluturam cu mâna până nu se mai vedea gara iar el rămânea nemişcat, cu degetul pe buze. Atunci, ştiam că plec să mă centrifughez pe o circumferinţă plină de accidente dar n-aveam teamă, pentru că o centură invizibilă mă lega permanent de el.

Oriunde m-aş fi găsit, mă aştepta deja sau mă prindea din urmă aureola Fălticeniului:

"Caut să fac linişte în mine şi atunci o mişcare circulară cu unde din ce în ce mai ample se lărgeşte până la capătul pământului (adică, unde eşti tu) şi, trecând la limită, se întoarce la mine."

Între 17 şi 25 Mai a avut vizita lui Florin.

Pe 26 Mai văd că scrie "Liliana". E profesoara despre care mi-a povestit. Probabil s-au văzut. A bănuit ea oare, vreodata, cât ne plăcea numele ei? Purta numele mamei mele, aşa că, deşi nu o cunoşteam, o "integrasem" prin ascendenţă...

Mai aveam un nume la care ţineam: Profira. Aşa o chema pe bunica Domnului Lovinescu dar şi pe bunica mea. De la ele am învăţat despre... Porfira, Porfirogenet, cămara de porfiră... multe..., pentru că eram nepoţii "aceleiaş" bunici.

Pe 2 iulie a primit scrisoarea de la mine.

Pe 9 Iulie a primit telefonul prin care-i spuneam că am visat un curcubeu drept între cer şi pământ. El mi-a răspuns:

- Înseamnează că lucrurile se precipită.

N-am întrebat "ce lucruri?", ci:

- De ce?

- Pentru că nu mai are curbura...

N-am bănuit ce se precipita, dar explicaţia mi-a mers la inimă, şi am adaptat-o la interpretarea simbolismului unei icoane care-mi plăcea nespus. E vorba de "Iisus cu viţa", despre care aflasem că poartă şi numele "Buciumul Vieţii". Atunci am sesizat sensul şi funcţia *curburii*. Sacrificială.

Pe 14 iulie 1984, pentru Vasile Lovinescu a sunat Buciumul Vieţii.

*

Ani în şir, după moartea lui, când reveneam la Fălticeni, înainte de a mă duce la cimitir, treceam prin dreptul spitalului în care a murit. În 1993, în prima zi de Paşti, am trecut pe acolo însoţită de doamna B., căreia i-am spus:

- Uitaţi-vă, în dreptul ferestrei aceleia, a murit Domnul Lovinescu.

- Exact acolo a fost capela, paraclisul Spitalului.

*

Acasă, voi copia şi alte însemnări ale lui Vasile Lovinescu care, la rândul lui, copia şi nota, cu o grijă de nebănuit, orice date i se păreau interesante, importante, despre Fălticeni şi împrejurimile lui.

De-a-lungul anilor, am cunoscut multe feţe ale Fălticeniului, dar am fost mereu fascinată de faţa nevăzută a acestui târg misterios, pe care Marele Prieten mi-o făcea prezentă. Am intrat cu el, condusă de el, pe cărări neştiute, în păduri

de argint, în poiene pe unde trecuse Bourul Alb, pe unde păşteau ciute şi cerbi, toate pe meleaguri necunoscute, pe celălalt tărâm. Distanţa dintre străzile ştiute de orice fălticenean sau topograf, şi cărările pierdute şi regăsite cu Vasile Lovinescu, era, uneori, mai mică decât un singur pas. Uneori, această distanţă se parcurgea doar printr-o privire, alteori printr-un gest imperceptibil. Chiar şi împrejurimile, pe o rază ce cuprindea mai întâi oglinda Şomuzului cu Nada Florilor care se zăreau de la ferestrele odăii unde scriitorul îşi găzduia prietenii, apoi Ţara de dincolo de Negură, apoi şi Ţara de Sus, şi mai apoi toată Ţara, şi, dacă nu m-aş teme de mustrarea lui de dincolo, aş îndrăzni să spun că tot pământul şi tot ce e sub Cer, au devenit cu timpul un fel de aură, un fel de aureolă a Fălticeniului. Aici erau înfipte rădăcinile Arborelui Sefirotic, aici se prindea curcubeul de coadă, aici umblau cerbii cu stea în frunte, aici băuseră şi alţii, după cum a mărturisit-o şi Mihail Sadoveanu, din apa Vieţii, aici sorbisem şi noi, da, sorbisem o Euharistie din Crai Nou care se lăsa uneori pe buza Halmului. Da, la Fălticeni am băut din cupa Halmului iar "celu deal" - dealul-cer - pe care îl cântă colindele, era potirul nostru la simpozioanele cu Vasile Lovinescu.

Când eram aproape, ne trimiteam scrisori incendiate de focurile ce pâlpâiau deasupra comorilor de lângă noi, ascunse, uneori, intenţionat, chiar de noi. Ne bucuram enorm când descoperea altul că vreo eşarfă oarecare devenea Calea Lactee sau invers, sau când o farfurie smălţuită, cumpărată din Obor, era, da, era, o secţiune transversală prin Vortexul Universal. Atunci ţâşneau fântânile arteziene, şi nu ne-ar fi convins nimeni că nu beam chiar din puţul lui Iacob, fără nici o ciutură. Nu ne pierdeam în "amănunte".

În schimb, când am făcut dura experienţă a depărtării, când Domnul Lovinescu rămăsese în Nordul Hiperboreii iar eu fusesem catapultată în Nordul Africii, ne scriam tot felul de amănunte, ataşam desene, fotografii, o întreagă "Iconografie" a textului, ca să nu ne scape vreun detaliu semnificativ. Făceam eforturi disperate ca să mă folosesc de orice

"amănunt" care să ne apropie. Nu mai "ascundeam" nimic. Dimpotrivă. Dar şi el îmi trimitea scrisori-scheme ca să nu mă rătăcesc în "selva oscura". Printr-un "amănunt" îmi întorcea privirea în direcţia Luminii. Ar fi suficient exemplul scrisorii referitoare la bisericile din localitatea Baia, din care redau un pasaj:

"Îţi trimit o fotografie destul de proastă, dar suficientă pentru ce ne interesează, a bisericii lui Rareş. Înfăţişarea de caput mortum e izbitoare. După ce o priveşti în faţă, întoarce-o pe dos şi uită-te la ea în contra luminii.

Alb, Lumină, în greceşte LUKOS, Lup, Lumină.

Tradiţiile spun că în zidul Nord-Est al Bisericii Albe se găseşte cheia X-lui de pe malul drept al Moldovei.

Sunt curios să ştiu reflexiile tale. Scrie-mi."

Nu e cazul să redau şi răspunsul meu. Las şi altora satisfacţia să treacă prin "l'oeuvre au Noir ", "l'oeuvre au blanc", "l'oeuvre au vert" ca să ajungă pe ... malul drept al Moldovei şi de-acolo mai departe...În orice caz, scrisorile noastre ar putea constitui o autentică documentaţie "arheologică" pentru stabilirea hărţii Agartthei fălticenene, cu toată reţeaua ei subterană care ajungea, pe vremea aceea, până în Algeria, Tunisia, Maroc...

*

Doamna Lovinescu e încă un "păzitor" de temut al pragului... După îmbrăţişarea de rămas bun, în momentul plecării, mă strigă:

- Nu mă părasi... Unde pleci? Nu pleca! Întoarce-te!

Mă zbat să mă smulg dintre uşile întortocheate şi porţile mereu încuiate ale "Galeriei". Acum realizez ce labirint e. Aud mereu: "Nu pleca... Întoarce-te!". Se consumă decesul Fenixului. Îmi par crudă mie însămi dar ştiu că ies din Agarttha... Poate ultima oară... Şi mai ştiu, că orice întoarcere - fie chiar în Agarttha - m-ar preface în stană de sare... care s-ar prăvăli în abis.

Trebuie să plec mai departe... să preschimb, sau mai bine zis să mă las preschimbată de Bucuria care niciodată nu piere ci ea însăşi se preschimbă şi preschimbă şi pe acela

care a gustat-o vreodată.

Turlele argintate ale Bisericii din Ţarna Mare sunt gata să-şi înalţe aripile de dimineaţă.

Et in Agarttha ego...

71.007
BIBLIOTECA PUBLICĂ
„I. VĂCĂRESCU"
Str. Bozianu nr. 10
— BUCUREŞTI —

In aceeaşi editură au apărut:

Vasile Lovinescu - "Steaua fără Nume". 1994
Ioan Dragoslav - "Povestiri Biblice Populare". 1994
Vasile Lovinescu - "Dacia Hiperboreană". 1994
René Guénon - "Regele Lumii". 1994
Radu Vasiliu - "Jocul de Şah". 1995
Dan Stanca - "Simbol sau Vedenie". 1995
Florin Mihăescu şi Roxana Cristian - "Minima Spiritualia". 1995

In curs de apariţie:

Radu Vasiliu - Desfătările tristeţii
Ruysbroeck L'Admirable - Pre/gătirea nunţii spirituale
Vasile Lovinescu - Însemnări
René Guénon - Scurtă Privire asupra Iniţierii
Ernst Jünger - Vizită la Godenholm
Florin Mihăescu -Shakespeare şi teatrul iniţiatic
Vasile Lovinescu - Dacia Hiperboreană (ediţia a II-a)
Margareta Vasiliu - Lumină de noapte
Vasile Lovinescu - Al patrulea hagialîc (ediţia a II-a)

Adresa Editurii Rosmarin: Str. Tg. Neamţ 16, bloc D 4,
sc. C et. I, ap. 23, sect. 6, cod 77486 BUCUREŞTI
sau
Str. Mihăilă Radu 8, sect. 2, BUCUREŞTI

ISBN 973-96712-7-6

19500